

2 | 2025

VASTAUKSIA (A)IKUISUUS-
KYSYMYKSIIN JO 120 VUOTTA

yhteishyvä

S-Etukortilla

0€

Hinta ilman
S-Etukorttia 4 €

20

HURMAAVAA
RESEPTIÄ

*Tästä syystä
Marimekon
Unikko on taas
kaikkialla*

TÄMÄN TAKIA
TUOKSU
VIETTELEE

VIIVI, 35,
ON LÄÄKÄRI,
SIJOITTAJA
JA KUUDEN
LAPSEN ÄITI

Siivousgurun salaisuuudet

KYLÄILIMME AURI KANASEN LUONA JA YLLÄTYIMME

YHTEISHYVÄ 120 VUOTTA
120
VASTAUKSIA (A)IKUISUUSKYSYMYKSIIN VUODESTA 1905

LEIPÄÄ JA SIRKUSHUVEJA

1

OSTA

Osta Vaasanin tuote
ja ota kuva kuitista.

2

KERÄÄ PISTEITÄ

Täysjyvätuotteista saat
enemmän pisteitä.

3

LUNASTA PALKINTO

Nopeimmille leffalippuja, hierontalahja-
kortteja, FLOW-lippuja ja paljon muuta.

Skannaa koodi:

Mukavuuksia lervän päälle

LIITY: [VAASANCLUB.fi](https://vaasanclub.fi)

TÄSSÄ NUMEROSSA

Tervetuloa uuden Yhteishyvän pariin

10

Parfymöörit
tunnistavat
lukuisia tuoksuja.

10

TUOKSUJEN SALAISUUS

Mimosaa vai hattaraa? Vierailimme Etelä-Ranskassa, jossa valmistetaan hittituoksuja.

24

HAAVEIDEN MAASTURI

Christoffer Strandberg nimeää autonsa niiden luonteen mukaan.

27

ÄLÄ KYSY ARVOSANOISTA

Utelut todistuksesta voivat ahdistaa, kirjoittaa kolumnisti F.

28

KYLÄSSÄ SIIVOUSGURULLA

Auri Kananen jättää sängyn petaamatta ja sisustaa vaaleanpunaisella.

32

MARIMEKKO PUHKESI KUKKAAN

Nuoret innostuivat Satu Maarasan suunnittelemista mallistoista.

38

KOLME TAPAA JUHLIA

Outi järjesti siskonsa häät, Emmi piti lasten nimiäiset ravintolassa.

42

ÄITIKIN VOI SAADA KAIKEN

Viivi Rintanen rakastaa elämää ison perheen äitinä, lääkärinä ja sometähtenä.

45

KAKSIKKO KERÄSI HYMYJÄ

Lemmikkikaverukset viettivät yhteisen hotelliyön.

42

Viiville onni on merkinnyt suurta perhettä.

Kannen kuva Mikko Suutarinen

Juhlat tarkoittavat usein siistiä kotia ja herkullisia tarjottavia. Monesti kuitenkin unohtuu työ, jonka isäntäväki niiden eteen tekee. Kodin siisteys on osa juhlia, ja siinä Auri Kananen on ylivoimainen asiantuntija. Kuvassa Aurin siivoushanskat muistuttavat työstä juhlien takana. Kansikuvan otti Mikko Suutarinen, joka palkittiin keväällä jo kolmatta kertaa Vuoden kuvajournalistina.

VAKIOSIVUT

- 7 Pääkirjoitus
- 8 Lukijoilta
- 9 Ihmisten ilmoilla
- 21 Lukupiiri
- 102 Vilautta vihreää korttia
- 105 Sudokut
- 106 Ristikko

99 Neulo metsäkauriit sukkiin.

48 AKUT KIERTOON
Vanhaa puhelinta ei kannata unohtaa laatikon pohjalle.

50 MÖKKIRUOKAA PIKKUKAUPASTA
Ruokakaksoiset Petra ja Noora saavat inspiraatiota sesongeista.

53 TYÖELÄMÄN SUPERTAIDOT
Korvaako tekoäly tulevaisuudessa ihmistyön?

54 EI RIIDELLÄ RAHASTA
Yhteinen loma kaverien kesken – miten sovitaan budjetti?

58 RAHASTOSSA POIKII BONUS
Oululainen Henrika testasi Bonuksen sijoittamista.

60 HYVÄN MIELEN PYÖRÄ
Legendaarinen Jopo valtaa katuja nyt sähköpyöränä.

66 KESÄN PASTELLIMUOTIA
Farkku ja vaaleat värit viimeistelevät kesälookin.

68 KATSE SÄIHKYMÄÄN
Näillä vinkeillä ripsiväri ei varise poskille.

70 KOTIHIPOISTA ETKOIHIN
Teinibileet saattoivat äityä rajuiksi.

74 YLÖS KUOPASTA EHEÄMPÄNÄ
Artisti Jenni Vartiainen tietää, miltä tuntuu, kun voimat loppuvat.

50

"Meillä on hyvin samanlainen ruokafilosofia."

78 PORIN PARHAAT
Suuntaa reissuun länsirannikolle.

80 OMA LOOK ON OSA FESTARIELÄMÄSTÄ
Valokuvaaja Laura Oja kuvasi festarityylejä.

88 NETTIDEITTAILEMASSA YLI 80-VUOTIAANA
Sähköposti tukkeutui, kun kirjailija Pirjo Tuominen kokeili nettideittailua.

92 KASKISTEN KALASTAJAT
Granforsin veljekset saavat elantonsa merestä.

96 TOIVOTTU UUDISTUS KASSALLA
S-Ostokortti poistaa kiusallisen tilanteen.

99 KOTISEUTU SUKISSA
Ahvenanmaan maakuntasukkia koristavat suloiset metsäkauriit.

108 HYVÄSTI, PÖLYPALLEROT!
Testasimme marketin erilaiset välineet pölyn poistamiseen.

74

Jenni Vartiainen toimii Mielinauha-kasvona.

IKÄNÄKÖLEIKKAUS JA DOWNSHIFTAUS LAITTOIVAT ELÄMÄN UUSIKSI

Digimarkkinoija Nana Hjelt, 51, tihrusti kymmenen vuotta bus-sien numeroita kiirehtiessään töihin Helsingin aamuruuhkassa. Nyt muutto maalle ja ikänäköleikkaus ovat mullistaneet elämän, eikä kumpikaan muutos kaduta hetkeäkään.

Viimeiset puolitoista vuotta ovat olleet Nana Hjeltin elämän parasta aikaa. Kau-punkielämän kiire ja stressi saivat hänet muuttamaan Helsingin keskustasta Somerolle, missä hän pitää nyt alpakkatilaa ja tekee etätöitä. Muutto maa-seudulle oli alkusysäys silmäleikkaukselle, jossa korjattiin sekä lähi- että kaukonäkö.

"Kaupungissa kuvittelin aina, että pärjään, ja pärjäsinkin tiettyyn pis-teeseen saakka. Ennen silmäleikkausta en edes tajunnut, kuinka sokko-na liikuin ja kuinka paljon hyvä näkö parantaa elämänlaatua. Nyt vasta ymmärrän sen todellisen arvon ja hyödyn", Nana fiilistelee.

LINSSILEIKKAUKSELLA EROON SILMÄLASEISTA

7-vuotiaasta asti silmälasia käyttänyt Nana oli jo kauan tuskaillut pääte-työn aiheuttamia päänsärkyjä ja siristelyä, mutta uudessa elämäntilan-teessa tilanne kärjistyi. Alpakoita hoitaessa lasit lensivät kaaressa, ja huono lähinäkö vaikeutti eläinten hoitotoimenpiteitä. Uusi metsäs-tysharrastus oli jäädä, kun Nana ei nähnyt saalista kunnolla.

"Näin tosi heikosti, mutta tiesin, ettei laserleikkausta suositella keski-ikäiselle. Hain sitten tietoa ja luin, että Silmäasemalla voidaan tehdä myös ikänäön korjaava silmäleikkaus. Luottamus Silmäaseman lääkäriin syntyi nopeasti, sillä hän vastasi asiantuntevasti kysymyksiini ja kohteli minua yksilönä", Nana kertoo.

SILMÄLEIKKAUS KIRKASTI MAAILMAN JA ILMEEN

Linssileikkauksessa eli ikänäköleikkauksessa Nanan silmään asennettiin moniteholinssi, jonka avulla hän pääsi kokonaan eroon silmälasista. Toipu-misen nopeus ja tulokset löivät Nanan ällikällä, ja hän sanoo pelänneensä kymmenen vuotta aivan turhaan.

"Minulla oli mielikuva, että olisin viikon silmät kääreissä, mutta jo seu-raavana päivänä näin kauppojen kyltit, pienet kirjaimet seinällä, mainokset ja hintalaput. Sitä vain ahmi maailmaa, kun yhtäkkiä kaikki oli kirkasta!"

Ystävien kanssa ravintolassa lukulasit kiertävät ympäri pöytää, kun pi-täisi lukea ruokalistaa, mutta Nana ei enää niitä tarvitse. Myös ulkonäkö on piristynyt, sillä kulmia ei tarvitse kurtistella nähdäkseen.

"Linssileikkauksen jälkeen kelpaa taas pitää kameraa päällä etäpalave-reissa. Entinen yrmeä ilme on kadonnut, ja toivon mukaan ryppyjäkin tulee nyt vähemmän", Nana sutkauttaa.

VARAA MAKSUTON SILMÄLEIKKAUSKARTOITUS: silmaasema.fi tai 010 190 200 (mpm/pvm)

SILMÄASEMA

S-Etukortilla Bonusta kaikista silmäleikkauksista 500 euron arvosta/silmä. Lue lisää silmaasema.fi/bonus.

yhteishyvä

Sisältöjohtaja, päätoimittaja

Asta Kujala

Toimituspäällikkö

Julia Aalto-Setälä

Vastaava tuottaja

Päivi Paulavaara

Sisältöpäälliköt

Katja Bäcksbacka ja

Juho Kahilainen

Tuottajat

Sanna Autio (ruoka),

Kaisa Viljanen ja Hanna Syrjälä

Apulaistuottajat

Mari Lantto ja Outi Vartiainen

Toimittajat

Tuuli Kanerva,

Minna Perovuo

Maarit Rasi ja

Emilia Tukiainen

AD

Anton Sinelnikov

Videot

Santtu Miikkulainen

Tuotantopäällikkö, paino

ja jakelu Kristiina Ekman

Tuotanto ja kehitys

Noora Suvanto

Camilla Leisti

Jesse Makslahti

Linnea Myllynen

Essi Ovaska

Vesa Ahtiainen, Solita

Meri Myntti

Marcus Siegrids, Luxid

TUOTANTOKUMPPANIT**Graafikko**

Arja Karjula, Aste Helsinki

Kuvatuottaja

Jenni Valpio, Aste Helsinki

JULKAISIJA

Suomen Osuuskauppojen

Keskuskunta

MEDIAMYYNTI SOK

Smartmarketing@sok.fi

YHTEYSTIEDOT SOK**Toimitus**

yhteishyva.toimitus@sok.fi

etunimi.sukunimi@sok.fi

Vaihde

SOK 010 768 011

Postiosoite

PL 1, 00088 S-ryhmä

Asiakasomistajapalvelu

010 765 858

(0,088 euroa/min)

auttaa kaikissa omistajuuteen

liittyvissä asioissa.

Oma osuuskauppasi

www.s-kanava.fi

KIRJAPAINO

PunaMusta Oy

121. vuosikerta

ISSN-L 0044-0396

ISSN 0044-0396 (painettu)

ISSN 2242-2196 (verkko)

Levikki 837 922 (Media

AuditFinland, 2023)

Aikakausmedia ry:n jäsen

Yhteishyvä-lehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa.

Vuoden 2025 ilmestymispäivät ovat 10.2., 10.5., 10.8. ja 10.11.

Yhteishyvää voi lukea näköislehtenä osoitteessa yhteishyvä.fi/näköislehti.

Yhteishyvän sisältöjä voi lukea myös osoitteessa yhteishyvä.fi.

GANCIA ♥ KAKKU

Katso resepti!

Maaailman paras suklaapavlova & Gancia

Pavlova on monille tuttu kesäinen jälkiruoka, mutta tämä pavlovaresepti saa oman erikoisläisensä suklaasta. Kakku kruunataan suklaahippuilla ja kauden marjoilla. Herkullinen pavlova tarjoillaan Italian vanhimman kuohuviinitalon raikkaan makeahkon kuohuviini Gancia Astin kera.

Gancia Asti 7,5 %, Italia.
Saatavilla ruokakaupoista ja Alkoista

**JULIA
AALTO-SETÄLÄ**

on Yhteishyvän toimituspäällikkö, joka haaveilee kroonisesti Rومان kужista ja ravintoloista.

Omannäköisiä juhlia

Kevät on juhlien aikaa. Valmistujaiset, vappu, äitienpäivä, lakkiaiset ja monet muut ihanat karkelot keräävät rakkaat saman pöydän ääreen. Juhlat myös muuttuvat juhlijoidensa mukana – ja hyvä niin.

Olen aina ollut juhlien fani. On ihanaa koota ihmisiä yhteen hyvän ruoan ja juoman merkeissä. Tavata tuttuja ja vähän tuntemattomiakin, nauraa ja viihtyä yhdessä. Emännöimällä näytän rakkautta.

Lukioaikaisissa kotibileissä pyöräytin aamun pikkutunteina useamman kerran mustikkapiirakan estääkseni ystäväni laskuhumala-angstin. Piirakka toimi ja elää yhä tarinoissa lohdutuselementtinä.

Pidin lapsenakin siitä, että meillä kävi ihmisiä. Nautin erityisesti keittiössä auttamisesta, koska silloin sai kuunnella aikuisten kiinnostavia keskusteluita jäämättä salakuuntelusta kiinni. Myöhemmin opetin pikkuveljenikin samaan rooliin.

Tuolloin ei joutunut sukulaisten tenttauksen kohteeksi mahdollisista tulevaisuuden suunnitelmista, vaan sai kuunnella mielenkiintoisimmat tarinat kaikessa rauhassa.

Juhlakulttuuri on muuttunut suuresti eri elämänvaiheissa. Vauvavuotena juhlimme puolisoni syntymäpäivää kello kuudelta aamulla perheen ja ystävien kesken, sillä lapsemme heräsi päivittäin viideltä uuteen aamuun. Täytekakku maistui varhaisesta kellonajasta huolimatta ja juhlat olivat riemukkaat.

Tänä kesänä olen onnekaassa asemassa, sillä pääsen polttareihin, häihin, vauvajuhliin ja kesäjuhliin. Aion myös keksiä tikusta asiaa ja kutsua samaan pöytään ystäviä, joita en talven räntäsateessa ja viruskierteessä ole pystynyt tapaamaan.

Olit sitten vieraana tai emännöimässä itse, tästä Yhteishyvästä saat varmasti inspiraatiota myös itsellesi. Lehden herkullinen maitosuklaatäytekakku toimii niin tuomise-
na kuin tarjottavana omassa pöydässä.

Lehdestä löydät myös Emmen, Petran ja Outin parhaat vinkit juhlien järjestämiseen sekä saat apua polttaribudjetin jakamiseen. Ihania, täydellisiä juhlahetkiä!

julia

**OLLAAN
YHTEYDESSÄ!**

NETISSÄ
yhteishyvä.fi

FACEBOOK
Yhteishyvä

INSTAGRAM
@yhteishyva

PINTEREST
@Yhteishyvä

1/2025

Lukijoiden suosikit top 3

1. Kauralla on asiaa
2. Unelmat todeksi
3. Suru näytti uuden suunnan

"Rakkaustarina yhdistettynä hyvään uuteen kotimaiseen ruokatuotteeseen, mikäs sen parempaa." **Juha Heinonen, Harjavalta**

"Menestysresepti-ohjelma oli kiinnostava ja voittaja Hollo-lasta. Siellä asun itsekin. Ruokat testattu itse. Tosi hyviä." **Päivi Koski, Hollola**

"Kiva vertailla eri-ikäisten perheiden koteja ja mieltymyksiä valinnoissaan!" **Elvi Tanskanen, Kangasala**

"Toisten rohkeudesta muuttua elämäänsä on mukava lukea. Samalla voi haaveilla omasta muutoksesta turvallisesti omalla sohvalla." **Maria Maununen, Tampere**

"Lukeminen aiheutti minulle väristyksiä iholle." **Sirpa Toikkonen, Keitelelohja**

"Suru koskettaa kaikkia jossain elämänvaiheessa. Tämä juttu oli hyvää vertaistukea." **Terttu Tapio-Harri, Ruuhivaara**

Voiko aikuinen leikkiä?

Yhteishyvä etsii vastauksia lukijoiden (a)ikuisuuskysymyksiin.

VOIKO AIKUINEN LEIKKIÄ, vai pitääkö se unohtaa tiettyyn ikään tullessa?

"Kaikkien kannattaisi leikkiä! Ja väitän, että hyvin monet aikuiset leikkivätkin mieltämättä sitä leikkimiseksi", sanoo leikintutkija ja kouluttaja **Johanna Kait-salmi**.

Leikin määritelmään sisäl-tyy se, että se on hauskaa, vapaata ja itsessään mer-kityksellistä. Eli jos jotain tehdään sen tuottaman ilon takia, monet aikuisten-kin harrastukset voidaan mieltää leikiksi. Kait-salmi itse harrastaa tanssia, ja se on hänestä leikkiä puhtaim-millaan.

Elämässä tarvitaan tekemistä, jota tehdään

hauskuuden takia, hän sanoo.

Aikuiset voivat leikkiä yksin, keske-nään ja lasten kanssa – eikä aina tarvitse heittäytyä Keniksi Barbie-leikkiin. Kaikki hassuttelu tukee suhteita ja hyvinvointia. Mutta mitä tarvitaan, että osaisi taas heit-täytyä leikkiin tai edes leikkisäksi?

Leikkiminen vaatii sen, että ei koko ajan mieli, onko tässä mitään järkeä. Täytyy myös osata olla läsnä hetkessä, eikä ajatella koko ajan sitä, mitä **pitäisi** tehdä.

"Seksi on hyvä esimerkki aikuisten leikistä: sitä teh-dään useimmiten nautinnon vuoksi. Mutta aikuiset voi-vat leikkiä muillakin tavoin!" Kait-salmi naurahtaa.

Haluatko jättää oman (a)ikuisuus-kysymyksesi?

Täggää kuvasi @yhteishyva

Instagram

Yhteishyvän reseptit ja ohjeet inspiroivat

@nina.larm.vekkeli leipoi kahvipöy-tään upean Fazeri-na-juustokakun.

@huldamartha neuloi sydänsukat ystävälle, ohje: yhteishyvä.fi.

Nopeat maapä-h-kinävoinuudet on **@sininenmaarian** uusi suosikki.

Tässä juustokakussa maistuu Biscoff, leipojana **@marin-leipomukset**.

IHMISTEN ILMOILLA

Mitä tapahtuu hotelli- ja ravintolamailmassa?

tekstit YHTEISHYVÄN TOIMITUS kuvat SOK

Irtiottoja järvimaisemissa

PULAHDUS SAVUSAUNASTA järveen tai nautiskelu porealtaassa maisemia katsellen. Fatbike-retki tai SUP-lautailu ja ihana illallinen Lammenranta-ravintolassa. Tätä kaikkea tarjoaa Tykkimäen alueella Kouvolassa sijaitseva Tykkimäki Resort,

joka liittyi Break by Sokos Hotels -perheeseen. Se tarjoaa elämysten lisäksi Bonusta ja asiakasomistajahintoja. Tarjolla on majoitusta campingista lomamökkeihin, villoihin ja luksuslaavuihin. sokoshotels.fi

FAKTA

S-ryhmän hotelleissa eri puolilla Suomea kirjattiin

905 965

majoitusvuorokautta touko-elokuussa 2024.

Lähde: S-ryhmän data

Asiakasomistaja-viinit vaihtuvat

S-ryhmän ravintoloiden asiakasomistaja-viinit vaihtuvat kesän korvalla. Uudet puna- ja valkoviinit tulevat Portugalista, Vinhas do Ocidente Brancolta. Punaviini on räättälöity suomalaiseseen makuun.

Kuohuviiniksi on valittu Italian Piemontesta tuleva Chill Out Cuvée Brut ja sampanjana jatkaa Philippe de Nantheuil Brut.

3x

JAETTAVAT

Venn tarjoaa jaettavaksi tarkoitettuja valmiita kokonaisuuksia. Oman kokonaisuuden voi koota "kipoista".

venn.fi

Trattorian italialaiset antipastit ovat yhteisöllisen syömisessä. Myös salaatit ja pizzat on helppo jakaa.

trattoria.fi

Chico's luottaa texmex-herkkuihin. Listalta voi valita nachoja ja pieniä tacoja eri täytteillä tai kanansiiپی. Tarjolla on myös isoja jaettavia annoksia sekä pieniä kasvislisukkeita.

chicos.fi

Tuoksujen salaisuus

Ranskalainen parfymööri paljastaa,
kuinka hittituoksut syntyvät.

teksti HELENA LIIKANEN-RENGER kuvat JEAN-FRANÇOIS BAECKER

uori viljelijä esittelee keltaisena hehkuvia mimosapuitaan leveästi hymyillen. Vaikka mimosa ei ole tänä

vuonna oma itsensä – on satanut liikaa – Pariisista Etelä-Ranskan Tanneronin kukkuloille matkanneet vieraat ovat haltioissaan. Yksi heistä on palkittu ranskalaisparfymööri **Nicolas Bonneville**, joka kuvaa kännykällään pieniä tuulessa huojuvia kukintoja ja kiertää väsymättä koskettelemassa huumaavasti tuoksuvia puita.

Mimosa eli hopea-akaasia viihtyy Välimeren lempeässä ilmastossa. Australialainen kasvi tuotiin alueelle 1800-luvun puolivälissä, ja sen maiseman keltaisiksi värjäävistä kukista on sittemmin tullut jokavuotinen juhlan aihe. Mimosaa hyödynnetään raaka-aineena hajusteiden valmistuksessa.

Kivenheiton päässä Tanneronista sijaitsee Grasse, hajuvesien mekka. Näillä seuduilla parfyymit ovat vuosisatojen ajan olleet osa arkea ja tuoksuteollisuus tärkeä työnantaja. Grasselainen alan asiantuntemus on jopa kirjattu Unescon aineettoman kulttuuriperinnön listalle. Usein ammatti siirtyy isältä pojalle – tai pojanpojalle – kuten **Jean-Baptiste Ristorto Trabaud'n** tapauksessa. Hän peri tilansa isovanhemmiltaan.

Mimosan lisäksi Välimeren ilmasto on otollinen myös muiden luonnollisten raaka-aineiden, kuten ruusun ja jasmiinin, kasvattamiselle. Arvostetun Rosa centifolia -lajikkeen aika on loppukeväästä, kun taas huumaaavina tuoksuvat jasmiinipellot kukkivat vasta syksyllä.

NUORET OSTAVAT
USEITA HAJUVESIÄ JA
VAIHTALEVAT NIITÄ
MIELIALAN MUKAAN.

Monet arvostetuimmat parfymöörit hakevat juuri näiltä kummuilta inspiraationsa, ja niin on tehnyt vuosien ajan myös Nicolas Bonneville. Satovierailut ja viljelijöiden tapaaminen innostavat ja lisäävät työn merkityksellisyyttä.

”Bravo! Nostan hattua teille, teette todella hienoa työtä”, Bonneville kehuu nuoria viljelijöitä.

38-vuotias parfymööri ajautui alalle jo nuorena, lomailtuaan perheensä kanssa Grassessa 12-vuotiaana. Visiitti parfyymituottajan luokse avasi uuden maailman, ja poika sopi oppisopimuksen alan mestarin kanssa. Sen jälkeen Bonneville vietti kesälomansa Grassessa erilaisia tuoksua opiskellen.

”Opiskelimme ensin luonnolliset ja sitten syntetiset tuoksuaineet. Niiden vuosien aikana opin tunnistamaan kaikkiaan noin 1 500–2 000 nuottia.”

Erilaisia tuoksua kutsutaan nuoteiksi. Parfyymit koostuvat useista eri nuoteista, jotka luovat tuoksu-kokemuksen yhdessä. Parfymöörit eli ”nenät” ovat kuuluisia kyvystään tunnistaa valtavat määrät erilaisia tuoksua.

Bonneville jatkoi opintojaan Pariisissa, ja nykyään hän työskentelee parfymöörinä tuoksualan suuryrityksessä, DSM-Firmenichissä. Hän on ollut mukana luomassa parfyynejä muun muassa Givenchylle, Nina Riccille ja Armanille.

Sosiaalinen media ohjaa valintoja

Hajusteita myydään Suomessakin nyt ennennäkemättömiä määriä, ja niistä ovat innostuneet etenkin nuoret. Sosiaalisen median vaikuttajat suosittelevat tuoksua ja tutustuttavat brändeihin. Toisin kuin vanhemmat, tuoksuilleen uskollisemmat sukupolvet, nuoret ostavat useita hajuvesiä ja vaihtelevat niitä mielialan mukaan.

”Arkeen ja opiskeluihin on oma tuoksu, ja iltatuoksu on sitten erikseen. Suomalaiset ostavat rohkeammin useita tuoksua ja valitsevat sitten kotona, mitä laitetaan. Enää ei mennä yhdellä tuoksulla viittä vuotta”, kertoo kosmetiikan myyntimiljöövastaava **Eeva Silvennoinen** Sokos Helsingistä.

Sokoksella sekä naisten että miesten tuoksujen myynnin kehitys on ollut tasaisessa nousussa korona-ajasta lähtien. Erityisesti miesten tuoksujen myynti on kasvanut. Nuoret tietävät jo kauppaan tullessaan mitä ja minkä merkistä tuoksua haluavat, kun taas vanhemmat kuluttajat tarvitsevat valinnassaan enemmän aikaa ja apua, Silvennoinen kertoo.

Tuoksut saattavat muistuttaa kypsempiä käyttäjiä menneistä hetkistä ja matkoista, kun taas nuorelle merkkituoksu voi toimia eräänlaisena käyntikorttina.

”Tuoksu saattaa olla edullisempi kuin saman merkin vaate tai käsilaukku. Ostamalla tuoksun

A low-angle, close-up photograph of a man with short, light brown hair and a light beard, wearing round, dark-rimmed glasses. He is looking upwards and slightly to the left. The background is a soft-focus forest scene with sunlight filtering through the trees, creating a warm, golden glow and bokeh effects. The man is wearing a dark jacket.

Palkittu ranskalaisparfymööri Nicolas Bonneville huumantui tuoksujen maailmasta 12-vuotiaana, kun hän vieraili parfyymitehtaalla Ranskan Grassesta. Uransa hän on tehnyt parfyymifirmojen palveluksessa. "Tulkitsemalla ja testaamalla koetamme ymmärtää, mistä ihmiset eri alueilla pitävät ja mistä eivät pidä."

”OSTAMALLA TUOKSUN NUORI PÄÄSEE TIETYN TRENDIMERKIN MAAILMAAN MUKAAN.”

nuori pääsee tietyn trendimerkin maailmaan mukaan”, Silvennoinen kertoo.

Kuluttajatestit ohjaavat parfymöörin työtä

Parfyymin matka alkaa, kun asiakkaalta saadaan toimeksianto, *le brief*. Briiffissä asiakas eli kosmetiikka-alan yritys, kuten Lancôme tai Givenchy, kuvailee, millaista tuotetta on hakemassa ja millaiselle asiakaskunnalle se on suunnattu. Kyseessä voi olla vaikkapa tuoksu nelikymppiselle, sporttiselle naiselle, joka tykkää liikkua luonnossa.

Briiffi analysoidaan tarkasti. Lisäksi huomioidaan, mille markkinoille tuotteella tähdätään, mitkä ovat siellä olevat vastaavat tuotteet ja mitä kuluttajat tuotteelta odottavat. Globaalisti miellyttävien tuoksujen luominen on tasapainoilua, ja siksi kuluttajatestauksella on prosessissa suuri rooli.

Kulttuuri ja opitut tavat ohjaavat tuoksumuistoja. Yhdelle miellyttävä tuoksu, kuten appelsiini tai kielo, voi toisesta tuntua epämiellyttävältä.

”Hajuvesiä testataan useilla väestöryhmillä, minä jälkeen analysoimme, mikä koetaan esimerkiksi maskuliiniseksi, raikkaaksi, seksikkääksi, moderniksi tai täyteläiseksi. Tulkitsemalla ja testaamalla koetamme ymmärtää, mistä ihmiset eri alueilla pitävät ja mistä eivät pidä. Tämän jälkeen pyrimme luomaan yleismaailmallisen tuoksun eli tuoksun, joka vetoaa ihmisiin kaikkialla”, Nicolas Bonneville kertoo.

Nykyään uusia tuoksua tuotetaan markkinoille ennätysvauhtia, vähän kuten pikamuotikulttuurissa uusia vaatemallistoja. Tuotteen kaupallinen menestys painaa vaakakupissa paljon ja luo paineita. Suuren yleisön kosiskelu on johtanut siihen, että hajuvesimarkkinoilla on suuri määrä toistensa kaltaisia tuotteita.

Erottautuakseen moni kuluttaja haluaakin nyt haakeutua niin kutsuttujen eksklusiivisten niche-tuoksujen pariin, joiden luomisesta Bonnevillelläkin on kokemusta. Niissä parfymöörin luovuudelle annetaan enemmän tilaa.

”Nautin molemmista luomisprosesseista yhtä paljon, ne tukevat toisiaan. Suurille asiakaskunnille luotavissa tuoksuihin prosessi on kuluttajatutkimusten vuoksi pidempi, kun taas niche-tuoksu perustuu enemmän raaka-aineisiin.”

Tuoksun kansainvälinen menestys on monen tekijän summa. Pullon muotoiluun pitää onnistua,

samoin kuin paketoinnin, ja merkkiä markkinoivan mainoskasvon vedota sille suunnattuun yleisöön.

Myös parfyymin nimi on avainasemassa. Bonneville nostaa esimerkiksi Tom Fordin, joka on hänen mielestään onnistunut herättämään kiinnostusta vulgaareilla, leikkisillä nimillään, kuten Fucking fabulous tai Bitter peach.

”Parfymöörin kannalta ihanteellisinta tietysti olisi, että asiakas valitsisi parfyyminsa tuoksun perusteella, mutta todellisuudessa se ei ole mahdollista.”

”Blockbuster [jättimenestys]-tuoksun luominen on vaikeaa, koska parfyymin tuotannossa on useita etappeja, joihin me emme voi vaikuttaa. Pakkauksella ja mainoksilla on yhä suurempi merkitys.”

Monet hakevat tuoksuillaan mielihyvän tunteita. Sokoksen Eeva Silvennoisen mukaan Suomessa suosittuja ovat herkulliset gourmand-tuoksut, joiden tuoksunuotit pitävät kukkien ja puiden sijasta sisällään makeista syötävistä, kuten leivonnaisista, tuttuja aromeja. On kaakaota, hattaraa, suklaata ja karamellia, jotka tuovat välittömästi mukavan olon ja hyviä muistoja.

Gourmand-tuoksuperhe löysi tiensä hajuvesiin ensi kertaa 90-luvulla, mitä Nicolas Bonneville pitää alalla todellisena vallankumouksena.

”Kuluttajien on helpompi ymmärtää näitä tuoksuja ja pitää niistä, koska ne ovat heille ennestään tuttuja. He tunnistavat vaniljan tuoksun, mutta eivät välttämättä tunne esimerkiksi salvian tai iiriksen tuoksua.”

Leivonnaisiin viittaavat tuoksut antavat hyvän olon, mutta miksi jotkut tuoksut tuntuvat meistä vietteleviltä ja puoleensa vetäviltä? Vastaus saattaa löytyä esimerkiksi sensuellista vaniljasta ja myskistä.

”Vanilja erittää sylkeä, koska hajuaisti liittyy hyvin läheisesti makuaistiin. Myös kypsennettyjen hedelmien ja karkkien tuoksut voivat herättää syömishimon. Myski ja eläimelliset tuoksut puolestaan voivat muistuttaa meitä ihosta ja kehon läheisyydestä. Hajusteiden valmistajina voimme leikitellä näillä elementeillä luodaksemme erilaisia aistillisia kokemuksia.”

Hajuaistia on hyvä harjoittaa

Parfymööri **Joëlle Lerioux Patrisin** eteläranskalainen kivitalo sijaitsee Tanneronin kukkuloiden kupeessa, Peymeinadessa. Lerioux Patris on tehnyt pitkän uran parfyymiteollisuuden parissa, mutta työskentelee tätä nykyä itsenäisenä ”nenänä”.

Hänen tuoksulaboratorionsa sijaitsee pihamaan lisärakennuksessa. Seinällä on satoja pieniä pulloja, joista löytyy niin eteerisiä öljyjä kuin synteettisiä tuoksuaineitakin.

Lerioux Patris näkee parfyymin oleellisena osana omaa persoonaa. Hän kehottaa tutustumaan maailmaan kaikin aistein: hajuaistia voi harjoittaa, riittää kun muistaa pysähtyä tuoksujen äärelle.

”MYSKI JA ELÄIMELLISET TUOKSUT VOIVAT MUISTUTTA MEITÄ IHOSTA JA KEHON LÄHEISYYDESTÄ.”

PARFYymi: Parfyymi on hajuvesistä arvokkain, sillä sen tuoksupitoisuus vaihtelee 15–40 prosentin välillä. Tämä tekee siitä myös intensiivisen ja pitkäkestoisen.

EAU DE PARFUM: Eau de Parfum on kevyempi ja sopii arkikäyttöön. Sen tuoksupitoisuus on noin 15–20 prosenttia, ja se kestää iholla yleensä noin kahdeksan tuntia.

EAU DE TOILETTE: Eau de Toilette sisältää noin 5–10 prosenttia tuoksua ja on siksi myös edullisempi kuin Eau de Parfum. Perinteisesti Eau de Toilette on ollut kevyempi versio saman merkin parfyymistä, mutta nykyisin tuoksut saattavat poiketa toisistaan. Iholla EdT kestää nelisen tuntia.

TUOKSUPERHEET: Tuoksut voidaan jaotella eri tuoksuperheisiin, jotka kertovat tuoksun pääteemasta. Tuoksuperheitä ovat esimerkiksi sitrustuoksut, kukkaistuoksut ja gourmand-tuoksut.

"Uskon, että tulevaisuudessa valitsemme parfyymien tuoksun perusteella, emme niinkään pullon, paketin, merkin tai markkinakasvon", sanoo parfymööri Joëlle Lerioux Patris.

”KUN VALITSET ITSELLESI TUOKSUA, KESKITY SIIHEN JA MIETI, MILLAISIA TUNTEITA SE HERÄTTÄÄ.”

”Mielestäni ensimmäinen asia on tutustua jokapäiväisessä ympäristössä oleviin tuoksuihin, mitä tahansa ne ovatkin. Emme kiinnitä tuoksuihin tarpeeksi huomiota. Toiseksi on kuunneltava omaa sydäntä. Kun valitset itsellesi tuoksua, keskity siihen ja mieti, millaisia tunteita se herättää. Ota näyte mukaan kotiin, niin pääset kokeilemaan, millaista on elää tuoksun kanssa ja sopiiko se sinulle.”

Leroux Patris luo tätä nykyä eksklusiivisia tuoksujia tietyille asiakaskunnille, kuten arvostetulle hotelliketjulle. Pöydällä on rivissä kuuluisien tuottajien hajuvesiä, joiden tuoksuyhdistelmät ovat hänen käsialaansa. Ne ovat muistoja vuosista tuoksuteollisuudessa.

Leroux Patris kammoksuu parfyymialan nykyistä kiivastahtista kilpailua ja haikailee menneiden vuosien perään. Silloin parfymöörin ammatitaitoon luotettiin, ja tuoksujia luotiin maailmalle rauhallisempaan tahtiin.

”Kun Guy Laroche, Dior tai Saint-Laurent loivat parfyymejä 1980-luvulla, he loivat niitä kysymättä kuluttajilta. Tänä päivänä halutaan, että tuote myy ja katsotaan naapurin tuotteesta mallia. Muokkaamme sitä hiukan, mutta ainakin olemme varmoja, että jos kuluttaja ostaa kilpailijan tuotteen, hän voi ostaa myös minun tuotteeni”, parfymööri Joëlle Leroux Patris sanoo.

Pihalleen hän on istuttanut oman tuoksupuutarhansa aisteja herättelemään ja saattaa myös kutsua asiakkansa kylään yöksi. Hän haluaa kuun-

nella asiakkaiden toiveita ajan kanssa ja ymmärtää heidän tuoksumuistojaan ja haaveitaan.

”Minua harmittaa, että nuoret ostavat hajuvesiä nähtyään niitä Instagramissa tai Tiktokissa. Heille riittää mainoskasvo tai brändi. Minua parfyymivalmistajana se satuttaa”, Leroux Patris sanoo.

”Uskon, että tulevaisuudessa valitsemme parfyymien tuoksun perusteella, emme niinkään pullon, paketin, merkin tai markkinakasvon. Kun palataan parfyymien tuoksuun, ollaan taas oleellisen äärellä.”

Ihminen tietää, miltä hänen kuuluu tuoksua

Palataan takaisin Tanneronin mimosapuiden keskelle. Viljelijä on leikannut vierailleen suuret mimosapuskat, jotka rohkeimmat aikovat viedä Pariisiin saakka. Bonnevillellä puskaa ei ole – hän kasvattaa mimosaa omalla parvekkeellaan.

Parfyymia valitessa hän kannustaa kuuntelemaan itseään ja tuntemuksiaan. Ihminen tietää kyllä, miltä hänen kuuluu tuoksua. Kaikki eivät mimosastakaan pidä.

”Keho kertoo kyllä, kun joku tuoksu häiritsee eikä tunnu omalta. Perimmäinen tavoitteeni parfymöörinä on luoda tuoksujia, joista tulee osa kantajansa persoonaa ja joista perhe ja ystävät tunnistavat tämän. Tätäni on käyttänyt Thierry Muglerin Angel-tuoksua jo vuosien ajan. Hän on yrittänyt vaihtaa parfyymia monta kertaa, mutta ystävät ja serkkuni kieltävät sen aina. ”Sinun pitää tuoksua tältä!” he sanovat.” ■

LATAA VATSA TÄYTEEN ABC-MOBIILILLA JA SÄÄSTÄ AIKAA!

TILAA JA MAKSA RUOAT ENNAKKOON JA VÄLTÄ KASSAJONOT.

LATAA ABC-MOBIILI

REILUSTI HUPIA LINNANMÄELLÄ

 **HUPI-
RANNEKKEET
S-ETUHUINTAAN***

*Etuhinta vain S-Etukortilla
21.4.-19.10.2025.
Ei kerrytä bonusta.
linnanmaki.fi

**MUISTA MYÖS
HUPIETUPÄIVÄT**

**HUVITTELE
ISOHUPIILLA**

**UUTUUS!
PIKKUHUPI-
RANNEKE**

Linnanmäki
REILUSTI RIEMUA

Kaikki
kirjat
prisma.fi

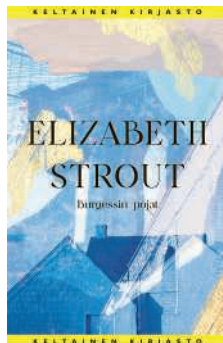
teksti LAURA HALLAMAA

Sellasta asiaa

Kuinka Pispalan likasta tuli rakastettu näyttämöiden tähti? Näyttelijä **Seela Sella** teki alkuvuodesta viimeisen suuren teatteriroolinsa. Ura ei ole ohi, mutta nyt on loistava aika perata näyttelijälegendan elämää. Mitä vuosikymmenet parrasvaloissa ovat Sellalle antaneet? **Antti Heikkinen** kirjoittama elämäkerta raottaa esirippua ja tarjoaa elämäniänsä, huumoria unohtamatta.

Antti Heikkinen: Sellasta – Seela Sellan tarina. Otava.

Veljekset palaavat

Yhdysvaltalainen **Elizabeth Strout** on ihastuttanut lukijoita muun muassa Lucy Barton -kirjoillaan. Tuore suomennos kertoo Lucy-kirjoissa vilahaneiden Burgessin veljesten tarinan. Jim ja Bob ovat luoneet uraa hyvin erilaisina asianajajina. Kun veljesten on palattava maailmalta kotikaupunkiinsa, heidän vakiintunut dynamiikkansa alkaa murentua. Luvassa on siis taitavaa perhedraamaa.

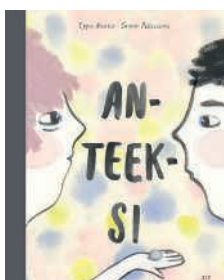
Elizabeth Strout: Burgessin pojat. Tammi.

Pesularomantiikkaa

Viihdekirjailija **Maija Kajanto** aloittaa uuden **Pyykipäivä**-sarjan, josta ei romantiikkaa puutu. Kolmekymppinen Inka palaa Australiasta Suomeen taskut tyhjinä ja sydän surua täynnä. Hän päättää perustaa pesulan, joka huokuu 50-luvun tunnelmaa. Asiakaskunta vakiintuu, mutta pian pesulaan saapuu yllättävä vieras Inkan menneisyydestä. Millaista likapyykkiä hän mahtaa tuoda mukanaan?

Maija Kajanto: Pyykipäivä – Puistokadun pesula. WSOY.

Anteeksipyynnön alkeita

Kaari varastaa Emelin taskusta tavallisen harmaan kiven. Pian syyllisyys alkaa painaa. Tilannetta ei helpota, että Kaari kuulee kiven olevan sittenkin varsin erityinen. Mitäs nyt tekisi? **Eppu Nuotio** kirjoittamassa ja **Sanna Pelliccioni** kuvittamassa lastenkirjassa käsitellään anteeksipyymistä. Kirja sopii 3–6-vuotiaille, mutta anteeksi-sanan käyttöä voi opetella koko elämän.

Eppu Nuotio ja Sanna Pelliccioni: Anteeksi. S&S.

TOIMITUKSEN
SUOSIKKI

Dekkarikirjailija **Seppo Jokisen** luoma tamperelaiskomisario Sakari Koskinen on seikkaillut jännitysromaanien sivuilla vuodesta 1996 lähtien ja ratkonut rikoksia laidasta laitaan. Kolmaskymmenes dekkari huipentaa sekä kirjasarjan että kirjailijan pitkän uran. Komisario odottelee jo lep-poisia eläkepäiviä, kun väkivaltainen mysteerimies alkaa käydä viattomien kimppuun kaupungilla. Koskinen huomaa olevansa tavallista kinkki-semmän rikoksen äärellä.

Seppo Jokinen: Viimeinen vääntö. Kultosaari.

Teos ilmestyy toukokuussa 2025 ja on yksinoikeudella myynnissä Prismoissa ja Prisma.fi-verkkokaupassa.

**Komisario Koskinen
pitkä ura jatkuu.**

wilfa**ZENSE****5**
VUODEN TAKUU**Brewfresh
puhdistusneste**
11,95€
WIUCC-250**Brewfresh
Kalkinpoistoneste**
11,95€
WICD-250

Pidennä kahvinkeitimesi käyttöikää ja säilytä kahvin aromit puhdistamalla keittimesi säännöllisesti Brew Fresh puhdistusnesteellä ja kalkinpoistoaineella. Sopii kaikkiin kahvinkeitimiin merkistä riippumatta.

ZENSE ALUX*
179€

CM10ABA-A125

wilfa**ZENSE***
149€

CM10B-A125

CLASSIC
49,95€

CT-1000MB

UUTUUS!**RAPIDS**
39,95€

WK3B-2000

RAPIDS VEDENKEITIN

Klassisen tyylikäs mattamusta vedenkeitin 1,7L tilavuudella.

**Saatavana
myös valkoisena!****ZENSE KAHVINKEITIN**

Pelkistetyt tyylikäs keitin irrotettavalla vesisäiliöllä, automaattisella tippalukolla, pumpputekniikalla sekä automaattisella virrankatkaisulla. ECBC hyväksytty. Tilavuus 1,25 litra, josta saat 12 kupillista maukasta kahvia.

CLASSIC LEIVÄNPAAHDIN

Tyylikäs mattamusta leivänpaahdin, jonka design kestää niin käyttöä kuin aikaa. 6 eri paahtoastetta. Uudelleenlämmitys-, sulatus- ja keskeytystoiminnot. Irrotettava alusta kerää leivänmurut, ja helpottaa puhtaanapitoa.

*Saatavilla Prisma.fi verkkokaupasta ja isoimmista Prismoista. Tarkista saatavuus Prisma.fi. ** Saatavilla vain prisma.fi

wilfa

Kaikilla Wilfa kodinkoneilla
on **kestävä viiden vuoden takuu.**

PRISMA

wilfa**POWERFUEL
1800*****229€**

PB-1800B

**ESSENTIAL
1200 AUTO*****119€**

RBLP-1200S

SMOOTH**64,95€**

BLPS-1000

**BLEND
2GO****39,95€**

BL-5002GO

POWERFUEL 1800

Tehosekoitin 1800W teholla ja huippukorkealla kierrosnopeudella tarjoaa todellista voimaa. Murskaa ja sekoittaa kovimmatkin ainekset täydellisen sileäksi ja tasaiseksi hetkessä. Kestävä 1,8 litran tritan-kannu, joka kestää jopa 100 °C, joten voit valmistaa kuuman keiton suoraan tehosekoittimessa.

ESSENTIAL 1200 AUTO*

Voimakas tehosekoitin joka-päiväiseen käyttöön. 1200W ja 1,5L kannu. 2 esiasetettua ohjelmaa sekä sykäystoiminto.

SMOOTH

Valmistaa smoothien tai jääkahvin vaivatta. 1000W ja 1,5l lasikannu. Säädettävä nopeus, smoothie- ja jäänmurskausohjelmat sekä sykäystoiminto.

BLEND 2GO

Tehokas ja kompakti tehosekoitin, jolla voit valmistaa smoothiet ja muut juomat nopeasti niin kotona nautittavaksi kuin suoraan mukaan otettavaksi. 500W ja mukana kaksi 600 ml kestävää 2GO pulloa.

**RESEPTJÄ JA VINKKEJÄ
ARKEEN JA JUHLAAN****DAILY 6L*****99€**

AF-60W

**DUALFRY
SPLIT 8L*****159€**

AFD-80SPLIT

**MULTIOVEN
3-in-1 25L*****299€**

MAC-25S

**AIRFRYER,
KIERTOILMA-
UUNI & MIKRO
SAMASSA****DAILY 6L**

Valkoinen, tyylikäs ja näppärän kokoinen airfryer. 6L kori, 8 esiasetettua ohjelmaa, muistitoiminto sekä lämpötilansäätö 40-200 astetta.

DUALFRY SPLIT 8L

Tyylikäs, ikkunallinen kiertoilmakypsennin, jonka kaksois-lämmityselementin avulla valmistat maukkaita, pinnalta rapeita ja sisältä mehukkaita ruokia. Tilava 8L kori, joka on kätevästi jaettavissa kahteen. 8 esiasetettua ohjelmaa, muistitoiminto sekä lämpötilansäätö 30-200 °C.

MULTIOVEN 3-IN-1 25L

Multioven 3-in-1 yhdistää airfryerin, kiertoilmauunin ja mikroaaltouunin yhdeksi tuotteeksi. Multiovenilla säästät arvokasta tilaa keittiössäsi ja valmistat helposti suosikkiruokiasi eri toimintoja hyödyntäen. Mukana tulee lasinen alusta, airfryer-alusta, airfryer-kori sekä grilliritilä.

Ripaus hulluutta ja haaveita

Musta lordi, Hopeanuoli ja Myskihärkä – Christoffer Strandberg nimeää autonsa niiden luonteen mukaan.

teksti MINNA PEROVUO kuva VILLE MAALI

Massiivinen mutta hillitty. Koin funktionalismin ja suuruudenhulluuden elegantti kohtaaminen.

Kuvailu sopisi näyttelijän lukuisiin roolihahmoihin, mutta **Christoffer Strandberg** puhuu nyt autostaan. Se on iso ja punainen Range Rover Sport -maasturi, jonka hankintaan kiteytyi lapsuuden haaveita, brittiläisen tapakulttuurin ihannoitua ja rakkautta kaunista muotoilua kohtaan.

Automies nimeää aina ajokkinsa. Uusi maasturi on vielä nimetön, sillä sen persoonaan pitää ensin tutustua rauhassa. Kodin autokatoksessa Siuntiossa ovat majoilleet Valkoinen kreivitär, Musta lordi, Hopeanuoli sekä Myskihärkä.

Vaikka Christofferille oma auto on välttämätön töihin kulkemiseen, se merkitsee hänelle enemmänkin tapaa ilmaista itseään. Autossa on oltava luonnetta ja sitä kuuluisaa jotakin, joka iskee isosti tunteisiin.

Kun Christoffer puhuu maasturinsa kyvystä kulkea vaivatta mäkien ja kuoppien yli tai siitä, kuinka sen kuskina ei tarvitse todistella mitään, tulee väkisinkin miellehtymä menestyneen tv-juontajan elämään.

”Voin samaistua siihen, että autosta ei näe päällepäin, mitä kaikkea konepellin alla tapahtuu. Vaivattomalta näyttävä nousu vaatii monimutkaisen nelivetojärjestelmän.”

Tulevana kesänä Christoffer pakkaa Range Roverin takakontin täyteen mökkitarvikkeita ja ajaa venesatamaan. Veneen irrotessa laiturista hän vilkaisee parkkiin jäävää autoa ja lapsenomainen hurmos valtaa mielen.

”Ai vitsi, tuolla hän odottaa meitä, kun tullaan takaisin.”

A photograph of a man with light brown hair and blue eyes, smiling while sitting in the driver's seat of a car. He is wearing a light-colored, textured tweed jacket. A small, brown leather patch with a gold monogram is visible on the jacket's lapel. A small, scruffy dog with white and tan fur is sitting in the passenger seat, looking towards the camera. The car's interior is dark, and the window shows a bright, sunny day with a landscape of dry grass and trees. The text is located in the upper right corner of the image.

Uusi Range
Rover ei ole vain
kulkupeli Christoffer
Strandbergille ja
Viivi-koiralle, vaan
myös näyttelijän tapa
ilmaista itseään.

Kaikkea remontointiin ja puutarhaan

Tikkurila
Peittävä
suoja puulle
Vinha 11,7 l
(10,5l/l) +sävytys

123⁰⁰

5 SK

Biolan
Puutarhan
Musta Multa 45 l
4,50/kpl (0,10/l)

14⁹⁵
5 sk

Einhell
Akkuporakone
TE-CD 18/44
Li-i Kit

59⁹⁰

2X
4,0 AH:N
AKUT

Scheppach
Akkuruohon-
leikkuri BC-MP430-X
XL2

199⁰⁰

TEHO MAX
180 BAR

Scheppach
Painepesuri
HCE 2800

159⁰⁰

Scheppach
Akkutrimmeri
C-LT300-X S

59⁰⁰

Hyväntahtoinenkin kysymys voi pilata juhlapäivän

”Näytäs nyt sitten sitä sun todistusta”, uteli eräs vieraista yo-juhliessani, ja pala nousi kurkkuuni. Keskinen neljän pakollisen aineen ylioppilastodistus tuntui häpeälliseltä, ja tunsin itseni kelvottomaksi. Sietääkö juuri ja juuri riman ylittänyt edes juhliä?

Arvosanojen ja tulevaisuudensuunnitelmien uteleminen on ehkä tavallista valmistujaisjuhlissa, mutta ainakin minulla se nostaa karvat pystyyn. Läpi on päästy, lakki on päässä ja juhlapäivä käynnissä, mutta tunkeilevat kysymykset ahtavat onnistumiset suorituskeskeiseen palkintokaappiin ja pakottavat katset hämmäiseen tulevaisuuteen. Juhlakalu voi toki itse halutessaan kertoa onnistumisistaan ja haaveistaan, mutta kokemuksesta tiedän, että utelut saattavat ahdistaa.

Aloitin lukion kunnianhimoisesti. Suunnittelin kirjoittavani seitsemän ainetta erinomaisin arvosanojin ja lennähtäväni suoraan jatko-opintoihin. Toisin kuitenkin kävi.

Kun mielenterveysongelmat runnoivat perhettäni ja huoli poltti mielen karrelle, b-ruotsin ylioppilaskoe tuntui lähinnä surkealta vitsiltä. Puolet lukioajasta olin tilassa, jossa tuntui kuin joku olisi ajanut säännöllisesti ylit-

seni ruohonleikkurilla. Keskityin lopulta pelkästään selviytymään, eikä minulla ollut hajuakaan siitä, mitä haluan elämälläni seuraavaksi tehdä. Kysymykset arvosanoista ja unelma-ammattista tuntuivat irvokkailta.

Suorituskeskeinen yhteiskunta ajaa monet jo kouluaikana uupumukseen, ennen kuin työura on ehtinyt edes alkaa. Ylioppilaskokeen arvosanojen merkitys ja niiden aiheuttamat paineet ovat nykyajan ylioppilailla huomattavasti suurempia kuin aikanaan itselläni. Siksi toivoisin juhluvieraiden nielevän voileipäkakun lisäksi tiedustelunsa.

Kehitysehdotuksia, suorittamista ja sitku-ajattelua ei tarvita hetkeen, jossa onnistumisen äärelle pysähdytään yhdessä. Valmistujaisjuhla on suuri merkkipaalu nuoren elämässä, eikä silloin tule maalailia huolia huomisolle.

Ehkä juuri utelusta johtuen uskoin pitkään ali-suoriutuneeni, mutta nyt tiedän paremmin. Olin keskinen, minimivaatimuksin selvinnyt ylioppilas, mutta ennen kaikkea olin nuori tyttö, joka joutui selviytymään huolen ja surun keskellä. Olisin ansainnut päästä lehtien etusivuille yhden-toista laudaturin oppilaiden rinnalle, ja niin ansaitsee jokainen valmistuva! ■

”Toivoisin vieraiden nielevän voileipäkakun lisäksi tiedustelunsa.”

ARTISTI F

eli Fanni Sjöholm on turkulaislähtöinen muusikko, joka pyrkii maksimoimaan päiväkävelyiden ja pullan määrän elämässään.

Siivousgurun salaiset paheet

Auri Kananen jättää sängyn petaamatta ja sietää vaateröykkiöitä. Kotinsa siivouksessa hän on tarkka vain yhdestä asiasta: puoliso ei saa siivota.

teksti MAARIT RASI kuvat MIKKO SUUTARINEN

”Ei haittaa, jos läikytät”, Auri sanoo haastattelun alussa ja tarjoilee toimittajalle teetä olohuoneessaan. Somevideoistaan tutun siivouskuningattaren voisi kuvitella olevan tarkka kotinsa puupinnoista, mutta mitä vielä. Tässä kodissa myös vieraat saavat ottaa rennosti.

Auri Kananen, 32, asuu puolisonsa **Sami Salmisen**, 34, kanssa Tampereella. Ulkoapäin heidän asuntonsa muistuttaa monia muita suomalaisia kerrostalokoteja. Se sijaitsee metsäisen alueen reunalla, jossa rakennukset pilkottavat puiden lomasta harmaina kuin suomalainen syyssää.

Sisällä asunnossa kuitenkin näkee, että kotiin on panostettu tavallista enemmän. Olohuoneessa on trendikkäät seinäpaneelit. Seinien värit ovat vaaleat, mutta missään ei näe valkoista. Siellä täällä on siivouskuningattaren lempiväriä vaaleanpunaista.

80 neliön kolmio sijaitsee Tampereen Peltolammilla, joka on 1960–70-luvuilla rakentunut kerrostalolähiö.

”Kun menen lähikauppaan, ihmiset kysyvät, että mitä sä täällä teet. Joillakin on vähän huono käsitys alueesta.”

Hänelle ostopäätös kaksi vuotta sitten oli kuitenkin helppo, sillä 110 000 euroa maksanut koti sopi

hyvin elämänvaiheeseen, jolloin Auri eli sinkkuna. Kyseessä on myös sama alue, jossa hän asui lapsena.

Yrittäjä uskoo, että Peltolammissa on sijoitus-potentiaalia. Koti sijaitsee kätevästi Helsinkiin kulkevan tien vieressä, ja alueelle rakennetaan koko ajan uutta.

”Ei Suomessa ole noloja asuinalueita. Ehkäpä Jenkeissä en muuttaisi mihin tahansa, mutta Suomessa on ihan sama, missä asuu.”

Vuoden 2025 alussa Auri asui kaksi kuukautta Texasissa kuvaten siivousvideoita, joissa hän siivoaa tavallisten ihmisten siivottomia koteja ilmaiseksi.

”Lähdin ulkomaille, sillä kaipasin vaihtelua. Suomi-kodit ovat niin samanlaisia, että jenkit ovat kysyneet minulta, siivoanko koko ajan samaa asuntoa. Texasilaiset asunnot ovat valtavia, ja niissä on kaikkea hauskaa, torakoitakin”, Auri naurahtaa.

Videot olivat mahdollisesti uran viimeisiä, sillä siivouskuningatar on päättänyt lopettaa uransa siivousvideoiden parissa. Jatkossa voisi siivota välillä vaikka ABC:n pöytiä, Auri sanoo ja naurahtaa.

Auri ei halua jäädä tavarangangiksi

Torakat voivat olla hauskoja, siivoaminen nautinto ja vaaleanpunainen väreistä kaunein.

Siivouskuningattareksi kutsuttu Auri Kananen on →

Auri Kananen
rakastaa vaalean-
punaista niin
vaatteissa kuin
sisustuksessakin.

rakastettu, sillä hänessä on ihailtavaa maanläheisyyttä. Tämä näkyy myös siinä, miten hän suhtautuu tavarahan. Jos on valittava kahdesta valaisimesta 30 euron nimetön tuote tai usean satasen arvoinen design-valaisin, Auri valitsee halvemman.

”Haluan, että autonikin on niin rupeinen, että on ihan sama, mitä sille käy.”

Työssään Auri on nähnyt, miten tavarasta voi tulla ihmisten elämää määrittävä asia. Osa hakee siitä turvaa eikä pysty luopumaan mistään. Pahimmillaan tavarat valtaavat kodin kuin varkain, niin että kaapit pullistelevat ja lattiat peittyvät.

”Itse ajattelen, että tavara on vain tavaraa. Se on aina korvattavissa. En halua jäädä tavarahan vangiksi, eikä se saa määrittää minua.”

Suoranainen kauhistus hänelle olisi koti, joka pursuaisi pieniä koriste-esineitä. Ne tekisivät olon liian levottomaksi. Turhan tarkaksi Auri ei ole kuitenkaan ryhtynyt. Siivouskuningatar paljastaa, ettei petaa aamuisin sänkyä, koska pitää sitä turhana. Ja aivan kuten muissakin kodeissa, hänenkin luokseen kertyy toisinaan vaate- ja tavararöykkiöitä.

”SIIVOAN MYÖS YSTÄVIENI KOTEJA. JOS SIITÄ LOUKKAANTUU, SE ON OMA VIKA.”

Mutta ennen kuin täydellinen kaaos ottaa vallan, Auri tarttuu toimeen. Ammattisiivoojan luottotuote on hyvä mikrokuituliina. Imuria taloudessa ei ole, sillä Auri pitää enemmän teräväkuivaimesta, jolla voi putsata vaikka mattoja.

”Olen siivoamisesta mustasukkainen. Sami on paljon rauhallisempi kuin minä, mikä on sinänsä hyvä juttu, mutta en kestäisi katsoa, jos hän siivoaisi verkkaisesti. Siivoan myös ystäväni koteja. Jos siitä loukkaantuu, se on oma vika”, Auri naurahtaa.

Aurilla on kyky muuttaa virheet menestykseksi. Kun siivouskuningatar aloitti somevideoiden kuvaamisen, hän ei osannut kieliä, mutta alkoi tehdä ystävän kehotuksesta videoita englanniksi. Samalla syntyi legendaarinen lausahdus *I love trashes*. Oikea muoto olisi *I love trash*. Fanit rakastuivat kielikömmähdykseen niin, että nykyään Auri kauppa heille samalla tekstillä varustettuja t-paitoja.

Siivouskuningatar ajattelee, että myös muut suomalaiset voisivat ottaa mallia ripauksen rennommasta asenteesta. Hän uskoo, että ihmiset saisivat kotinsakin pysymään paremmassa kunnossa, jos he eivät odottaisi itseltään aina täydellistä lopputulosta.

Hän suosittelee kodin siivoukseen menetelmää, jossa ison viikkosiivouksen sijaan siivotaan useamman kerran päivässä, pieniä paloja kerrallaan. Hutilointikin on parempi kuin perfektionismi, jos se johtaa asioiden lykkäämiseen.

”Perfektionismissa on todellakin vaaransa.”

Haaveena omakotitalo

Auri Kananen kertoo rakastavansa kotona olemista niin paljon, että hän voisi viettää siellä lomatkin.

Laiskotteleva kotihiiri Auri ei kuitenkaan ole. Paikoillaan oloa inhoava yrittäjä on hankkinut jopa työtuolinsa tilalle kävelymaton, jotta edes päätetöitä tehdessä ei tarvitse istua.

Parasta kotona on tietenkin siivoaminen – ei siis siivottu koti, vaan nimenomaan se hetki, kun Auri on työn touhussa. Pyykin lajittelu, puhtaan pyykin tuoksu ja käynnissä olevan pyykinpesukoneen ääni tuottavat hänelle suurta nautintoa.

Ei siis ole ihme, että myös Aurin tulevassa unelmien kodissa olisi ennen kaikkea iso kodin-

Auri rakasta kotona olemista, mutta paikallaan on vaikea pysyä. Niinpä työpöydän alla on kävelymatto, jotta edes pääte- töitä ei tarvitse tehdä paikoillaan.

hoituhuone, jonne mahtuisivat kaikki mahdolliset siivoustarvikkeet.

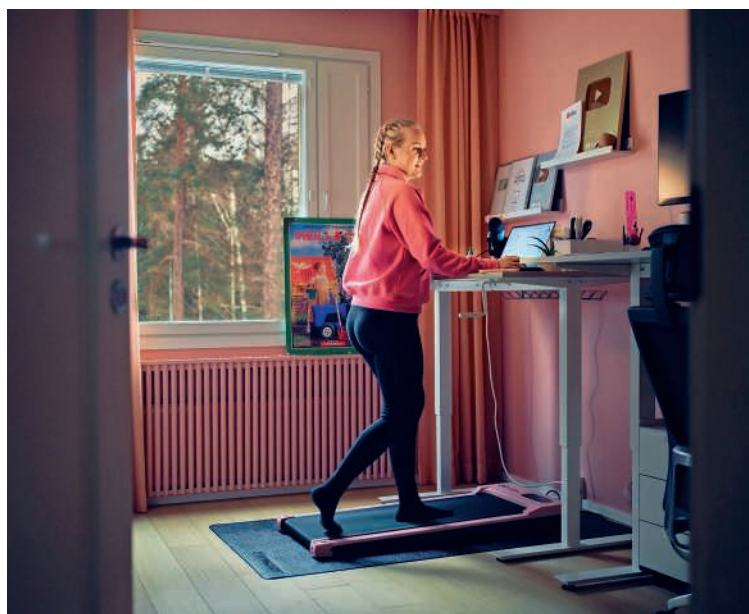
Kesällä 2026 avioituvat Sami ja Auri etsivät parhaillaan omakotitalotonttia, jonne voisi rakentaa nykyistä tilavamman kodin. Jos kaikki menee hyvin, siellä asuu tulevaisuudessa isompi perhe.

”Nuorempana en halunnut lapsia, mutta sitten ajatus ei tuntunut enää yhtä pelottavalta kuin aikai- semmin. Meidän pienen ”Dallaspullan” on määrä syntyä lokakuussa.”

Tuleva omakotitalo hankitaan avaimet käteen -periaatteella. Itse tekemällä voisi toki säästää, mutta Auri ei sietäisi sitä, että asiat tapahtuisivat siten hitaammin.

”Olen valmis laittamaan rahaa nimenomaan siihen, että asiat tapahtuvat nopeasti.”

Yksi asia on jo varma. Uuden kodin sisustussuun- nittelijaksi tulee sama ammattilainen, joka sisusti Aurin nykyisen kodin. Hän nimittäin tietää, miten maailman parasta väriä vaaleanpunaista käytetään taiten. ■

Marimekko puhkesi kukkaan

Nuoret ihastuivat Marimekkoon samaan aikaan, kun taloon palkattiin suunnittelijaksi nuori Satu Maaranen. Marimekko on Suomi-muotoilun menestys, ja sitä on myös vaate- ja asustepuolen pääsuunnittelijaksi kohonnut Maaranen.

teksti **SAMI SYKKÖ** kuvat **ALEKSI POUTANEN**

Pääsuunnittelija Satu
Maarasan lapsuuden-
kodissa ei ollut Mari-
mekkoa, mutta perheen
tuttujen kodeissa oli.
"Marimekko oli vähän
kuin Fazerin suklaa,
sitä oli kaikkialla."

"Sokoksen
asiakkaat pitävät
ikonisista kuoseista
ja klassisemmista
sävyistä", Satu
Maaranen sanoo.

S

uomessa on mahdotonta elää ilman, että ihmisellä olisi jonkinlainen suhde Marimekkoon. Marimekkoa kun näkee

kaikkialla: merkin myymälöissä, marketeissa, Sokoksilla, kodeissa, mökeillä, ihmisten yllä ja alla.

Mutta millainen suhde Marimekkoon on design-talon vaate- ja asustepuolella toimivalla pääsuunnittelijalla, **Satu Maarasella**?

Suhde alkoi muodostua lanka langalta kuin kangas, jonka loimi luotiin jo lapsuudessa. Ihan ensimmäiseksi Maaranen näki pikkutyttöä Marimekkoa isänsä yllä. Tämän Jokapoika-paidassa oli punaisia ja liloja raitoja.

”Isän veli oli arkkitehti, ja isä hankki paidan, koska veli ja hänen työkaverinsa käyttivät paitaa.”

Maarasan lapsuudenkodissa ei ollut Marimekkoa, mutta perheen tuttujen kodeissa oli.

”Marimekko oli vähän kuin Fazerin suklaa, sitä oli kaikkialla.”

Kaikki alkaa suunnittelijoista

Jos muotimerkki onnistuu synnyttämään klassikon, sillä on varmemmin myös tulevaisuus.

Chanel loi kuuluisan jakun, Givenchy pikkumustan ja Yves Saint Laurent safaripuvun. Marimekko on antanut maailmalle Unikko-kuvion.

Marimekko perustettiin vuonna 1951. Yrityksen tarina on tuttu: sen perusti **Armi Ratia**, pelasti **Kirsti Paakkanen**, nykyaikaisti **Mika Ihamuotila** ja kansainvälisen menestyksen rakensi **Tiina Alahuhta-Kasko**.

Marimekkoa ei toki olisi ilman sen suunnittelijoita, kuten Satu Maarasta.

Vaikkei Maaranen ole suurelle yleisölle – vielä – tuttu nimi, hän on sukupolvensa suunnittelijatahtia.

Jospa siis tutustumme häneen hieman, kun siihen nyt on mahdollisuus? →

*Käytössä on kolme silhuettia:
A-linja, suora malli ja
naisellisempi leikkaus.*

Designin ja myyvyyden pitää kulkea käsi kädessä.

Jutun on kirjoittanut toimittaja, ekonomi ja tyylin suurlähettiläs Sami Sykkö.

Maarasan kiinnostus vaatteisiin paljastui jo viisivuotiaana, jolloin hän alkoi valmistaa ompelukone sauhuten asuja nukeilleen.

”Ukkini on räätäli. Hän opetti isäni ompelemaan koneella, ja isäni opetti minut.”

Kouluaikoina Maaranen yritti ajatella järkevästi: kun vaatesuunnittelijoille ei ole Suomessa juuri työtä, hänen kannattaa opiskella kuvaama-aidon opettajaksi.

Vuoden opintojen jälkeen Maaranen haki kuitenkin opiskelemaan vaatesuunnittelua. Hän pääsi sisään ensi yrittämällä.

Maaranen valmistui Aalto-yliopistosta parhain arvosanoin ja voitti lopputyömallistollaan ranskalaisen Hyèresin merkittävän kansainvälisen muotikilpailun. Tuomaristo ylisti sitä, kuinka suomalaisen mielikuvitus ja uudenlaiset mittasuhteet erottivat hänet finalistien joukosta. Myös Maarasan värien ja tekstuurien käyttöä kehuittiin.

Hyèresin kilpailuvoiton jälkeen avautui monta ovea. Osa Hyèresin palkintoa oli esimerkiksi mahdollisuus suunnitella mallisto ranskalaiselle Petit Bateau -merkille. Muutaman vuoden ajan Maaranen teki myös tekstiili- ja kuosisuunnittelua eräälle kiinalaiselle yrityk-

selle sekä toimi muotitalon pääsuunnittelijana Arabiemiirikunnissa.

Yhteistyö Marimekon kanssa oli alkanut jo opiskeluaikana. Silloinen Marimekon muodin pääsuunnittelija **Noora Niinikoski** oli pyytänyt Maarasen käymään, ja tilasi opiskelijan yllätykseksi häneltä siltä istumalta tuotteita.

”En ollut edes ehtinyt ajatella työnhakua. Siitä asti olen ollut tekemisissä Marimekon kanssa”, Maaranen sanoo.

Henkisesti suuri

Marimekko on maailman mittakaavassa pieni mutta henkisesti suuri muotiluolan yritys. Se on menestynyt aina, kun se on uskonut omaan linjaansa ja kuvioihinsa.

Marimekon kuvioihin liittyi Maarasenkin ensimmäinen työtehtävä.

”Suunnittelimme rantamalliston, johon kuului kaftaaneja, kasseja, kesämekkoja ja hattuja. Se oli ihana aloitus, koska pääsimme Marimekon arkistoon tutkimaan, millaisia hedelmäkuoseja sieltä löytyy.”

Seitsemän vuotta sitten Maaranen sai vakituisen työn ja Marimekko uuden asiakasryhmän: nuoret.

”Johtoryhmältä tuli briiffi, että nyt pitäisi suunnitella nuorille ja nuorenmielisille kokonaisuus, jonka nimi on Marimekko Kioski.”

Moni muotibrändi haluaisi asiakkaakseen nuoria, jotta merkki ei vanhene asiakkaidensa mukana. Mutta nuoria on vaikea tavoittaa. Marimekolta se onnistui, kun sen kuosit keksittiin laittaa tuotteisiin, joita nuoret muutenkin käyttävät, kuten rentoihin huppareihin sekä T- ja collegepaitoihin.

”Niin Marimekosta tuli helposti lähestyttävä.”

Nuoria varten mallistoihin tuli muun muassa lippiksiä.

*”Mikään ei ole palkitsevampaa,
kuin jos oma design myy.”*

Jo 168 myymälää ympäri maailmaa

Koronasyksynä 2020 Maaranen sai uuden pomon. Talon luovaksi johtajaksi nimitettiin tanskalainen **Rebekka Bay**, joka on aiemmin toiminut luovana johtajana amerikkalaisella Gapilla, ruotsalaisella COSilla ja japanilaisella vaatejätti Uniqloilla. Bayn on määrä siivittää Marimekko entistä suuremmaksi kansainväliseksi tekijäksi. Tällä hetkellä Marimekolla on jo 168 myymälää ympäri maailmaa.

Bay on uudistanut suunnittelua kehittämällä Marimekon mekoille arkityyppisilhuetit ja vakioväljyydet. Käytössä on kolme silhuettia: A-linja, suora malli ja naisellisempi leikkaus.

”Ja näitä me käytämme, oli kyse mistä tahansa kuosista tai väristä. Se tuo jatkuvuutta”, Maaranen sanoo.

Bay on johtanut isoja tiimejä, ja Maarasen mukaan sellainen kokemus on ollut tervetullutta Marimekon kasvaessa.

Marimekolla tutkitaan nykyisin paljon sitä, millaiset värit tai mallit sopivat millekin markkinalle. Suunnittelijat seuraavat myös koko ajan tuotteiden myyntiä.

”Designin ja myyvyyden pitää kulkea käsi kädessä. Mikään ei ole palkitsevampaa, kuin jos oma design myy.”

Maaranen vastaa muun muassa Marimekko Kioskin tuotteista ja globaaleista yhteistyömallistoista esimerkiksi Uniqlo, Adidaksen ja Samsungin kanssa. Hän johtaa myös tuotekehitysprojekteja sekä kokonaisuuksia, joissa huomioidaan kiertotalous. Maaranen vastaa myös Sokoksen kaltaisille asiakkaille suunniteltavista eksklusiivisista Marimekon mallistoista.

”Sokoksen asiakkaat pitävät ikonisista kuoseista ja klassisemmista sävyistä”, Maaranen sanoo.

Entä millainen kangas Maarasen omasta suhteesta Marimekkoon on vuosien kuluessa kutoutunut?

”Juon juuri Marimekon Unikko-kupista kahvia, ja minulla on Marimekon maljakkoita ja pussilakanoita.”

Vaatekaapissa on paljon Marimekkoa, mutta välillä suunnittelijankin on pidettävä paussia.

”Aluksi käytin Marimekon vaatteita vielä paljon enemmän. Nyt tasapainotan niitä myös yksivärisillä tuotteilla.” ■

Lambi
SINCE 1960

OSTA
LAMBI-TUOTE,
VOIT VOITAA
VUODEN
PEHMOPAPERIT.
LUE LISÄÄ
LAMBI.FI

Kiitos kun valitset suomalaista pehmeyttä

60
VUOTTA PEHMETTÄ

Lambi
Classic
WC-paperi

Lambi
Juhlavärisiä
Talouspaperi

SUOMALAISTA PEHMEYTTÄ.

Aina valmiina juhlaan

Emmi, 38, ulkoistaa juhlien järjestämisen, jotta voi keskittyä vieraisiin. Outi, 49, rakastaa yllättää juhlilla läheisiään. Petralle, 46, arki on yhtä juhlaa.

teksti INKA IKONEN kuvat EVELIINA VUORMA JA MIIKA MANNINEN

Kaikki eivät antaisi siskonsa järjestää yllätyksenä omia häitään, mutta sotkamolaisen **Outi Penttisen**, 49, **Heidi**-sisko antoi.

Sisko oli menossa maistraatissa naimisiin, mutta se ei käynyt Penttiselle. Maistraatti kun on hänen mielestään niin kylmä paikka.

Häitä vietettiin kolmeen kertaan: kahdesti Sotkamossa ja viikon verran Espanjassa. Penttinen vastasi kaikkien juhlien järjestelyistä. Sotkamon häiden tarjoilut hän teki kokonaan itse. Siskoaan eli morsianta hän pyysi vain rentoutumaan.

Ensimmäiseen, vain lähipiirille tarkoitettuun tilaisuuteen Penttinen tilasi vihkijän Sotkamon Hiukan harjun näköalatasanteelle. Hän huijasi hääparin paikalle, ojensi äimistyneelle siskolleen tiaran ja valkoisen juhla-asun sekä toivotti tervetulleeksi seremoniaan.

Virallinen hääjuhla oli Espanjassa 20 vieraan voimin. Suomalaisen kirkon pappi siunasi avioliiton. Penttinen oli vuokrannut seurueelle ison huvilan ja järjestänyt esimerkiksi viinitilavierailuja.

Hän maksoi muun muassa siskonsa juhla-akortit sekä kaksi hääpukua, jotka olivat morsiamelle yllätys. Niihin meni noin 500 euroa.

Koska kaikki vieraat eivät päässeet Espanjaan,

Penttinen järjesti vielä kolmannen tilaisuuden sotkamolaisessa kartanossa.

”Kun on tuntenut toisensa koko elämän ja ollut monissa hänen järjestämissään juhlissa, tiesi, että priimaa pukkaa”, Heidi-sisko kommentoi.

13 hengen juhlat 120 eurolla

Moni Penttisen läheisistä on vaatimattomia ja ajattelee, ettei halua juhlia esimerkiksi syntymäpäiväänsä sen kummemmin.

”Mutta jos olen kokenut, että juhlat tekisivät hänelle hyvää, olen järjestänyt ne vastusteluista huolimatta.”

Juhlissa Penttiselle tärkeintä on se, että ihmiset hymyilevät eikä kukaan koe oloaan ulkopuoliseksi. Hän panostaa juhlissa ohjelmaan ja musiikkiin. Ruokat hän tekee pitkälti itse etukäteen ja hyödyntää esimerkiksi haudutuspatoja. Tällöin hän ei jää juhlissa jumiin keittiöön.

”Stressiltä välttyy, kun ei lähde hakemaan täydellisyyttä. Pitää olla itselleen armollinen.”

Penttinen ei laadi yleensä juhlilleen budjettia, mutta myöntää olevansa tarjoushaukka. Vuosi sitten hän järjesti appiukon syntymäpäiville 13 hengelle kolmen ruokalajin illallisen viineineen 120 eurolla.

”Minulla on ilmiömäinen kyky metsästää aletuotteita, jolloin saan pidettyä juhlien kulut järkevänä. Olen S-ryhmän ruokakauppojen ilta-alennusten suurkuluttaja. Sieltä ostan pakkasen täyteen sisäfileitä.”

Tulipa millainen porukka vain, Penttinen voi sanojensa mukaan taikoa kahdessa tunnissa 20 henkilön juhlat kaappiensä antimista. Hän myös pitää varastossa kymmeniä pulloja viiniä ja kuohuvaa.

”Olen aina valmis juhliin.”

”MINULLA ON
ILMIÖMÄINEN
KYKY METSÄSTÄÄ
ALETUOTTEITA.”

JUHLA-
BUDJETTI
120€
13 HLÖ

Outi Penttinen
rohkaisee löytä-
mään elämästä
juhlai aiheita.
"Ne eivät vaadi
välttämättä rahaa,
vaan kaikki lähtee
asenteesta."

Arki on juhlaa

Petra Urasto, 46, asuu Helsingissä, mutta hänellä on karjalaiset juuret. Hän kokee, että emännöiminen tulee verenperintönä. Urasto muistaa, miten hänen äitinsä järjesti usein juhlia ystäväpiirilleen. Aikuiset illastivat pöydässä ja lapset leikkivät pöydän alla.

”Ruokapöytäämme ovat aina olleet tervetulleita ihan ventovieraatkin. Yhteisöllisyys on tärkeää ja saan siitä energiaa”, hän sanoo.

Urasto rakastaa erityisesti arjen pieniä juhlia. Hänen mielestään ajatellaan turhaan, että juhlan pitää olla jotain harvinaista. Hänestä on tärkeää, että tavallisena maanantaipäivänä on hyvä fiilis.

Petra Urastolle yhteisöllisyys on tärkeää. Hän järjestää viikoittain arkijuhlia, joihin hän kutsuu tuttaviaan.

”Arjessa pimeänä kautena juhlien merkitys on kriittisin.”

Juhla ei myöskään tarkoita Urastolle sitä, että täytyy olla läjäpäin vieraita ja samppanjaa. Koh- taaminen on tärkeintä. Silloin riittää, että sytyttää kynttilät ja tekee lämpimiä voileipiä.

Urasto järjestää arkijuhlia jopa viikoittain. Hän kutsuu aina luokseen vieraita, joiden kokee tarvitsevan pakoa omasta arjestaan. He voivat olla vaikka tuttavaperhe, jonka elämäntilanne vaikuttaa kuormittavalta.

”Rakennan juhlaa toiselle. On ihana huomata, miten hyvä olo huokuu ihmisistä.”

Arkijuhlien tarjoilujen perusrunko on aina sama: pieniä cocktailpaloja, suolainen piirakka, ruokaisa salaatti sekä kakku.

Juhlissa kohotetaan malja kuplivalla juomalla, joka voi olla samppanjaa, mehua tai vichyä. Tärkeintä on juoda jalallisista lasista.

”Juon joka päivä toinen toistaan hienoimmista lasista ihan vain vettä. Koen vahvasti vastuuta omasta onnellisuudestani, ja jalallinen lasi kohottaa mieltäni.”

Uraston mukaan elämä on sitä, mitä siitä teet. Ei viinilaseja tai kauniita kynttilöitä kannata säästää, koska jokainen hetki on niiden arvoinen.

Ruoka on elämän keskiö

Urastolle ruoka on niin elämän kuin juhlien keskiös- sä. Se on tapa osoittaa rakkautta. Hänen taustansa on ravintola- ja elintarvikealalla.

Juhlien raaka-aineissa hän sekä pihistää että panostaa. Hän ostaa kokonaisen kalan, joka on fileoitua edullisempi, ja tekee työn itse. Kotimaisiin pientilatuotteisiin hän puolestaan panostaa ja ostaa useimmiten esimerkiksi lihat, marjat ja yrtit suoraan tuottajilta.

Urastolla ei yleensä ole budjettia, mutta hän arvioi, että kuuden hengen arkijuhliin kuluu 50–100 euroa. Hän suosittelee järjestämään juhlaa spontaanisti matalalla kynnyksellä. Yksin ei tarvitse tehdä kaikkea. Tarjoilut voi valmistella yhdessä vieraiden kanssa.

”Pienillä asioilla voi järjestää tosi hienot juhlat, sillä ne syntyvät ihmisistä eivätkä kalliista raaka- aineista.”

”JALALLINEN LASI
KOHOTTA MIELTÄNI.”

Yrittäjä Emmi Lehtomaa tykkää järjestää tapahtumia työntekijöilleen ja asiakkailleen. Ne hän budjetoit tarkemmin, mutta omista juhlissa ei ole ennalta määriteltyjä rajoja.

Lasten ilo on parasta

Kirkkonummelaisella **Emmi Lehtomaalla**, 38, on 1- ja 3-vuotiaat lapset, joiden nimiäisten järjestämisen hän päätti ulkoistaa. Vanhemmat halusivat kutsua juhliin viitisenkymmentä vierasta, eikä kodissa olisi riittänyt tila.

”Halusimme helpon ratkaisun niin, että pikkulapsiarjen keskellä juhlat sujuisivat mahdollisimman vaivattomasti”, Lehtomaa kertoo.

Esikoisen nimiäiset järjestettiin helsinkiläisessä ravintolassa afternoon tea -teemalla ja kuopuksen hotellissa brunssilla. Perheelle on muodostunut perinne vierailla kunkin lapsen nimipäivänä juhla-paikassa herkuttelemassa.

Per juhla rahaa meni noin 3 500 euroa. Hintaan sisältyvät ruoat, kuohuvat, valokuvaaja ja esiintyjä.

Lehtomaa tykkää suunnitella juhlia, mutta hän mielellään ulkoistaa varsinaiset järjestelyt voidakseen nauttia itse juhlista ja keskittyäkseen vieraisiin.

”Oli ihanaa mennä valmiiseen pöytään. Pystyin vain olemaan läsnä.”

Juhlissa apukäsinä kodinhoitaja

Tällä hetkellä Lehtomaasta on parasta järjestää lasten synttärjuhlia. Niissä on aina oltava jokin teema. Kuopuksen yksivuotissynttäreitä vietettiin joulukuussa, joten juhlissa vieraili joulupukki, joka toi pienet paketit lapsille. Se oli hitti. Esikoinen odotti kovasti 3-vuotissynttäreitään, joissa oli yksisarviteema.

”OLI IHANAA MENNÄ VALMIISEEN PÖYTÄÄN. PYSTYIN VAIN OLEMAAN LÄSNÄ.”

”Lapsen ilon näkeminen on siisteintä”, Lehtomaa sanoo.

Synttäreillekin Lehtomaa tilaa kakun ja muut tarjoilut pitopalvelusta, mutta juhlat on toistaiseksi järjestetty kotona.

”Olemme laittaneet ruoat itse esille, mutta sekin on ollut vähän liikaa, kun vieraita on kymmeniä. Pystyin olemaan paljon vähemmän heidän kanssaan. Siksi viimeisimmissä juhlissa onkin ollut apuna meidän kodinhoitajamme.”

Juhlissa Lehtomaalle tärkeintä on kaunis paikka, onnistuneet tarjoilut ja hyvä ohjelma.

”Arvostan sitä, että joku osaa leipoa ja nauttii siitä, mutta minulle vähiten tärkeää on se, että voisin ottaa itselleni kunniaa ja sanoa, että olen omin kätösin väkertänyt kakun.”

Lehtomaan mukaan elämässä pitäisi juhlia enemmän kaikenlaisia tilaisuuksia.

”Varsinkin, kun oma arki on yhtä tykitystä työn ja pikkulapsiarjen keskellä, pitää muistaa pysähtyä onnistumisiin ja kivoihin hetkiin.” ■

Kyllä, äitikin voi saada kaiken

Viivi Rintanen, 35, on kuuden lapsen äiti, lääkäri, asuntosijoittaja ja sometähti. Ja nyt hän odottaa seitsemättä lastaan.

teksti MAARIT RASI kuvat OUTI TÖRMÄLÄ

”Olen raskaana.”
Viivi Rintanen, 35, yllättää uutisella heti haastattelun alussa. Rintanen on suurperheen äiti, lääkäri, asuntosijoittaja ja somekasvo, joka tunnetaan muun muassa seksiä käsittelevästä Paritellen-podcastista ja sijoittamiseen keskittyvästä Kotimatka-tilistä. Jotkut kutsuvat häntä ihmiseksi, joka on ”saanut kaiken”.

Kuvailu heijastaa toki sanojansa elämänkatso-
musta, sillä meillä kaikilla on omat polkumme ja unelmamme. Viiville ja hänen miehelleen **Antti Rintaselle** onni on kuitenkin merkinnyt suurta perhettä. Ja nyt onni on täyttymässä jälleen uudella perheenjäsenellä. Kuuden lapsen äiti odottaa seitsemättä lastaan.

Sitten Rintasta alkaa naurattaa. Hän myöntää, että raskaus 35-vuotiaana, kiireisen perhearjen ja työelämän ristipaineissa ei ole ollut helppo.

”Työni terveyskeskuslääkärinä on tosi intensiivistä, joten raskaus ja työt yhdessä ovat olleet eräänlainen tuplakärsimys.”

Ilme paljastaa, ettei Rintanen ole täysin tosissaan,

”EN OLE OLLUT
OLLENKAAN
AHDISTUVAA SORTTIA.”

mutta heitossa on mukana myös raakaa rehellisyyttä. Hän kertoo, ettei halua luoda valheellista illuusiota superäitiydestä.

Nuorempana Rintanen ei halunnut lapsia, sitten pää kääntyi

Rintasten perheen seitsemän lasta on tilastojen valossa iso luku. Vuonna 2023 kokonaishedelmälisyytlukumme oli 1,26 lasta naista kohden. Tämä tarkoittaa, että suomalaiset naiset saavat keskimäärin hieman yli yhden lapsen elämänsä aikana. Suomessa syntyykin nyt ennätysvähän lapsia, ja yhä useampi suomalainen on vapaaehtoisesti lapseton.

Vanhemmuus ei ollut nuorempana Viivinkään unelma. ”Olen aina tykännyt lapsista valtavan paljon, mutta silloin ajattelin, että on ympäristöteko olla haluamatta lapsia.”

Nykyään hän ajattelee, että elämässä on välillä hyväkin tehdä asioita niin, ettei mieltä jokaista käännettä liian tarkkaan. Hän on huomannut, että elämä kantaa myös tilanteissa, jotka voivat vaikuttaa ulkopuolisen silmin haastavilta. Kun hän tuli 21-vuotiaana raskaaksi, hän oli yksin. Tuntui kuin kaikki olisivat odottaneet hänen epäröivän. Terveystenhoitajat kysyivät yhä uudelleen: ”Haluatko varmasti pitää kaksoset?” Synnytyksen jälkeen sosiaalityöntekijä tapasi hänet kasvotusten varmistukseen, että kaikki sujuu hyvin. Tuohon aikaan varmistelut tuntuivat loukkaavilta.

”Näin jälkikäteen ymmärrän sen paremmin, sillä olen itse lääkäri. Ymmärrän, että olin tuolloin

A close-up portrait of a woman with blonde, wavy hair and blue eyes, wearing a pink top. The background is a solid light pink color.

VIIVIRINTANEN

KUKA?

Suurperheen äiti, lääkäri, asuntosijoittaja ja somevaikuttaja.

ASUU

Perheensä kanssa Espoossa.

AJANKOHTAISTA

Juontaa Paritellen-podcastia
Desire Nymarkin kanssa.

Viivi Rintanen rakastaa elämää ison perheen äitinä. Kun perhe on onnellinen, läheisistä on valtavasti iloa ja tukea toisilleen.

”JOS JOKU MIETTII, KANNATTAAKO HANKKIA LAPSIA LISÄÄ, KANNUSTAN SIIHEN AINA.”

”Nuoruuden tuskaa lukuun ottamatta en ole ollut ollenkaan ahdistuvaa sorttia.”

Rintasen tausta ei kuitenkaan ole täysin mutkaton. Espoolaisesta lähiöstä ponnistanut Rintanen ymmärsi jo lapsena, että ei saisi perheeltään juurikaan taloudellista tukea, kun kasvaisi aikuiseksi. Onneksi koulunkäynti sujui. Nuori ja epävarma tyttö päätti panostaa siihen täysillä, ja onnistumiset kasvattivat itsetuntoa.

Taustansa takia Rintanen kokee ymmärtävänsä hyvin niitä nuoria, jotka kipuilevat sen kanssa, haluavatko vanhemmaksi.

”Jos joku miettii, kannattaako hankkia lapsia lisää, kannustan siihen aina. Samalla tiedostan, että suurperheen elättäminen on äärimmäisen haastavaa nykypäivänä, ihan taloudellisessakin mielessä.”

Yhteiskunnalliseen keskusteluun vauvakadosta Rintanen kaipaisi lisää sävyjä, vaikka iso perhe toki vaatii paljon taloudellisia ja henkisiä resursseja.

Äiti antoi hauskan neuvon miehistä

Pariskuntien kannattaa puhua mahdollisista lapsi-unelmista jo heti suhteen alussa, Rintanen sanoo.

Lisäksi hän laittaisi eteenpäin äitinsä puolivallatoman vinkin siitä, että mieheksi kannattaa valita hiljainen hissukka. Jos haluaa perustaa kahden vanhemman perheen, elämä on huomattavasti stressittömämpää, jos kummatkin kantavat vastuunsa. Kiltti mies osaa ajatella koko perheen etua.

Antti ei tosin ole hiljainen hissukka, vaan vaimonsa mukaan melko jääräpäinen tyyppi. Hänessä on kuitenkin rauhallisuutta, jota vaimo arvostaa.

Rintasten parisuhde-elämä ei toki ole ollut pelkkää auvoa. Kun nuoripari tapasi, Viivi oli jo kahden lapsen äiti ja uusperheessä oli omat kasvukipunsa. Siksi Viivi ja Antti päätyivät terapiaan heti suhteen alussa. Kokemuksesta viisastuneena hän suosittelee samaa muillekin nuorille pareille.

”Se auttoi meitä tosi paljon. Terapeuttimme mukaan parisuhdeterapiaan mennäänkin seitsemän vuotta liian myöhään.”

Tänä keväänä Rintaset ovat olleet yhdessä 13 vuotta.

Onnellinen parisuhde on hyvä perusta kasvattaa onnellisia lapsia. ■

riskiryhmää. Olin yksin, eikä minulla ollut vielä opiskelupaikkaa.”

Vanhemmuus sujui kuitenkin Rintaselta hienosti. Hän oli tavannut tulevien lastensa isän Antin jo nuorena, mutta seurustella pari alkoi, kun kaksoiset olivat taaperoitu. Oli alusta saakka selvää, että lapsia saa tulla, jos on tullakseen. Ratkaisevaa oli, että myös isä oli lastensaannista innoissaan.

”Antti on sanonut, että hän haluaa niin monta lasta kuin minä haluan. Se on ihanaa!”

Kaikissa parisuhteissa tilanne ei ole yhtä mutkaton. Rintastenkin lähipiirissä on naisia, jotka olisivat valmiita äidiksi, mutta mies vielä miettii. Kun ikää on reilusti yli kolmekymmentä, eritahtisuus voi vaikuttaa lopulliseen lapsilukuun.

Viivi Rintanen rakastaa elämää ison perheen äitinä. Kun perhe on onnellinen, lähipiiristä on valtavasti iloa ja tukea toisilleen.

Samalla hän ymmärtää, että iso perhe on mahdollinen, sillä talous on turvattu, ammatti on vakaa ja hyväpalkkainen ja hänellä on mahdollisuus tehdä osa-aikaista työviikkoa. Ulkopuolista apua perhe ei palkkaa, mutta heillä on hyvät tukiverkostot.

Yksi olennainen osa onnistunutta perhe-elämää on Viivin syntymälahjana saama reipas luonne.

LEMMIKKI HOTELLISSA

Karvaiset ystävämme reissun päällä

Kaksikko keräsi hymyt hotellissa

VAIKEAAHAN tuollaista kaksikkoa on katsella hymyilemättä. Tämän sai tuta kuriilien bobbail Tunan ja villakoira-cairnterrieri Frodon emäntä **Netta Palokallio** saapuessaan lemmikkiensä kanssa Solo Sokos Hotel Helsingin aulaan keväisenä perjantaina.

Jo matkalla Tuomiokirkon edessä turistit olivat kiinnittäneet huomiota kaksikkoon.

Kyseessä oli kaksikon ensimmäinen yhteinen yö hotellissa – mutta viimeiseksi se ei jääne.

Kun paikat oli tutkittu, he kotiutuivat hyvin: Frodo nukkui

isäntäparin jalkopäässä, Tuna löysi mukavan nurkan nojatuolista.

Rentouttavan hotelliloman kruunasi se, että isäntäpari pääsi rauhassa yhdessä aamiaiselle.

"Ilmeisesti kaveri toi turvaa", Palokallio sanoo.

Tuna ja Frodo ovat pitäneet yhtä jo viisi vuotta. Palokallion mukaan molemmat ovat rauhallisia ja sosiaalisia. Välillä toki Frodo kuulemma kummastelee, että mitäs nämä kissan hommat nyt oikein ovat.

"Mutta seniorin rauhallisuudella hän sietää satunnaiset hepulitkin", Palokallio naurahtaa. ■

KATSO VIDEO
Frodon ja Tunan
hotellikeikasta
osoitteesta
[yhteishyvä.fi](https://yhteishyva.fi)

Kuva Johanna Erjonsalo

TERVETULOA! Lemmikeille on varattu hotellista tietyt huoneet. Lemmikkihuoneen lisämaksu on 15 euroa. Huoneessa lemmikkiä odottaa oma pyyhe, ruoka- ja juomakupit sekä pussi, jossa on koiralle herkkuja ja kakkapusseja.

INNOVAC SENSOR*
279€
HS1-SB

INNOVAC AQUA PLUS*
339€
HS1-SWB

**TESTIVOITAJA
ILTALEHTI**

**SAATAVILLA MYÖS
MOPPAAVANA VERSIONA**

INNOVAC SENSOR
**VAIVATONTA
IMUROINTIA**

OMINAISUUDET

- Älykäs pölyntunnistustekniikka ja automaattinen tehonsäätö
- 4-portainen tehonsäätö
- 4-kerroksinen HEPA-suodatusjärjestelmä
- Hiiliharjaton moottori
- Erinomainen puhdistuskyky 140 AW:n imuteholla
- Jopa 60 minuuttia siivousta yhdellä latauksella
- Ei jatkuvaa tarvetta painaa virtanäppäintä
- Informatiivinen ja opastava LED-näyttö
- Pestävä pölysäiliö ja suodatin
- Suulakkeet kaikille lattiatpinnoille

TM
RAKENNUSMAAILMA

★★★★★
TESTIVOITAJA
TM Rakennusmaailma 10/2024

PUHDAS KOTI – VAIVATTOMASTI JA AIKAA SÄÄSTÄEN

Innobot robotti-imurit on suunniteltu pohjoismaiseen kotiin. Niiden monipuoliset ominaisuudet ja innovatiivinen teknologia on räätälöity puhdistamaan kotisi lattiatpinnat täydellisesti, jolloin sinulle jää enemmän aikaa muuhun tekemiseen. Voimakas imuteho varmistaa lattian ja mattojen syvän puhdistuksen, ja tehokas märkämoppaus irrottaa tahrat.

Innobot – siivoaa puolestasi ja helpottaa arkeasi!

INNOBOT RVC-D4000LIN

- Takuu 5 vuotta, akun takuu 1 vuosi
- Tunnistaa esteet, syväpuhdistaa matot
- Tehokas märkämoppaus
- Edistyskellinen 360 LiDAR-navigointi
- Sovellus, huolto, ja tuki suomeksi
- Imuteho 4000 Pa

INNOBOT*
229€
RVC-D4000LIN

INNOBOT RVC-B4LIN+

- Takuu 5 vuotta, akun takuu 1 vuosi
- Tunnistaa esteet, syväpuhdistaa matot
- Edistyskellinen 360 LiDAR-navigointi
- Imuteho 4000 Pa
- Tehokas märkämoppaus
- Sovellus, huolto ja tuki suomeksi
- Kompaktinkokoinen tyhjennys- ja latausasema, jossa 17 000 Pa imuteho ja 2,5L pölypussi

INNOBOT*
349€
RVC-B4LIN+

*Saatavilla Prisma.fi verkkokaupasta ja isoimmista Prismoista. Tarkista saatavuus Prisma.fi. ** Saatavilla vain prisma.fi

Kaikilla Wilfa kodinkoneilla
on **kestävä viiden vuoden takuu.**

VIILENNYSTÄ HELLEPÄIVIIN

Viilennys, kosteudenpoisto ja tuuletin – kaikki samassa

Wilfan design Chill ilmastointilaitteet sulautuvat lähes jokaiseen olo- tai makuuhuoneen sisustukseen upean ulkoasunsa ansiosta. Niiden etupaneeli on päällystetty tyylikkäällä harmaalla kankaalla ja niissä on tehokkaan viilennystoiminnon lisäksi tuuletin- sekä kosteudenpoistotoiminnot, ja laitteet ovat myös etäohjattavissa, jolloin voit säätää viilennystä vaikka töistä kotiin lähdettyäessä.

Chill 9 Connected ilmastointilaitteen tilasuositus on 25 m², ja Chill 12 Connected puolestaan 30 m². Voit helposti säätää lämpötilaa 16–32 asteen välillä ja valita useamman eri tuuletin nopeuden välillä tai antaa laitteen säätää puhallusvoimakkuutta automaattisesti asetetun lämpötilan mukaan. Laitteessa olevien pyörien avulla se voidaan siirtää helposti haluttuun paikkaan. Mukana paketissa ikkuna-asennussarja, kauko-ohjain sekä lämpimän ilman poistoputki (150 cm). Wilfan kaikilla ilmastointilaitteilla on pitkä 5 vuoden takuu.

CHILL 12
CONNECTED*

549€

AC2B-12000C

CHILL 9
CONNECTED*

449€

AC1B-9000

PERFORMANCE
THERMO**

299€

CM9B-T125

PERFORMANCE
COMPACT*

249€

CM8B-A100

PERFORMANCE KAHVINKEITTIMET

- Irrotettava vesisäiliö – helppo täyttää ja aina raikasta vettä!
- Kahvin ja veden suositusmäärät merkattu vesisäiliöön
- Täydellinen suodatuslämpötila aina ensimmäisestä pisarasta viimeiseen asti
- Uniikki pumpputeknologia, joka tyhjentää laitteen vedestä täysin.
- ECBC hyväksyntä
- Takuu 5 vuotta

PERFORMANCE THERMO 1,25l

- 1-12 kuppia
- Manuaalinen tippalukko & uuttoajan säädin
- Pitää kahvin lämpimänä jopa 3,5h

PERFORMANCE COMPACT 1l

- 1-10 kuppia
- Automaattinen tippalukko
- Mitat: leveys 22 cm x syvyys 20 cm x korkeus 32 cm
- Tyylikäs kokolasikannu

*Saatavilla Prisma.fi verkkokaupasta ja isoimmista Prismoista. Tarkista saatavuus Prisma.fi. ** Saatavilla vain prisma.fi

PAREMPI PAIKKA ELÄÄ

Yhdessä kohti kestäväää tulevaisuutta

Jeli Widenoja-Tamang toi rikki menneen älypuhelimien tyttärensä Astan kanssa Prismän elektroniikka-osastolle. Sieltä se lähtee kierrätykseen.

Akut kiertoon!

Vanhat puhelimet unohtuvat usein laatikoiden pohjalle, eikä niiden sisältämiä arvokkaita metalleja saada talteen. Jeli Widenoja-Tamang toi tyttärensä kanssa vanhan puhelimen kiertoon.

Viisi vuotta laatikon pohjalla – näin kuvailee **Jeli Widenoja-Tamang** rikki menneen älypuhelimien kohtaloa. Hän toi ekaluokkalaisen tyttärensä **Astan** kanssa kännykän Prisman elektroniikkaosastolle, josta se lähtee kierrätykseen. Asta arveli, että kännykän sisällä voisi olla metallia ja lasia.

S-ryhmän marketkaupan vastuullisuusasiantuntija **Iida Lehtimäki** ilahtuu Astan ja Jelin kierrätysteosta.

”Kierrätys on arkitaitoa. Tarpeetomasta tavarasta luopuminen ja kierrättämisen hyödyt ovat myös lapsia koskettavia asioita.”

Kahdeksan kymmenestä

Monet haluavat nostalgiasyistä säilyttää lapsen ensimmäisen puhelimen, toiset pelkäävät henkilökohtaisten tietojen leviämistä tai kuvien katoamista. Suurin syy vanhojen laitteiden säilömiseen on kuitenkin unohtaminen. Kahdeksan puhelinta kymmenestä ei päädy kierrätykseen.

Ymmärrettävää ja inhimillistä, sanoo Lehtimäki, mutta muistuttaa laitteiden sisältävien akkujen merkityksestä isossa mittakaavassa.

Ladattavien älylaitteiden akuissa on arvokkaita jalometalleja, kuten kobolttia, jonka louhinta vaatii neitseellisiä luonnonvaroja. Akkumineraaleille povataan

maailmanlaajuisesti niukkuutta tulevina vuosina, kun akkujen tarve kasvaa koko ajan. Lehtimäki sanoo kierrätysmateriaikan olevan yksinkertaista. Uuden materiaalin louhinta vähenee, kun kierrätys lisääntyy. Jokainen kierrätetty akku säästää luonnonvaroja.

Akussa piilee paloriski

Kotona laatikon pohjalla uinuva älylaite voi olla myös paloturvallisuusriski. Kolhut, putoamiset ja lämpötilanvaihtelut voivat vioittaa akkua ja saada sen kuumenemaan. Pitkään käyttämättömänä lojunut litiumioniakku voi mennä oikosulkuun, jos sitä yritetään ladata. Myös perinteiset paristot on käytön jälkeen syytä viedä kierrätykseen. Lehtimäki korostaa, että minkään akun tai pariston paikka ei ole sekajätteessä.

Jeli Widenoja-Tamangin rikkinäinen kännykkä lähtee Prismasta purettavaksi, ja siitä hyödynnetään uudelleen käytettävät osat. Vanhat, yhä toimivat älylaitteet Jeli ottaa mukaan sukulaisreissuille Intiaan. Siellä ne huolletaan ja korjataan uusille käyttäjille.

Perheeseen on syntymässä kesällä vauva, ja Astalla on jo suunnitelma kännyköiden suhteen. Hän aikoo antaa nyt käytössään olevan äidin vanhan puhelimen pikkusiskolle, kunhan tämä täyttää ensin kolme vuotta.

”Siitä mä vaihdan SIM-kortin pois.” ■

PUOLET JÄÄ KIERRÄTTÄMÄTTÄ

SUOMALAISET ovat Euroopan toiseksi parhaita akkujen ja paristojen kierrättäjiä. Silti puolet jää kierrättämättä.

PARISTOJEN ja pienakkujen kierrättämisestä Suomessa vastaa Recser.

EU:N uuden akkuasetuksen myötä paristojen ja akkujen keräys- ja kierrätystavoitteet kiristyvät.

Petra ja Noora
Väänäseltä ilmestyi
äskettäin Mökkiruokaa
läpi vuoden -kirja,
joka on saatavilla
myös Prisma.fi:stä.

Ruoasta ei tingitä mökilläkään

Lomapäivä kesämökillä ei ole syy lintsata hyvän ruoan laittamisesta, sanovat Food by Twins -ruokakaksoiset Noora ja Petra Väänänen. Ihanaa ruokaa saa tehtyä pikkukaupankin antimilla.

teksti LAURA KAAPRO kuvat EVELIINA VUORMA

Noora ja Petra Väänänen, 24, ryhtyivät ruokayrittäjiksi kolmisen vuotta sitten. Kiireisillä kaksosilla riittää ympärivuotista puuhaa sosiaalisessa mediassa jaettavien reseptien, ruokakirjojen kirjoittamisen ja tapahtumakokkausten parissa.

Vapaa-ajastakin iso osa kuluu ruoan ympärillä: luonnossa villiyrttejä ja sienä keräillessä sekä tietenkin omissa keittiöpuuhissa. Luonnonantimien käytön ja päivittäisen ruoanlaiton malli juontuu lapsuuden Pohjois-Karjalasta. Herkullinen ruokahetki on kaksosille yhtä kuin hyvinvointi ja päivän ilo.

Seuraavaksi Petra ja Noora Väänänen kertovat, mitä he ajattelevat ruoanvalmistuksesta juuri nyt.

Kokkauksesta ei lintsata mökillä

”Kun mökkikesä lähenee, pitää muistaa, että joka ikisen mökkipitäjän pikkukaupan aineksista saa tehtyä ihanaa ruokaa. Erikoiskauppoja ei tarvita. Tämän ajatuk-

sen pohjalta teimme *Mökkiruokaa läpi vuoden* -ruokakirjan.

Keväällä ja kesällä on mahtava päästä luontoon keräämään kaikenlaisia ilmaisia salaatteja ja aineksia, joilla voi täydentää kaupasta ostettuja tarvikkeita. Meistä on kiva ajatella, että kotimaisilla villituotteilla voi twistaila myös etnisiä reseptejä.

Luonnon ainekset pitää tietysti osata tunnistaa sataprosenttisesti – periaate on sama kuin sientenkin kohdalla. Alkuun on hyvä käydä vaikkapa jokin kurssi.

Suosikkejamme ovat maitohorsma ja nokkonen. Toukokuussa maitohorsmat ovat nupulla, ja niitä voi leikata saksilla. Paistamme niitä pannulla tai muurikalla parsan tapaan tai valmistamme airfryerissä. Mökkiruokakirjastamme löytyy muun muassa ohje, jossa maitohorsma yhdistetään vuohenjuuston kanssa. Nokkosesta teemme läpi kesän esimerkiksi pestoa.

Mesiangervo on myös suuri suosikki,

→

Näin syömme

Jääkaapissamme on aina luomuvoita, kananmunia, jokin yrttipuska, hapankaalia, sitruunoita, kasviksia ja maustekastikkeita. Petralla on lisäksi ituja, itse tehtyjä hilloja ja suolasitruunoita.

Salaisia ruokapaheitamme ovat isot, pulleat kreikkalaiset vihreät oliivit. Purkillinen menee kerralla lähes joka päivä.

Jos olisimme ruoka, olisimme iloinen smoothie tai aurinkoinen smoothie-kulho. Kaikkea kivaa, terveellistä ja värikästä sekaisin.

Ruokaperinteitä, jotka toimme lapsuudenkodistamme, ovat karjalanpiirakat, sultsinat, vatruskat, kukkoset, lanttukukko, karjalanpaisti ja kermainen riistakäristys.

jota voi löytää ojen varrelta. Kun kävelee mesiangervopuskan ohi, siitä tulee oikein hempeä, romanttinen ja makea tuulahdus. Teemme mesiangervosta siirappia, jota käytämme jälkiruokiin.

Ruokia on ihana viimeistellä keto-orvokeilla ja muilla syötävillä kukilla. Puolukan, mustikan ja vadelman lehdistä teemme usein teetä.”

Itse tehty voittaa aina valmiin

”Muinakaan vuodenaikoina ruoka ei saa olla harmaata ja tasaista, vaan se on päivän kohokohta. Ruoan pitää antaa paljon iloa päivään. Elämä on kiireistä, mutta ajatellaan ruoanlaiton terapeuttisena hetkenä, jolloin otamme aikaa itsellemme. Arki-kokkaus on meille molemmille tosi tärkeä hyvinvoinnin tekijä.

Herkullisuus on arkiruoassakin tärkeintä, ja maukas ruoka syntyy parhaiten sesonkeja noudattamalla. Kaupassa etsimme aina sesonkipöydän. Siellä ainekset ovat

”MUINAKAAN
VUODENAIKAINA
RUOKA EI SAA OLLA
HARMAATA JA
TASAISTA, VAAN SE ON
PÄIVÄN KOHOKOHTA.”

parhaimmillaan, ja niistä saa tehtyä tosi monipuolisesti kaikenlaista hyvää. Sesonkituotteet sopivat parhaiten myös kukkarolle.

Emme syö valmisruokia koskaan. Se on tietoinen valinta: osaamme tehdä ruokaa itsekin. Valmisruoka on myös yllättävän kallista. Mieluummin käytämme 15 minuuttia ruoanlaittoon ja teemme tuoretta ruokaa.”

Lapset kuuluvat keittiöön

”Me pääsimme aina lapsena mukaan keittiöpuuhiin. Vaikka sotkimme, äiti otti meidät sinne aina. Haluamme kannustaa vanhempia ottamaan lapset keittiöön, vaikka sillä tavalla tekeminen onkin haastavampaa. Lapset voivat kuoria perunoita ja opetella pikkuhiljaa veitsen käyttöä, koska taito ja innostus ruoanlaittoa kohtaan lähtevät lapsuudesta.

Olimme usein mukana myös sienestämässä ja metsästäjänä. Nyt olemme kiitollisia, että tiedämme, mistä ruoka tulee. On niin ihanaa löytää kunnon esiintymä vaikkapa mustatorvisienä. Toivomme, ettei tämä ole katoavaa tietotaitoa.

Lapsuuden keittiössä meidät laitettiin myös aina siivoamaan jälkemme. Ylivoi- maisesti eniten olemme toistemme kanssa riidelleet keittiössä, keittiötöistä. Ruoan suhteen emme kuitenkaan ole koskaan olleet erimielisiä. Meillä on hyvin samanlainen maku ja ruokafilosofia.” ■

Viisi supertaitoa! Jos sinulla on yksikin, töitä riittää

Näistä viidestä työelämän taidosta
on hyötyä myös vuonna 2040.
Onko sinulla näistä jokin? Tai kaikki?

teksti EMMI MAARANEN kuva GETTY IMAGES

Moni pohtii tällä hetkellä, millä aloilla on tulevaisuudessa töitä. Tutkimusprofessori **Tuomo Alasoini** Työterveyslaitokselta on erikoistunut tulevaisuuden työelämään ja varsinkin digitalisaatioon ja työn muutokseen.

”Itse olen hieman skeptinen sen suhteen, että tekoäly pystyisi nopeasti korvaamaan ihmistyötä ainakaan kovin suurissa määrin. Pitkällä aikavälillä asiasta on vaikea sanoa, mutta osa peloista on mielestäni melko turhia”, Alasoini sanoo.

Edelleen on paljon työtehtäviä, joissa tekoälyllä ei välttämättä tule olemaan suurta merkitystä edes tulevaisuudessa, hän avaa.

Näihin kuuluvat esimerkiksi parturin ja LVI-asentajan työt sekä jatkuvaa vuorovaikutusta vaativat asiantuntijatyöt.

Joissakin ammateissa tekoälystä tulee pikemminkin ihmisen apuri. Esimerkiksi lääkärit ja sairaanhoitajat luultavasti käyttävät tekoälyä apuna, mutta päätökset tekee ihminen – kyseessä kun on kuitenkin ihmisen terveys.

Pyysimme Alasoinia luettelemaan viisi tulevaisuudessa tärkeää työhön liittyvää taitoa.

1 Ole luovasti fiksu

”Luovalla älykkyydellä viitataan siihen, että ihminen pystyy joustavasti ja vuorovaikutteisesti ideoimaan, esittämään innovatiivisia kysymyksiä, ratkaisemaan ongelmia ja miettimään asioita *out of the box*”, Alasoini sanoo.

Tämä on sellainen ihmisen ominaisuus, jota teknologialla tai tekoälyllä on Alasoinin mukaan vaikea korvata.

2 Panosta sosiaaliseen älykkyyteen

”Sosiaalinen älykkyys on esimerkiksi kykyä toimia fiksulla ja rakentavalla tavalla sekä kykyä ymmärtää toisia. Se on taitoa olla empaattinen ja kykyä pystyä havainnoimaan toisen ihmisen tunnetiloja”, Alasoini sanoo.

Sosiaalisesti älykäs ihminen voi käyttää taitoaan esimerkiksi siihen, että pystyy ohjaamaan ja neuvomaan toista ihmistä, ehkä jopa suostuttelemaan tätä johonkin.

3 Tietyt käsityötaidot ovat mahdollisia vain ihmisille

”Tällaisia taitoja tarvitaan edelleen tietyn tyyllisissä töissä, eikä niitä pystytä usein teknologialla korvaamaan. Ihmisen käsi on evoluution myötä kehittynyt sellaiseksi, että se pystyy hyvin vaativaa hienomotoriikkaa vaativaan työhön.”

Sellaista hienomotoriikkaa on hyvin vaikeaa mallintaa roboteille.

4 Taidealalla saattaakin pysyä leivässä kiinni

Koneet pystyvät tekemään jo runoja ja musiikkia sekä tuottamaan kuvia. Taiteessa on kuitenkin jotain syvästi inhimillistä – ja siksi se saattaa pysyä tulevaisuudessakin ihmisen tekemänä.

”Itse uskon, että tämän tyyppiset taidot tulevat tulevaisuudessakin olemaan tärkeitä. Luultavasti ihmiset arvostavat enemmän ihmisen kuin koneen tuottamaa taidetta”, Alasoini sanoo.

5 Kyky pohtia ihmiskunnan isoja kysymyksiä

”Nämä taidot liittyvät vaikkapa papin, filosofin tai poliitikon työhön”, Alasoini summaa.

Humanistinen ja yhteiskunnallinen osaaminen saattavat siis olla arvokasta valuuttaa tulevaisuuden työmarkkinoilla. ■

Eipäs riidellä rahasta

Mitenkäs nämä maksetaan: polttarit tai vaikka kaveriporukan matka? S-Pankin asiantuntija antaa vinkit siihen, miten rahaa käytetään reilusti kaverisuhteissa.

teksti ANNE VENTELÄ kuvitus SAMULI SIIRALA

Onko kalenterissasi yhteinen reissu tai polttarit kavereiden kanssa? Joko raha-asioista on puhuttu? Viimeistään nyt on oikea aika.

Mikä on loman tai polttareiden budjetti? Maksavatko kaikki saman verran? Esimerkiksi näiden kysymysten ratkominen voi säästää turhilta murheilta.

Kaveriporukan yhteiset menot voivat aiheuttaa erimielisyyksiä, kun tulot ja taloudelliset tilanteet vaihtelevat.

”Rahasta puhuminen ei aina ole helppoa edes läheisten ystävien kesken. Silti se kannattaa, koska näin voidaan välttää riitoja, väärinkäsityksiä ja pahimmillaan se, että joku ei voi rahan vuoksi osallistua”, sanoo S-Pankin asiantuntija **Emilia Simola**.

Miten yhteisiä menoja kannattaa suunnitella ja jakaa? Tähän Simolalla on muutama selkeä neuvo.

PARAS HETKI PUHUA RAHASTA ON SE, KUN RAHAA EI VIELÄ OLE KÄYTETTY.

Loma kaverin kanssa?

Aloita budjetista

Paljonko olette valmiita maksamaan? Tämä on kysymys, joka kavereille täytyy esittää, jos aidosti haluaa kaikki mukaan yhteiseen tekemiseen.

Muuten on riskinä se, että toisten mahdollisuuksista syntyy turhia oletuksia. Se, kuinka paljon rahaa ja aikaa yhteiseen tekemiseen voi milloinkin laittaa, on aina tapauskohtaista.

”Arjen menot ja muut suunnitelmat vaikuttavat tähän huomattavasti pelkkiä tuloja enemmän. Jos on esimerkiksi asuntolainaa, kalliita harrastuksia tai perhettä, voi raha olla hyvinkin tiukassa säännöllisistä tuloista huolimatta”, Emilia Simola sanoo.

Myös tunteet vaikuttavat maksuvalmiuteen, Simola lisää. Tämä tulee hyvin esiin esimerkiksi polttariporukoissa. Bestman tai kaaso voi olla valmis investoimaan parhaan ystävänsä ainutlaatuihin päivään enemmän kuin porukkaan kutsuttu etäisempi kaveri tai sellaiset jäsenet, joilla on kalenterissa useat polttarit tai häät samalle kesälle.

Paras hetki puhua rahasta on se, kun rahaa ei vielä ole käytetty. Se, joka tekee yhteisestä tekemisestä aloitteen, voi luontevimmin myös ottaa puheeksi rahan, Simola sanoo. →

”Muiden osallistujien voi olla huomattavasti vaikeampi kommentoida hintaa siinä vaiheessa, kun vaihtoehdot on jo esitelty. Jos taas vaihtoehdot haarukoidaan sen perusteella, paljonko rahaa voidaan käyttää, on lähtökohta kaikille reilumpi.”

Voiko kaverin kanssa perustaa yhteisen tilin?

Myös aikataulu vaikuttaa siihen, millaiseksi budjetti muodostuu. Jos kaveriporukalla haluaa tehdä kalliimman reissun tai järjestää vaikkapa yhteiset kolmekymppiset, on hyvä suunnitella aikataulukin niin, että kaikilla on mahdollisuus säästää ja osallistua.

Tiiviin kaveriporukan toistuviin menoihin voi myös varautua etukäteen. Jokainen voi laittaa sivuun tietyn, yhdesä sovitun rahasumman kuussa.

”Kun yhteistä tekemistä tulee, ovat rahat valmiina. Tämä helpottaa osallistumista siinäkin tilanteessa, että tulot ja menot ovat kavereiden kesken eritasoisia.”

KAVERIPORUKAN TOISTUVIIN MENOIHIN VOI MYÖS VARAUTUA ETUKÄTEEN.

Simola ei kuitenkaan suosittele rahojen säästämistä niin sanotusti yhteiselle tilille. Käytännössä kaveriporukan yhteinen tili ei välttämättä ole mahdollinenkaan. Pankkitilille talletetut rahat ovat juridisesti sen henkilön omia, jonka nimissä tili on. Esimerkiksi S-Pankissa yhdellä pankkitilillä voi olla vain kaksi omistajaa, käyttöoikeuksia voi toki olla useammallakin.

Järkevintä on, että jokainen säästää rahaa omalle tililleen ja siirtää sitä sille, joka kulut maksaa, Simola sanoo.

”Jos mahdollista, kannattaa isommat ostot aina maksaa luottokortilla. Tällöin ostoille saa ostoturvan”, Simola sanoo.

Rahaliikenne on järkevintä hoitaa niin, että kaikki maksavat oman osuutensa ensin sille henkilölle, joka luottokorttiaan vinguttaa. Näin hän voi maksaa luottokorttimaksun heti pois, eikä luottokortin käytöstä synny ylimääräisiä kuluja.

Miten lahjan tai mökkimatkan kulut jaetaan reilusti?

Miten sitten yhteiset kulut jaetaan reilusti? Pitäisikö kulut suhteuttaa tuloihin, vai osallistuvatko kaikki samalla summalla?

Tämä jokaisen kaveriporukan tulee sopia erikseen, Simola sanoo.

”Joissain tapauksissa selkeästi hyvätoisempi saattaa tarjoutua maksamaan enemmän kuin muut. Tämä on hänen valintansa, jota muut eivät voi valmiiksi odottaa tai pitää toistuvana tapana. Muut voivat suhtautua tähän kiittolisin ja niin, että ovat seuraavalla kerralla valmiit maksamaan kulunsa itse.”

”Olennaista on sekin, että kulut jaetaan henkilökohtaisesti. Ei siis niin, että pariskunta maksaa saman verran kuin yksin osallistuva”, Simola sanoo.

Jos kaveriporukan mökkireissulle osallistuu lapsia ja lapsettomia, on hyvä sopia etukäteen sekin, millainen osuus lapsille mahdollisesti jyvitetään ruoka- tai majoituskuluista.

Jos rahaa on kerätty yhdessä, täytyy vielä sopia se, mihin tekemisiin yhteistä rahaa käytetään ja mitä asioita kukin maksaa itse. Teatteri- tai bussiliput ovat yleensä kaikille samanhintaisia, mutta ruoka- tai juomakuluissa voi tulla suuriakin eroja.

Niissä on myös paras mahdollisuus säästää, jos raha on tiukassa. Mökkireissulla esimerkiksi voidaan sopia, että aamupalat ja lounaat ostetaan yhteisistä rahoista, mutta jokainen tuo omat juomat ja grillattavat. ■

Emmi Harava, 38, Helsinki

"Ratkaisu on kaveriporukan yhteinen hupikassa"

"Muutama vuosi sitten vietimme kahden kaverini kanssa kaveriporukamme 10-vuotisgaalaa. Kävimme yhdessä kampaajilla, sitten kalliissa fine dining -ravintolassa illallisella. Yöksi otimme Helsingin keskustassa sijaitsevasta hotellista junior sviitin.

Olemme työssäkäyviä alle 40-vuotiaita, emmekä normaalisti käytä rahaa näin. Överi-ilta oli mahdollinen, sillä olemme keksineet hyvän tavan rahoittaa tämänkaltaiset yhteiset tekemiset.

RATKAISU ON kaveriporukan yhteinen hupikassa. Se tarkoittaa, että keräämme kaveriporukkana rahaa yhteiselle tilille. Meillä on siis yhteinen budjetti, ja voimme suunnitella tekemistä sen rajoissa.

Yhdessä säästetyillä rahoilla voidaan tehdä isompia asioita yhdessä. Esimerkiksi teatteri- ja ravintolailtaan menee helposti parisataa euroa per pää.

Kuulin tällaisesta kaverien hupikassasta alun perin kuutisen vuotta sitten, ehkä kampaajaltani.

Kerroin ideasta kahdelle työkaverileni, ja kopioimme idean. Ensimmäinen säästimme

yhteistä reissua varten. Kun se peruuntui koronan vuoksi, päätimme käyttää kertyneen potin yhteiseen juhlaan. Sen jälkeen olemme käyttäneet yhdessä säästettyä rahaa esimerkiksi juuri teatteri- ja ravintolailtoihin pari kertaa vuodessa.

Vuosi sitten aloitin hupirahaston myös toisen kaveriporukani kanssa. Tälle porukalle sovimme vuosittaisen yhteisen viikonlopun, jota varten rahaa säästetään.

SÄÄSTÄMME KUMMASSAKIN PORUKASSA rahaa yhden henkilön nimissä olevalle tilille. Juridisesti tämä ehkä ei ole järkevintä, mutta jos kaverini kavaltaisi yhteiset rahat, olisi se ongelmista pienin.

Molemmissa porukoissa olemme sopineet rahausuman, jonka jokainen siirtää tilille kerran kuussa. Summa on kaikille sama, tuloista tai elämäntilanteesta riippumatta.

Summaa olemme säästäneet yhdessä tarpeen mukaan. Kun kaksi kaveriani jäivät vanhempainvapaalle, laskimme kuukausisummaa 50 eurosta kymmeneen euroon. Halusimme pitää systeemin elossa, vaikka aikaa tai rahaa yhteiseen tekemiseen ei juuri nyt ole yhtä paljon kuin ennen." ■

Emmi Harava työskentelee avainasiakaspäällikkönä energia-alalla. "Myös ystäväni ovat vakituisissa töissä, joten voimme hyvin laittaa 30–50 euroa kuukaudessa yhteiseen hupikassaan." Emmi vierellä Tuulia Preisfreund.

Kun sitten päätämme tehdä jotain yhdessä, on kulut yleensä jo katettu.

"Isojen summien
kanssa työskentelevä
mieheni alkoi laskea
insinöörin tarkkuudella,
kuinka paljon tuottoa
voisi tulla viidessä
vuodessa", Henrika
Mensah naurahtaa.

Rahastossa Bonus poikii

Oululainen Henrika Mensah päätti testata, miten bonuseuroja saisi kasvatettua rahastoimalla, ja se kannatti. "On turha makuuttaa pieniäkään summia tilillä", hän sanoo.

teksti MINNA PEROVUO kuva TIINA WALLIN

KERÄÄ BONUSTA!

Bonus kertyy koko perheen ostoista yli 2 000 S-ryhmän toimipaikasta ja bonuskumppaneilta. Bonustaulukko kertoo, kuinka paljon saat Bonusta. Täyden viiden prosentin Bonuksen saat 900 euron kuukausi-ostoilla. Bonus maksetaan S-Pankin tilillesi Tilipäivänä eli joka kuun 10. päivänä. Bonusta ja muita rahana maksettavia etuja jaettiin 535 miljoonaa euroa vuonna 2024, eli asiakasomistajat saivat pankkitileilleen keskimäärin 202 euroa.

Lue lisää: s-kanava.fi

Ensin tilillä oli vain muutama kymppi. Neljä vuotta sitten oululainen **Henrika Mensah** päätti laittaa S-ryhmän ostoksista kertyvän Bonuksen sijoitusrahastoon.

"On turha makuuttaa pieniäkään summia tilillä", hän perustelee päätöstään.

Henrika valitsi S-Pankin vaihtoehtoista mahdollisimman suuririskisen rahaston, koska halusi kokeilla, kuinka sijoitus menestyisi. Jos tuottoa kertyisi, sen kasvua olisi hauska seurata, mutta tappiokaan ei harmittaisi, sillä kyseessä oli pieni summa.

Toistaiseksi Henrikan sijoituksilla on mennyt hyvin. Kahden hengen taloudelle Bonusta kertyy kuukausittain muutamista euroista muutama kymppiin. Kaikki Bonus laitetaan rahastoon, jonka tuotto on vuosittain ollut noin 20 prosenttia.

Vuosien aikana säännöllisesti sijoitetujen bonuseurojen ja rahaston tuoton ansiosta rahastossa on vajaat kaksi tuhatta euroa.

"Isojen summien kanssa työskentelevä mieheni alkoi laskea insinöörin tarkkuu-

della, kuinka paljon tuottoa voisi tulla viidessä vuodessa", Henrika naurahtaa.

Koska rahoille ei ole kiireellistä käyttöä, ne saavat jatkaa kasvuaan.

Bonus on helppo tapa aloittaa sijoittaminen

Tulevaisuudessa rahastosta voisi ottaa ulos summan, jolla hankitaan rotukissa. Toistaiseksi kotia hallitsee vielä maine coon -rouva Halla, joka vanhan itsevaltiaan arvokkuudella sietää juuri ja juuri kodin toista kissaa, maatiaiskolli Begemotia.

"Kissat ovat totutelleet toisiinsa jo kahdeksan vuotta. Kuria pitävä 13-vuotias Halla jaksaa enää vain huitaista laiskasti, kun Begemot käy sen hermoille."

Monissa talouksissa jokainen euro menee saman tien käyttöön arjen pyörittämiseen. Henrika kannustaa silti erityisesti nuoria lapsiperheitä ajattelemaan pitkäjänteisesti ja laittamaan edes pieniä summia rahastosäästöihin. Bonus on helppo tapa aloittaa.

Kun summaa kasvattaa lisäksi mikrosäästämisen keinoin jokaisesta pankkikorttistoksesta, pienistä puroista kasvaa se kuuluisa suurempi virta.

"Jo 10 vuoden päästä säästöistä voi olla iso hyöty. Pienillä päätöksillä on suuri vaikutus."

Työterveyslääkärinä Henrika on nähnyt, kuinka arvaamatonta elämä voi olla.

"Raha ei korvaa kaikkea, mutta voi auttaa hurjan paljon." ■

"Jo 10 vuoden päästä säästöistä voi olla iso hyöty. Pienillä päätöksillä on suuri vaikutus."

TUOTTEEN TAKANA

Tutun tuotteen tarina

Hyvän mielen pyörä

Kun Jopo syntyi 1960-luvulla, kaikki halusivat autoilla. Silti pyörästä tuli legenda. Mikä tekee Joposta keräilijöiden aarteen?

teksti SANNA WALLENIUS kuvat ALEKSI POUTANEN

Hyvin huollettuina Jopot
kestävät sukupolvelta
toiselle, lupaa Helkama
Veloxin kaupallinen
johtaja Juha Lauhamaa.

Alun perin Jopon renkaat olivat 22-tuumaiset, mutta 2000-luvun alusta ne ovat olleet 24-tuumaisia. Yksi Helkaman tehtaan työntekijöistä on Alpay Koc.

S

orbet, Säde ja Minttu. Herkulliset nimet tuovat mieleen jäätelökioskin makuvalikoimat, mutta nyt ei olla tötteröitä valitsemassa, vaan Helkaman polkupyörätehtaalilla

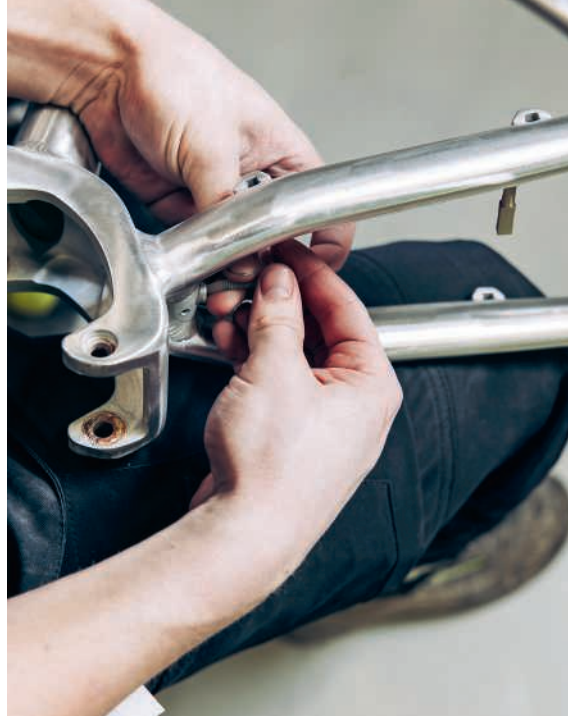
Hangossa. Telineissä roikkuu rivikaupalla pastellinsävyisiä teräsrunkoja, jotka vaativat vielä työstämistä ennen kuin ne löytävät tutun muotonsa.

”Jopojen valmistaminen on hidasta, sillä kokoamme ne valtaosin käsityönä. Komponentit ja raakaurungot ostamme tutuilta toimittajilta Keski-Euroopasta ja Aasiasta, mutta kaikki muu tehdään täällä Hangossa. Päivän aikana valmistuu noin 60–80 Jopoa”, kertoo Helkama Veloxin kaupallinen johtaja **Juha Lauhamaa**.

Yhden Jopon kokoaminen kestää reilun tunnin. Sitä ennen pyörän osat hiekkapuhalletaan, pestään, kuivataan, maalataan, teipataan ja lakataan. Tehtaalla pyörät kulkevat eri linjastoilla noin kahdenkymmenen käsiparin kautta.

60-vuotias Jopo on käsite, josta monella suomalaisella on muistoja. Sen ympärille on rakentunut tapahtumia ja intohimoisia harrastajapiirejä, joissa jaetaan Jopon huolto- ja tuunausvinkkejä.

”Yhdessä tilaisuudessa tapasimme herrasmiehen, joka kertoi ajaneensa Helkaman valmistamalla pyörällä satatuhatta kilometriä. Tuo kuvastaa, kuinka laadukkaita ja kestäviä pyörämme ovat, kunhan omistajat muistavat vain huollattaa niitä säännöllisesti.”

Jopo uskalsi rikkoi perinteitä

Jopon menestys ei ole itsestäänselvyys. Kun yrittäjä **Eero Helkama** sai idean polkupyörämallista 1960-luvun alussa, suomalaiset olivat kiinnostuneita lähinnä autoista. Länsimaisten autojen tuonti oli juuri vapautunut, ja myydyimmäksi malliksi kohosi sympaattinen Volkswagen Kupla. Liikennesuunnittelu keskittyi autoteiden rakentamiseen.

”Polkupyörästä oli tullut arkinen ja tylsä kuluneuvo, jolla kuljettiin töihin ja kauppaan. Jos ihmisillä ei ollut varaa autoon, he ostivat mopon, eivät pyörää”, Lauhamaa arvioi aikakauden ilmapiiriä.

Helkaman perheyhtiössä oivallettiin tuolloin, että perinteisten polkupyörien rinnalle on kehitettävä uudenlainen malli. Pyörä, joka näyttää hauskalta, sopii kaikenikäisille ja on mukava ajaa. Muotokieltä haettiin mopoista.

”Jopon runko syntyi kahdesta litteästä, muotoon prässätystä peltilevystä. Mallista tehtiin tarkoituksella niin matala, että sen kyytiin oli helppo nousta. Renkaatkin olivat aluksi vain 22-tuumaiset.”

Tehtaanjohtaja **Erkki Rahikainen** ja teollinen muotoilija **Eero Rislakki** osallistuivat suunnitteluun. Rislakin piirrosten pohjalta syntyivät Jopon heijastin, irrotettava etulamppu ja värit. Hillityn ruskean ja mustan sijasta mallistossa oli kirkkaanpunaista, keltaista, sinistä ja vihreää.

”Sekin oli uutta, ettei miehille ja naisille enää suunniteltu omia pyöriä, vaan Jopoa lähdettiin heti markkinoimaan koko kansan pyöränä. Jopo rikkoi monin tavoin perinteitä.”

Presidentit ja Katri Helena pyörän selässä

Kansa sai päättää uuden perheenjäsenen nimen. Vuonna 1964 järjestettyyn nimikilpailuun lähetettiin 28 000 ehdotusta, joiden joukosta voittajaksi nousi Jokaisen Polkupyörä, lyhennettynä Jopo. →

"POLKUPYÖRÄSTÄ
OLI TULLUT
ARKINEN JA TYLSÄ
KULKUNEUVVO."

Tehtaalla kootaan päivittäin 60–80 Jopoa, jotka kulkevat parinkymmenen käsiparin kautta. Kuvassa Hannu Raappana.

”Jopoa ei haluttu profiloida luksustuotteeksi, ja siksi sen hinta pidettiin maltillisena. Tuolloin 1960-luvulla Jopon sai 173–180 markalla. Nyt hinta pyörii viidensadan euron tietämillä”, Lauhamaa kertoo.

Vanhoissa lehtimainoksissa Jopoa polkivat kukkamekkoiset nuoret naiset, hattupäiset vanhemmat rouvat, piippua polttelevat vaarit, pukuun sonnustuneet isät ja reppu selässään kurvailevat koululaiset. **Katri Helena, Pirkko Mannola ja Hectorkin** valjastettiin Jopon mainostähdiksi. Joposta tuli työpöytä niin postinkantajille kuin telakkatyöntekijöillekin.

”Meillä on tehtaan ruokalan seinällä kuvia myös tasavallan presidenteistä Helkaman pyörien kanssa. **Alexander Stubb** ei ole ehtinyt käydä vielä vierailulla.”

Jopon ensimmäinen valtakausi kesti vuosikymmenen. Sen aikana klassikosta varioitiin muun muassa lapsille sopiva malli, tandem-versio, chopper-tyylinen rodeopyörä, kuntopyörä ja kahteen osaan taittuva Jopo, joka mahtui vaikka auton peräkonttiin.

1970-luvun puolivälissä Jopojen myynti alkoi kuitenkin hiipua ja valmistus lopetettiin. Lauhamaan mukaan tämä johtui muuttuneista trendeistä.

”1980-luvun lähestyessä markkinoille alkoi tulla retkipyöriä, joissa oli enemmän vaihteita ja käyräsarviset ohjaustangot. Meilläkin lanseerattiin vuonna 1975 Kaunotar- ja Kulkuri-mallit.”

Mintunvihreästä Joposta hitti

Vuonna 2000 suomalaiset puhuivat Nokian kännyköihin, opettelivat sukkuloimaan internetissä ja kuuntelivat musiikkia cd-levyiltä. Teknologian keskellä moni haikaili kuitenkin nostalgian perään. Marimekon uudelleen lämmittämä Unikko-kuosi aloitti retrobuumin.

Siihen saumaan oli Joponkin hyvä syntyä uudestaan. Ei tosin aivan entisenlaisena.

”Ohjaustanko muuttui korkeammaksi, renkaat 24-tuumaisiksi ja vanhasta levytangosta luovuttiin, sillä putkirunko oli valmistuksen kannalta kätevämpi. Väreinä yleistyivät pinkki ja lila, mutta mintunvihreästä Joposta tuli todellinen hitti”, Lauhamaa muistelee.

Vanhan liiton jopoilijat eivät tietenkään syttyneet heti 2000-luvun mallista. Katukuvaan alkoi ilmestyä vanhoja retro-Jopoja, joita metsästetään yhä nettikirpputoreilta. Klassikkopyörän suosiosta kertovat myös poliisien havainnot: Jopoja käyttävät valitettavasti myös polkupyörävarkaat.

Uuden erän alkuaikoina Jopon tuotanto siirrettiin ensin Taiwaniin, mutta vuodesta 2010 asti Jopoa on valmistettu Suomen Hangossa. Jopo onkin Avainlippu-tuote, kuten kaikki Helkaman pyörät.

”Kierrätämme jo 95 prosenttia tehtaassamme syntyvästä jätteestä ja käytämme vain uusiutuvaa energiaa, jota saamme omasta aurinkovoimalasta. Tärkeintä on silti pyörien laadukkuus: säännöllisesti huollettuina ne kestävät sukupolvelta toiselle.”

Sähkö-Jopo työsuuhdepyöränä

Jos Suomen liikenneverkostoa rakennettiin 1960-luvulla autot edellä, nyt pyöräkaistat halkovat suurten kaupunkien keskustoja. Tilastokeskuksen mukaan Suomessa oli vuoden 2023 lopussa yli 74 000 työsuuhdepyörää ja vajaat 77 000 työsuuhdeautoa.

”Työsuuhdepyöräksi hankitaan nyt paljon sähkökäyttöisiä e-Jopoja, joiden 400 wattitunnin akulla voi ajaa yhdellä latauksella 60–80 kilometrin matkoja. Modernien sähköpyörämallien lisäksi myös kaikkien tuntemia klassikoita, kuten Kaunotarta ja Kulkuria, saa nyt sähköisinä versioina”, Lauhamaa kertoo.

Ilmastonmuutos on kasvattanut pyöräilyn suosiota entisestään. Talvet ovat Etelä-Suomessa jo nyt vähälumisempia ja mahdollistavat ympärivuotisen pyöräilyn. ■

HELKAMA VELOX

- Helkama Velox Oy on suomalainen, vuodesta 1905 toiminut perheyrittäjä, joka kuuluu Helkama Emotor -konserniin.
- Helkama Veloxin liikevaihto (2023) oli 28,5 miljoonaa. Yritys työllistää 82 henkilöä.
 - Helkama Veloxin päätoimialana ovat polkupyörät, joita yritys on valmistanut Hangossa vuodesta 1952. Nykyisissä Hangon tehtaissa yritys on toiminut vuodesta 1966.
- Tehdas tuottaa vuosittain yli 25 000 polkupyörää, joista jo yli puolet on sähköpyöriä.
 - Vuonna 1965 myytiin tullut Jopo on Helkama Veloxin tunnetuin merkki. Jopoja on myyty jo yli puoli miljoonaa kappaletta. Vienti on suuntautunut enimmäkseen Pohjoismaihin.
- Helkama Veloxin pyöriä myydään myös Prisma.fi:ssä ja Prismoissa kautta maan.

KEVÄÄN JUHLAPÖYDÄN HERKULLISIN PARI:

Tosti Butterfly ja sitruunainen perhosekaku

Valmista kevään kaunein kakku. Pehmeä sokerikakkupohja, raikas sitruunacurd ja samettinen valkosuklaamascarponevaahto yhdistyvät herkulliseksi kokonaisuudeksi. Viimeistele marjoilla, macaronseilla ja syötävillä kukilla.

Katso koko resepti QR-koodista ja leivo oma perhosekakkusi!

Lempeän, raikkaan ja puolimakean Tosti Butterflyn löydät S-ryhmän kaupoista kautta maan. Valikoima vaihtelee myymälöittäin.

**Tosti Butterfly
Demi Sec**

7,5%
0,75l

Saatavilla S-ryhmän
kaupoista kautta maan.

Reseptin loihti
@Foodbytwins

Kesän makeimmat pastellit

Tuo kesän keveys vaatekaappiin valitsemalla päälle kirkkaan vaaleita värejä. Tasapainota niitä asusteilla, joissa toistuvat lempeät ruskean sävyt.

koonnut, teksti **TUULI KANERVA** kuvat **ANTON SINELNIKOV** kuvausjärjestelyt **JENNI VALPIO**

Kesäisin suomalaisetkin uskaltavat laittaa väriä päälle. Tänä vuonna kesän pukeutumisessa korostuvat vaaleat ja pastelliset sävyt. Etenkin voin keltainen, vaaleanpunainen ja vaalea salviaanvihreä ovat trendikkäitä. Kesälookeissa nähdään myös paljon farkkua.

Tämän kesän trendivärit yhdistyvät luontevasti vuoden väriksi valittuun mocha mousseseen eli suklaavaahdon ruskeaan. Pantonen vuosittain valitsemalla värillä on muoti- ja sisustusmaailmassa iso merkitys. Sen ajatellaan kuvaavan ajan henkeä ja ihmisten tarpeita, joissa tänä vuonna korostuu hyvinvointi ja hemmottelu.

Miellyttävä vihreä

Maanläheinen, kevyttä ja uutta kasvua symboloiva vihreä yhdistyy luontevasti pehmeän ruskeisiin sävyihin. Murretut vihreän sävyt tekevät asukokonaisuudesta rauhoittavan ja lempeän. Asu ei näytä tylsältä, kun vaalea väri on yhdistetty mielenkiintoiseen materiaaliin.

Valoisa keltainen

Piristä omaa ja kanssaihmisten päivää pukemalla yles energiaa ja valoisuutta viestivää keltaista. Trendikkäin sävy on tällä hetkellä butter yellow eli vaalea keltainen, joka sopii loistavasti vuoden väriksi valitun mocha mousssen pariin. Murretut keltaisen sävyt puolestaan korostavat kauniisti hieman päivettyä ihoa.

Rento farkku

Erityisen hyvältä tänä kesänä näyttää all denim eli kokonaan farkkuun pukeutuminen. Vaalea farkku on mustaa ja sinistä rennompi ja raikkaampi valinta. Farkut saavat kesällä olla istuvuudeltaan rennot ja leveät. Kun kokofarkkuun yhdistää kevyet korolliset avokkaat, asu sopii myös kesäjuhliin.

Hempeä vaaleanpunainen

Vaaleanpunaiset sävyt viestivät lempeästä ja leikkisästä asenteesta, ja ne sopivat täydellisesti alkukesään. Kesämeikoissa näkyy tänä vuonna koholla olevia tekstuureja, röyhelöitä ja rusetteja sekä epäsymmetrisiä leikkauksia. Ruskeat asusteet rauhoittavat kokonaisuutta.

Vihreä hame, House, 29,95 €, Prisma. **Valkoinen t-paita**, House, 14,95 €, Prisma. **Olkalaukku**, TEX, 22,95 €, Prisma. **Lenkkarit**, Tommy Hilfiger, 119 €, Sokos. **Ruskea lippis**, Tommy Hilfiger, 49,90 €, Sokos. **Keltainen lippis**, Samsøe Samsøe, 60 €, Sokos. **Neuletakki**, Soyaconcept, 44,99 €, Sokos. **Ruskea hame**, PBO, 99,95 €, Sokos. **Denimtakki**, WKLY., 34,95 €, Prisma. **Farkkubermudat**, WKLY., 34,95 €, Prisma. **Pikkulaukku**, DKNY, 259 €, Sokos. **Avokkaat**, Högl, 199 €, Sokos. **Aurinkolasit**, Haga Eyewear, 27,95 €, Sokos. **Vaaleanpunainen mekko**, Selected Femme, 129,99 €, Sokos.

Saatavuus ja valikoima vaihtelevat. Sokoksen valikoima osoitteessa sokos.fi. Prisman valikoima osoitteessa prisma.fi.

Kaiken se kestää

Olipa edessä sitten päivä merenrannalla tai hikinen festari-ilta, oikealla ripsivärillä saat katseesi pysymään säihkyvänä aamusta yön pikkutunneille asti.

teksti YHTEISHYVÄN TOIMITUS kuva GETTY IMAGES

AAMULLA HUOLELLA LEVITETTY ripsiväri on iltapäivään mennessä varissut poskille tai levinnyt luomille – kuulostaako tutulta?

Kesän kuumuus, kosteus ja aktiivinen elämäntyyli voivat asettaa ripsivärille todellisen haasteen. Oikein valittu tuote varmistaa, että ripset pysyvät kauniina aamusta yöhön ilman sotkua tai varisemista.

Miksi ripsiväri tahriintuu?

Ripsivärin pysyvyys riippuu monista tekijöistä, kuten ihotyylistä, silmien kunnosta ja itse ripsivärin koostumuksesta. Ennen uuden tuotteen hankintaa kannattaa selvittää, mikä aiheuttaa ripsivärin sotkeutumista juuri sinun kohdallasi.

Rasvoittuvat luomet

Jos silmäluomiesi rasvoittuvat helposti, ripsiväri saattaa levitä tai tahriutua jo muutama tunti meikkaamisen jälkeen. Tämä johtuu siitä, että luomilta erittyvä öljy liuottaa ripsiväriä pois meikinpoisto-aineen tavoin – ja sitähan me emme halua!

Ratkaisuna ongelmaan toimii 38-ripsivärit, jotka

lähtevät pois vain ja ainoastaan lämpimällä vedellä. Ne ovat loistava valinta rasvoittuville luomille, sillä ihon öljy tai edes öljyinen meikinpuhdistusaine eivät saa 38-ripsiväriä peseytymään pois. Laadukkaan ripsivärin lisäksi myös silmämeikinpohjustaja ja kevyt puuterointi auttavat pitämään meikin paikallaan.

Vuotavat silmät

Jos silmäsi vuotavat helposti, ripsiväri voi levitä tai paakkuuntua erityisesti silmien ulkonurkista. Vuotoherkät silmät vuotavat entistäkin enemmän esimerkiksi tuulisella säällä ja pahimpana siitepölyaikana.

Vuotavat silmät hyötyvät eniten vedenkestävistä ripsiväreistä, sillä ne pysyvät paikallaan kosteudesta huolimatta.

Variseva ripsiväri

Jos ripsivärisi varisee poskille kesken päivän, syynä voi olla joko liian kuiva koostumus tai liian paksu levityskerros. Jos variseva ripsiväri tuntuu koituvan ongelmaksi, pyri valitsemaan mahdollisimman laadukas ripsiväri ja vältä ripsivärin paksua kerrostamista. ■

KOKEILE NÄITÄ RASVOITTUVILLE LUOMILLE:

1. Sensai Mascara 38 C Volumising, 37,50 €
2. Tonymoly Panda's Dream Smudge Out Mascara Long Lash, 19,90 €
3. Clinique Lash Power Mascara, 33,50 €

KOKEILE NÄITÄ VUOTAVILLE SILMILLE:

1. Bbia Never Die Mascara, 15,90 €
2. Hypnôse Doll Eyes Waterproof, 40 €
3. Clinique High Impact Waterproof, 33,50 €

KOKEILE NÄITÄ, JOS RIPSIVÄRI VARISEE:

1. Lancôme Définicils Mascara, 40 €
2. L'Oréal Paris Telescopic Mascara, 18,90 €
3. Lancôme Lash Idôle Mascara, 34 €

Kaikki tuotteet Sokos ja sokos.fi

AIKAKONE

Arkea ja juhlaa ennen ja nyt

"Käty" on kaiken Aja O

Jokainen uusi teinisukupolvi pätkäilee bileiden järjestämisen kanssa. Miten saa vanhemmat pois kotoa? Miten saa kodin järjestykseen ennen kuin he palaavat?

teksti ANNA KORTTELAINEN kuvat SOK, MUSEOVIRASTO/JOKA/KARI PULKKISEN KOKOELMA

Hippahetkeen Yhteishyvä suositteli elokuussa 1971 esimerkiksi "vauhdikasta musiikkia ja kivoja muodikkaita vaatteita", "pooloneuleita ja irtohousuja, mikrovekkareita ja blazereita".

Seven Up sammutti
janon hipoissa
syyskuussa 1970.

Leijona-shopin muotishow'ssa
tanssivat mannekiinit Anne Pietikäinen,
Kari Tuomainen ja Bette Alcan.
Juontajana toimi Jouko Haapoja.

"Kotihipat ovat viime aikoina muodostuneet vakavaksi ongelmaksi melkein joka kodissa, missä tällainen juhla on järjestetty. Sillä niissä ei syödä siveästi baakelsia, juoda kauniisti limonadia ja tanssita hempeästi valssia kuten silloin kun äiti oli nuori." Näin tuumi Yhteishyvän toimittaja **Leena Koski** joulun alla 1971.

Pontimena oli huolestuneen äidin kirje Loviisasta. Hänen 14-vuotias tyttärensä oli pyytänyt lupaa saada kutsua kotiin "muutamia tovereitaan". Äiti jäi yläkertaan vahtiin, kun seurue kokoontui omakotitalon kellarikerrokseen. Seu-

rauksena oli korviahuumaavaa meteliä, koko taloon levinnyttä tupakansavua sekä ylimääräisiä vieraita. Kylpyhuoneessa roiskittiin vettä ja pesutuvan ikkuna rikottiin. Lattia oli likaisten kengänjälkien peitossa.

Seuraavana päivänä äiti löysi kaikkialta tupakantumpeja, kuivuneita nakkeja ja tyhjiä olutpulloja. Onko muilla samanlaista?

Bailut Koivistoilla

1970-luvun teinien kotihipat saattoivat tosiaan äityä rajuiksi. Vieraat verottivat ruokakomeroa ja baarikaappia. Tupakansavu imeytyi tekstiileihin eikä kaikonnut tuulettamalla. Möykkä, ryminä ja kasettimankasta raikuva Led Zeppelin saivat naapurit koputtelemaan ovea kiukkuisina kuin ampieiset.

14-vuotiaat koulupojat **Petri** ja **Rainer** myönsivät Yhteishyvän toimittajalle ongelmia olevan ja jakoivatkin hyvien hippojen reseptin. Ensinnäkin kaikki tuovat tullessaan juoman lisäksi ruokaa.

Lisäksi mukaan otetaan "pieni levysoitin tai magnetofoni ja niiden säestyksellä jorataan kauheasti. Ellei musiikkia ole, jokainen istuu omassa nurkassaan pusiskelemassa". Jälkisiivous seuraavana aamuna oli yhtä tuskaa.

Haastattelun Yhteishyvälle antoi myös eräskin rouva **Tellervo Koivisto** 14-vuotiaan **Assi**-tyttärensä kanssa. Perheen isä **Mauno**, tuleva presidentti, oli pääministerivuosien jälkeen nyt töissä Suomen Pankissa.

Assi oli innokas hippojen emäntä. Mökkibileissä hän majoitti koko konkaronkan telttoihin. Kaupungissa hipat pidettiin "puolivalvottuina": vanhemmat tulivat kotiin jo puoliltaöin. Tellervo-äiti oli sitä mieltä, että nuorten täytyy antaa kokeilla hippojen järjestämistä: "Joku riski täytyy ottaa ettei nuoren elämä tule liian suojelluksi." Assi kehui ystäväpiiriään, jossa tytöt "pitävät jöötä": "Meidän jengi on tavoiltaan hyvin siisti!"

Tuon ajan hipat rauhoittuivat yleensä siinä vaiheessa, kun vakituisten seurus-

→

VIERAAT
VEROTTIVAT
RUOKAKOMEROA
JA BAARIKAAPPIA.

Yhteishyvän kannessa
20.9.1972 oli tunnelmakuva
Kotkan Jytädiskosta.

"MEIDÄN JENGI ON TAVOILTAAN HYVIN SIISTI!"

Kirjoittaja on
helsinkiläinen kirjailija
ja taidehistorioitsija
Anna Kortelainen.

telusuhteiden myötä enemmän hengailtiin porukalla kuin hajotettiin paikkoja.

Käty oli avain onneen

Nykyisten nuorten aikuisten teinibileissä 2010-luvulla oli edellisille sukupolville tutut speksit. Baariin ei alaikäisenä päästy, joten käty eli "kämpä tyhjänä" oli kaiken A ja O. Ihanteellisimmillaan vanhemmat lähtivät mökille tai matkoille. Nyyttikestit olivat kätevin vaihtoehto, ja yleensä syötiin sipsejä ja karkkia.

Alkoholia haki joku täysi-ikänen saavuttanut "hakista" eli hakupalkkaa vastaan. Tupakointia vierastettiin, ja ajatus tupakoinnista sisällä oli mahdoton.

Yläasteiässä 2010-luvun tytöt ja pojat saattoivat bilettää erikseen ja tavata vasta bileiden jälkeen kaupungilla tai rannalla. Pojat pelasivat mielellään bileissä pleikkaria. Tytöt suosivat pullonpyöritystä eli Totuus vai tehtävä? -leikkiä jopa niin säännöllisesti, että kysymykset alkoivat loppua, kun kaikki tunnustukset oli jo kuultu ja hölmöt tehtävät tehty.

Bileissä soitettiin valmista soittolistaa ja tietenkin volyymit kaakossa. Jos

naapurit hermostuivat meteliin, paikalle saattoi ilmestyä jopa poliisiPARTIO. Joskus kotibileisiin ilmestyi kuokkavieraita, mutta onneksi harvoin.

Peruskoulun jälkeen kotibileet muuttuivat. Istuskeltiin ja juteltiin, vaihdettiin kuulumisia ja juoruiltiin. Ystävyudet syvenivät, romansseja virisi. Muutama osaava valmisti bilettäjäille tacoja tai feta-pinaattipiirakkaa. Vieraat lisäilivät mielibiisejään soittolistan jonoon.

Kun ystäväporukat alkoivat täysi-ikäistyä, kotibileet muuttuivat etkoiksi, joissa otettiin pohjia, laittauduttiin ja meikattiin. Etkoilla voi elää uudelleen kotibileiden parhaita puolia. Ja kukkaro kiittää, jos päädytäänkin jäämään kotosalle viettämään iltaa.

Nuorten alkoholinkäyttö on ollut laskusuunnassa koko 2000-luvun ajan. Edelleen teinien kotibileiden koordinaattit kannattaa pitää poissa somesta ja vain pienen piirin tiedossa, etteivät kutsumattomat vieraat pilaa iltaa. ■

Yhteishyvä 1970–73; kahden haastateltavan haastattelut (toinen s. 1960, toinen s. 1998).

Jytädisko pelasti nuoret puistonpenkeiltä

1970-LUVUN ALUSSA SOK organisoii teineille Jytädisko-kiertueen, joka rundasi Suomea monen kuukauden ajan. Syksyllä 1972 se karautti 36 paikkakunnalle, kevätpuolella suunnattiin pohjoiseen 20 paikkakunnalle.

Kotkassa järjestettiin iltpäivällä Leijona-shopin muotinäytös, jossa "shokkimeikatut" mannekiinit jytäilivät "diskoteekkimusiikin tahdissa". Nuori yleisö seurasi henkeään pidätellen. Eturiviin parkkeerasi muutama varttuneempikin rouva tarkkailemaan tilannetta.

Kotkalaisnuoret kertoivat Yhteishyvän toimittaja **Anu Vartiainen**lle, että keskiolutanniskelun tultua baareihin he eivät iltakuuden jälkeen enää päässeet niihin viettämään aikaa. Kesällä he joutuivat istuskelemaan puistonpenkillä, talvella puolestaan "myö tungeksitaa snakkiksella ja haistaan paistinrasvalle".

Illalla koitti odotettu tapaus: Kotkan VPK:n talo muuttui "yhdeksi illaksi rajuksi jytäpaikaksi. Mukana oli moni joka ei ollut tiennyt mitä tehdä. Nyt tiesi", Anu Vartiainen fiilisteli.

Disko avautui tasan kello kahdeksalta.

"Samalla kellonlyömillä oli svengi täydessä käynnissä. Ei siinä vitkasteltu, kaikki olivat mukana." Tanssijat olivat onnessaan, kun "kerrankin saatiin hyvää musaa". Tiskijukkana toimi hollantilainen DJ Martin. VPK:n talo pullisteli liitoksissaan, joskaan tilaa "ei tarvittu täyteen ahdetussa VPK:n juhlasalissa sen enempää mitä nyt pyllynpyöritys vaati".

Jytäkiertueen diskoihin osallistui yleensä 700–1 000 nuorta. Ennätys tehtiin Mikkelin jalkapallokentällä, jonne kerääntyi 3 500 katsojaa – joskin muotinäytöksen jälkeen alkaneella ottelulla saattoi olla osansa.

MITÄ NYT KOKATAAN?

Katso suosituimmat reseptit

KEITTIÖSTÄ KUULTUA:

"Yksi suosikkisavutofuista, niin hyvää ihan sellaisenaan ja hyvä koostumus."

**JALO
TOFU**

TUNNISTAT HYVYYDESTÄ

www.jalotofu.fi/suosituimmat-kasvisruoat/

Ylös kuopasta

Mielinauha-kasvo Jenni Vartiainen tietää, miltä tuntuu, kun voimat loppuvat. Kahden pienen lapsen äiti ymmärtää nykyään, että omasta hyvinvoinnista on pakko pitää huolta.

teksti MAARIT RASI kuvat LIISA VALONEN

”E n ole ollut niin syvällä kuopassa koskaan. Pystyin hädin tuskin suoriutumaan keikoistani.”

Artisti **Jenni Vartiainen** istuu kahvilan pöydässä ja tapailee sanoja. Hän miettii tarkkaan, mitä haluaa aiemmista vaikeuksistaan puhua.

Epävarmuudesta huolimatta Jennin katse on lempeä ja intensiivinen. Voimakas silmämeikki syventää vaikutelmaa. Hän on juuri saapunut kuvauksista, joissa ikuistettiin maaliskuussa julkaistun Origo-levyn tunnelma.

”Origo merkitsee nollapistettä, lähtöruutua”, Jenni selittää.

Jonkin sellaisen äärellä Jenni artistina on. Suomalaisen rakastama laulaja piti vuosien julkaisutaon, sai kaksi lasta ja asui viisi vuotta New Yorkissa. Tämä kaikki muutti häntä ihmisenä ja musiikintekijänä.

”Olen pohtinut, millä tavalla haluan tehdä musiikkia jatkossa niin, että jaksan tehdä sitä vielä seuraavat kaksikymmentä vuotta”, hän kertoo.

Pohdinnat ovat samoja, joita miettii moni ruuhkavuosia elävä. Artisti myöntää, että hänenkin elämässään on ollut aikoja, jolloin jaksaminen on ollut koetuksella.

Kymmenen vuotta sitten artistin elämässä oli aallonpohja, josta hän ei ole juurikaan avautunut aiemmin. Vaikeudet olivat tulleet ryminällä: pitkä parisuhde oli päättynyt ja vuosia jatkuneet uni-vaikeudet tehneet työskentelystä vaikeaa.

Silti Jenni ei ymmärtänyt aluksi itsensä, miten väsynyt oli. Uni oli toki ollut huonoa jo vuosia, mutta suorittajaluonne ei antanut periksi. Pahimpina

hetkinä hän jaksoi olla pystyssä vain tunnin verran päivässä. Muu aika meni pimeässä peiton alla.

”Kyllähän silloin on tosi masentunut ja tarvitsee apua”, Jenni toteaa.

Voimia avun hakemiseen hän ei kuitenkaan löytänyt itse. Hän ei yksinkertaisesti osannut luovuttaa.

Sitten rohkea kollega puuttui tilanteeseen. Kun Jenni ehdotti vasta julkaistun levyn perään uuden aloittamista, työkaveri sanoi, että nyt ei ole aika tehdä mitään. Oli aika pysähtyä.

”Se armollisuus herkisti. Kun tunteillani oli arvoa myös muille, minun oli helpompaa olla armollisempi myös itselleni.”

Vanhemmuus on opettanut rennommaksi

Henkilökohtaisten asioiden avaaminen julkisuudessa ei ole tuntunut Jenni Vartiaisesta useinkaan tarkoituksenmukaiselta. Hän pitää mielen sisäisten asioiden prosessointia jatkumona. Mielen parantaminen vaikeista elämänvaiheista kestää usein vuosia, eikä matkaa ole siksikään syytä avata muille.

Tällä kertaa hän kokee avoimuuden kuitenkin tärkeäksi. Jenni toimii Mieli ry:n Mielinauha-kampanjakasvona 2025. Näkyvyydellä kerätään varoja suomalaiseen mielenterveystyöhön.

”Apua voi hakea, vaikka ei olisi diagnoosia. Elämässä voi olla huonoja hetkiä – tulee ero tai muu perusturvaa järkyttävä tilanne. Silloin auttaa, että puhelimen päässä on auttava ihminen”, hän sanoo.

Jenni uskoo, että moni suhtautuu mielen asioihin ylenkatsoen. Fyysinen kipu voi olla vaikea ohittaa, mutta mieltään moni kuvittelee ohjailevansa myös silloin, kun ei tosiasiaa ole enää itse ohjaimissa. →

MIKÄ ON MIELINAUHA?

- Mielenterveyttä ja mielenterveys-työtä esiin nostavaa Mielinauha-kampanjaa vietetään 1.4.–30.6.2025.
- Prismat, S-marketit, Salet, Alepat, Food Market Herkku, ABC:t, Sokokset ja Emotionit myyvät 5 euroa maksavia Mielinauhvoja.
- Nauhojen tuotoilla tuetaan kotimaista mielenterveys- ja kriisityötä.
- Myynnissä on myös muita kampanjatuotteita, kuten leikkokukkia.
- S-ryhmä on mukana kampanjassa neljättä kertaa.

Muutama vuosi sitten Jenni ei olisi kuvaillut itseäänkään armolliseksi tai itsemyötätuntoiseksi. Hänen ei ole edelleenkään helppoa heittäytyä joutilaaksi, vaikka kilpaluistelutaustan, levytyspaikoiden ja julkisuuden tuomat vaatimukset ovatkin helpottaneet.

Silti jokin on muuttunut.

”Viimeiset kymmenen vuotta olen opetellut tekemään asioita uudella tavalla, sillä staminani on pelottava. Pystyn väsyneenäkin venyttämään jaksamistani, laiminlyöden terveyteni ja lepäämisen tarpeen.”

Merkittävimmit opettajikseen Jenni nimeää omat lapsensa, jotka syntyivät New Yorkissa vuosina 2019 ja 2022. Perhe asui ulkomailla usean vuoden ajan.

Kun ei ole enää vastuussa pelkästään itsestään, ei voi laiminlyödä hyvinvointiaan. Sitä paitsi työ ei täytä enää täydellä voimalla mieltä, jolloin asiat on helpompi laittaa perspektiiviin.

”Olen oppinut päästämään asioista helpommin irti ja menemään eteenpäin. Elämäntilanteeni myös pakottaa siihen. Kun ei aina voi olla täydellinen tai täysissä voimissa, voi silti toimia ja tehdä hyviä asioita”, hän muistuttaa.

Vaikkeudet todella vahvistavat

Mielenhallinta on taitolaji, jonka opettelu kestää loppuelämän.

Viime syksynä Jenni joutui jälleen harjoittamaan kärsivällisyyttään, kun hän loukkasi vakavasti selkärankansa. Lääkäri kertoi myöhemmin, että hänellä oli onnea matkassa – työkyky oli vähällä mennä. Tilanne pelästytti, mutta Jenni ajattelee, että tapahtunut auttoi näkemään jokaisen päivän kauneuden entistä vahvemmin.

”Osaan arvostaa terveyttä ja elämää ihan eri tavalla, kun ne eivät ole olleet itsestäänselvyys”, artisti sanoo.

Toinen elämänmittainen oppikoulu on ollut unettomuus. Jenni kamppaili sen kanssa viisi vuotta ja nukkui vain muutaman tunnin yössä. Lopulta lääkkeet ja terapia auttoivat, vaikka hänestä ei tullutkaan täydellistä nukkujaa.

Nykyään Jenniä auttaa yksi ohjenuora. Ei ole maailmanloppu, jos ei ole nukkunut tietyn verran. Toimia voi väsyneenäkin.

Maailmaa nähnyt nainen tapaa uskoa myös vanhaan sanontaan siitä, että vaikeudet vahvistavat. Vaikka osa niistä kaataa maahan, sieltä voi nousta eheämpänä.

”Kun pääset yli kriisistä, seuraava kerta voi olla vähän helpompi.” ■

UUTUUKSIA

karkki-
PÄIVÄÄN

S MARKET

MEILTÄ
SAAT
BONUSTA
s-kanava.fi

HOTELLILOMALLE

Parhaat reissuvinkit Poriin

Porin parhaat

Länsirannikolla sijaitseva merellinen Pori sopii lomakohteeksi niin lapsiperheille, kulttuurinnälkäisille kuin luonnon rauhaa etsiville.

teksti IINA KANSONEN kuvat SOK

JUURI UUDISTUNUT Porin Original Sokos Hotel Vaakuna sijaitsee Kauppatorin laidalla, Akseli Gallen-Kallelan syntymäkodin paikalla. Nauti maittavien yöunien lisäksi hotellin sydämellisestä asiakaspalvelusta ja monipuolisista palveluista. Aamupalalla pääset maistelevaan paikallisia herkuja – myös Porissa kehitettyä grilliherkkuklassikkoa porilaista. Iltaa voit istua hotellivieraiden yhteisessä olohuoneessa Winstonissa, jossa nautitaan juomia ja pientä purtavaa sekä viihdytään pelamalla biljardia, dartsia ja lautapelejä. *Original Sokos Hotel Vaakuna, Gallen-Kallelankatu 7*

Herkuttele puuhiili-grillin antimilla

PORIN SYDÄMESSÄ sijaitsevassa Torerossa pääset maistamaan makuja maailmalta. Tarjolla on muun muassa espanjalaisessa puuhiiligrillissä kypsyneitä annoksia. Nauti kolmen ruokalajin menu tai piipahda maistelevaan tapaksia ja raikkaita drinkkejä. Lapsille on suunniteltu oma listansa. *Torero, Yrjönkatu 12*

S-ETUKORTILLA

majoitut Sokos Hotelleissa aina parhaaseen hintaan ja saat Bonusta päälle.

sokoshotels.fi

Seikkaile Reposaaressa

TUTUSTU MERELLISEN IDYLLISEEN

Reposaan puutalokaupunginosaan itsenäisesti tai opastetulla kierroksella. Ihaile Reposaan takarannalla aavaa merta ja kalliokaiverruksia. Rannan läheisyydessä on sodanaikainen, kunnostettu linnakepuisto, jossa on juoksuhautoja ja bunkkereita.

Reposaaari sijaitsee reilun 30 kilometrin päässä Porin keskustasta. Matkakeskukselta ja Kauppatorilta Reposaaariin pääsee useilla bussivuoroilla päivittäin.

kuva: Getty Images

Nauti kulttuurista Kirjurinluodossa

VEHREÄ, keskellä Kokemäenjokea sijaitseva Kirjurinluoto tarjoaa kesäisin paljon koettavaa kulttuurin ystäville. 17.-19.7. järjestettävillä Pori Jazzeilla esiintyvät muun muassa Sting ja Ultra Bra. 1.-2.8. Kirjurinluodossa järjestettävän Porisperen esiintyjiin kuuluvat Sex Pistols, Apulanta ja The Sounds. Kirjurinluodon kesäteatterissa pyörii **Nelinpeli**-näytelmä, joka on komedia parisuhteista ja parista suhteesta. **Porin kesäteatteri, Pormestarinpolku**

Leikkimieltä lapsiperheille

KIRJURINLUODON leikkipuistossa vierähtää helposti koko päivä! Pelle Hermannin leikkipuistossa lapset voivat kiipeillä Angry Birds-puistossa, hypätä merirosvolaivan kyytiin, liittää liaanilla tai vieraila Äitiliinin mökissä. Alueella on myös kahluuallas, liikennepuisto Vinkkari ja musiikkileikkipaikka Virtuosi.

Ihastu Yyterin luontoon

POHJOISMAIDEN UPEIMMAKSIKIN hiekkarannaksi kutsuttu Yyteri vetää puoleensa vesipetoja ja auringonpalvoja – ja löytyy Yyteristä lähes 300 metriä pitkä uimaranta koirillekin.

Yyteriin saapuu myös runsaasti retkeilijöitä, sillä alueella on kuuluisien hiekkadyynien lisäksi retkeilyreitit moneen makuun.

Vaella merenrantakallioilla, nuuhki havumetsää, kiipeä luontotorniin, ihaile suomaisemaa tai grillaa eväät nuotiopaikalla. Yyteristä löytyy myös maastopyöräilyyn tarkoitettu Karhuluodon kierros.

Yyteri sijaitsee 15 kilometrin päässä Porin keskustasta. Sinne pääsee bussilla Matkakeskukselta ja Kauppatorilta useita kertoja päivässä.

kuva: Anssi Koskinen/Visit Pori

MIGUEL PELTOMAA, SIDEWAYS

"Mulla on tänä aamuna koostettu festariasu: aika leveät housut ja sitten tosi vanha, korkeammalla kauluksella varustettu luottopaita. Laitan yleensä tämän, jos en tiedä, mitä haluan laittaa päälle. Sitten mulla on vähän koruja, aurinkolasit ja siinäpä se on. Mulla on aika omalaatuinen tyyli, tykkään leikitellä vaatteilla. Tykkään pukeutua niin, että vaatteet kertoo jotain musta. En esimerkiksi hirveästi välitä sukupuolirooleista. Pidän vaatteita vain vaatteina. Jokainen saa olla oma itsensä, jokainen saa uskaltaa kokeilla rohkeampiakin juttuja."

Vapaalla tyylillä

Huolella mietitty look on iso osa festarielämästä.
Tapasimme tyyliniekkoja viime kesän festareilla.

teksti ja kuvat LAURA OJA

PEKKA MENTUNEN, TUSKA

"Mulla on mun 'tappelutakki'. Se on liivi, johon laitetaan erilaisia kangasmerkkejä – bändejä ja mielenkiinnon kohteita. Sitten mulla on ihan shortsit ja hawaijipaita, kesäinen lookki. Yritin, että tulee festarifiiilis! Yleensä mä tykkään festareilla pukeutua räväkästi. Sen varmaan huomaa kasvomaaleistakin. Teen itse musiikkia, ja tämä on mun neljäs Tuska. Tykkään tosi paljon black metallista, ja kasvo-maalaukset kuuluvat siihen tosi vahvasti. Tykkään maalata tällaisen. Se ehkä jopa vähän viilentää omalla tavallaan. Kannattaa kuitenkin laittaa aurinkorasvaa alle, ihan varmuuden varalle. Haluan pukeutumisella näyttää omaa kulttuuria, musiikki on niin tärkeä homma. Musiikki on mulle tosi tärkeää."

JAMISON SHEA, TUSKA

"Tämän farkkuliivin ostin Helsingin Relovesta. Löysin sen itse asiassa lentokentän myymälästä. Sitten on mustat farkkushortsit ehkä Amazonista ja t-paita bändiltä, jota tulin tänne katsomaan, nimeltään Zeal & Ardor. Kuvailisin tyyliäni minimalistiseksi ja mustaksi. Gootti-minimalisti, sanoisin. Pidän yksinkertaisesta ja selkeästä, mutta mustasta. Tärkein asia minulle on, että tunnen itseni itsevarmaksi siinä, miltä näytän. Ei ole väliä, kuinka hyvältä näytät, jos et tunne oloasi itsevarmaksi. Pitäisi olla mahdollista tuntea, että voisit valloittaa maailman asussasi! Kierrätettyjen vaatteiden laatu on aina parempi kuin uusien. Nykypäivän uudet vaatteet hajoavat välittömästi kappaleiksi, joten pidän enemmän second hand -vaatteista."

SIRI PULLI, TUSKA

"Mulla on päällä totta kai mun sarvet, hame, toppi ja vähän niin kuin takki tai liivi, jossa on hame. Olen gootti. Isoin innostuksen kohteeni on pakanagootti, jossa on viikingin piirteitä. Pakanakulttuurissa luonto ja erilaiset symbolit ovat tärkeitä. Riimut ovat kanssa iso juttu. Goottius liittyy enemmänkin musiikkiin kuin muotiin. On ihan oookoo olla erilainen. Voit pukeutua ihan miksi tahansa haluat. Voit pukeutua pinkkiin, sulla voi olla ihan erilaisia meininkejä ja omaa tyyliä. Jokaisella ihmisellä on oikeus olla erilainen!"

AYSAN JA SASHA KAZEMI, NATURAL HIGH HEALING

Aysan: "Mulla on päässäni symbolit – kuu ja aurinko. Ne kuvastavat elämän tasapainoa: valoa ja pimeyttä, iloa ja haasteita. Vaikka haluaisimme pysyä vain valossa, varjotkin ovat osa matkaa. Uskon, että kaikessa on sielu. Jokainen ihminen, kokemus ja hetki tuo mukanaan viestin – meidän täytyy vain pysähtyä ja kuunnella. Olen Reiki Master, sairaanhoitaja ja joogaopettaja. Kutsumukseni on tuoda parantavaa energiaa, läsnäoloa ja tasapainoa elämään."

Sasha: "Haluan kulkea omaa polkuani ja luoda taidetta, joka heijastaa sieluni syvyyttä. Ilmennän itseäni elektronisen musiikin, digitaalisen taiteen ja tatuointitaiteen kautta tuoden esiin henkisyyttä ja syvempiä merkityksiä. Boheemi elämäntyyli kutsuu minua – se yhdistää taiteen, luonnon ja sisäisen rauhan antaen tilaa luovuudelle ja vapaudelle."

KIRSI YLINEN, NATURAL HIGH HEALING

"Olisiko peräti Seppälästä tämä mekko. Huivi on jostain kirpparilta, ja korussa on armoton määrä pronssia. Teen itse koruja. Virallisesti olen puvustus- ja lavastustaiteilija, alun perin balettitanssija. Olen vähän outolintu. Pidän kaikenlaisesta omituisesta ja kauniista ja harrastan erilaisia henkisiä asioita."

KARRI RASINMÄKI, NATURAL HIGH HEALING

"Miulla on päällä aika lailla mustaa ja harmaa kollari. Pyyhkeen sain turkkilaiselta kaverilta tuliaiseksi. Nahkarotsi on pitkään kulkenut miun mukana. Tykkään siitä, että asiat kulkee pidempään mukana. Miun tyyli on aika simppele, ajaton. Koetan pukeutua niin, että itsellä on mukava olla. Kun olen itse tanssija, niin vaatteiden pitää olla sellaisia, että niissä voi tanssia. Kaikessa pitää pystyä vähän nostamaan jalkaa."

ANTTI KARJALAINEN, SIDEWAYS

"En seuraa muotijuttuja. Kokeilemalla olen oppinut, mikä on omasta mielestäni kiva. Mulla oli visio, miten pukeudun koko festariviikonlopun aikana, ja tämä on hyvin sattumanvaraisesti valittu. Huomenna on eri vaatteet. En suunnittele asujani hirveästi etukäteen. Ostan aika harvoin uusia vaatteita, ja käytän samoja vanhoja niin pitkään, että ne hajoavat päältä! Tänään on ehjät vaatteet päällä."

LAURA OJA

- Helsinkiläinen valokuvaaja. Valmistunut Lahden ammattikorkeakoulun Muotoilu-instituutista 2007.
- Erikoistunut uutisiin, reportaaseihin ja henkilökuviin. Asiakkaita mm. Tauko Magazine, Sunnuntaisuomalainen, Uutisuomalainen ja Iso Numero.
- Useita palkintoja, mm. Vuoden urheilu-kuva 2015, palkinto vuoden 2020 European Newspaper Awardsissa sekä vuoden 2023 Edit-kilpailussa ulkoasusta palkitun Tauko Magazinen tiimissä.

Elovena
100

TULIAISEKSI AURINKOA JA AAMUPUUROA

*Kuvittaja Sanna Manderin suunnittelema
Elovena-peltipurkki on kesän kauraisin mökkituliainen.
Sisältää 20 annospikapuuropussia ja sopii myös
kaurahiutalepaketin säilytykseen.*

Roppakaupalla aurinkoisia juhluvuoden fanituliaisia: elovenapuoti.fi

Eläkeikä voi olla ihmisen
parasta aikaa. Viimeistään
silloin naisen on aika kantaa
päänsä pystyssä, sanoo
kirjailija Pirjo Tuominen, 86.

Pirjo, 86, deittaili netissä – Näin siinä kävi

Millaista on nettideittaila, kun on yli 80-vuotias? Kirjailija Pirjo Tuominen kokeili ja sai runsaasti yhteydenottoja. Rakastuminen on kuitenkin aina kamalan raskasta, hän huokaa.

teksti MAARIT RASI kuvat EVELIINA VUORMA

Kirjailija **Pirjo Tuomisen** hymy on leveä. Syy Tuomisen hymyyn on se, että tänään puhutaan rakkaudesta – sen iloista, suruis-
ta ja kaikesta siltä väliltä.

Teema liittyy hänen tuoreimpaan, vuonna 2024 julkaistuun kirjaansa *Kurttureusut*. Se on romaani ystävyksistä, jotka eivät anna iän rajoittaa elämäänsä. Samalla se on tarina nettideittailun maailmasta.

Pääosin historiallisista romaaneistaan tunnettu 86-vuotias kirjailija on kokenut paljon. Kymmenien romaanien kirjoittamisen lisäksi Tuominen on työskennellyt mainosalalla, tiedottajana ja paikallisradion toimitusjohtajana.

Lisäksi hän toimi miehensä, teollisuusjohtaja **Rauno Tuomisen** omaishoitajana tämän sairastumisen aikana. Rauno sairasti syöpää viimeiset kymmenen vuotta. Hän menehtyi vuonna 2019.

Raskaista elämäkokemuksista huolimatta Tuominen on kokenut tärkeäksi säilyttää kepeyden elämässään. Hän muistuttaa, että etenkin vanhemmalla iällä olisi tärkeää panostaa iloon ja leikkiin.

”Valtaosa minun ikäluokkani ihmisistä voi hyvin. Missä ovat jutut eläkeläisistä, jotka nauttivat drinkkejä Espanjan auringon alla?”

Eläkeikä voi olla elämän parasta aikaa

Valtaosa Tuomisen romaaneista sijoittuu 1700- ja 1800-luvuille. Hänen viimeiseksi jäänyt kirjansa *Kurttureusut* kertoo kuitenkin nykyajasta. Kirjan päähenkilöt, eläkeläisnaiset Paula, Eini, Sirkka ja Erika, kompuroivat rakkaudessa samalla tavalla kuin nuoremmat.

Tuominen uskoo kirjansa päähenkilöiden tavoin,

että eläkeikä voi olla ihmisen parasta aikaa. Viimeistään silloin naisen on aika kantaa päänsä pystyssä.

”Oma paikkansa pitää osata ottaa, oli ikä mikä tahansa. Mutta se pitää osata ottaa ystävällisesti. Ei pidä muuttua kauheaksi vanhaksi akaksi.”

Eläkeikä on hienoa aikaa myös siksi, että silloin ihminen saa viimein nauttia uudeltaisesta vapaudesta. Tuomisen elämän täyttävät nyt kolumnien kirjoittaminen, aktiivinen yhdistystoiminta ja koirien hoito, automatkat ympäri Suomea ja kesällä puutarhanhoito. Hän asuu Nurmijärvellä yhdessä tyttärensä, kahden shetlanninlammaskoiran ja kissan kanssa. Isossa talossa on tilaa jokaiselle.

Kun raskas omaishoitajan rooli on takana päin, arjessa on myös aiempaa enemmän tilaa tärkeille ystäville.

”Kun me naiset olemme yhdessä, nauramme todella paljon. Kun ymmärtää toista helposti, on helpompi seurustella kevyellä tasolla, mutta puhua kuitenkin vakavista asioista.”

Tällaista on nettideittailu yli 80-vuotiaana

Vaikka eläkeikä on monelle naiselle kukoistuksen aikaa, elämän ristiriitaisuudesta kertoo, kuinka eri tahdissa naiset ja miehet elävät. Naiset elävät keskimäärin miehiä pidempään, mikä vaikuttaa moneen elämäntilanteeseen.

Kun naiselle vapautuu lastenhoidon, raskauksien ja imettämisen jälkeen todella aikaa eroottisille

”Ei pidä muuttua kauheaksi vanhaksi akaksi.”

”Meillä ei opeteta miehille, kuinka lähestyä naista.”

Rakastuminen on aina kamalan raskasta

Tuominen kertoo, että deittisovelluksissa viihtyvät iästä riippumatta samat ihmistyytit. Jotkut etsivät rakkautta tosissaan, toiset taas – no, kaikkea muuta kuin sitä.

Tuoreimmassa kirjassaan *Kurttureusuissa* Tuominen kertoo rakkaushuijarista, joka huijaa naiselta ison summan rahaa. Käy kuitenkin niin, että huijattu kokee rakastumisen olleen kaiken kivun ja tuskan arvoista. Rakkaus on siis kuin huumetta, josta voi olla valmis vaikka maksamaan.

Moni luulee, että rakkaus kevenee iän myötä ja että vuosien kokemus tuo selkeyttä ja varmuutta. Mutta ei. Rakastuminen on aina kamalan raskasta, Tuominen huokaa.

Iän myötä suhde luopumiseen sen sijaan muuttuu. Siitä tulee monella tapaa helpompaa.

Hän kertoo luopuneensa jo romanttisen rakkauden kaipuusta. Nettideittailu on taakse jäänyttä elämää, mutta kuka sanoo, ettei oikea ihminen voisi kävellä vastaan muuta kautta?

”Toki minulle sopisi edelleen se, että joku löytyisi, mutta se alkaa olla hyvin vaikeaa, sillä en välitä kovin nuorista.”

Haaveissa olisi ihminen, jonka käsivarteen voisi tarttua liukkailla talvikeileillä tai josta voisi pitää kiinni Savonlinnan Oopperajuhlien pimeällä käytävällä.

Tuominen kaipaa Suomeen kulttuuria, jossa miehet ja naiset huomioisivat toisiaan paremmin. Kohtelias flirttailu olisi tervetullutta.

”Meillä ei opeteta miehille, kuinka lähestyä naista. Ajatellaan, että se on vain eteläeurooppalaisten tapa. Naisissakin on se vika, että kun joku avaa oven, hänelle tölväistään, että kyllä minä tästä itsekin pääsen.”

Tuominen painottaa, että tärkeintä naisen elämässä ei kuitenkaan ole seuranhaku kypsällä iällä, vaan ystävyyksien vaaliminen.

Niistä on apua myös silloin, jos pitkäaikainen kumppani menehtyy tai sanoo kiitos ja näkemiin, ja jatkaa elämää omillaan.

Hyvä lesken elämä on sitä, että ystävättäret soittavat pitkiä puheluita eri puolilta Suomea.

Ja sitten taas nauretaan. ■

nautinnoille, tilaisuuksia siihen ei välttämättä ole, ainakaan kumppanin kanssa, Tuominen pohtii.

”Intialaisen sanonnan mukaan jumalat säälivät naisia, kun heillä oli kuukautiset ja raskaudet. Siksi nainen sai vastalahjaksi orgasmit, joista hän saa nauttia myöhäiseen ikään saakka.”

Eritahisuus näkyy myös nettideittisovelluksissa, joihin Tuominen tutustui *Kurttureusu*-romaaninsa kirjoittamisen aikaan. Nettideittipalveluissa oli paljon iäkkäämpiä naisia, mutta vain vähän vapaita yli 80-vuotiaita miehiä.

”Olin huono nettideittailija. Koin, etten voinut olla siellä rehellinen, sillä olen tavallaan julkisuuden ihminen. Miehetään pelästyvät sellaista.”

Tuominen ei esimerkiksi rohkennut ladata kuvaansa palveluun. Silti hän sai yhteydenottoja.

Vastaanotto etenkin ulkomaisilla nettideittisivustoilla oli innokas. Sähköposti täyttyi nuorten miesten yhteydenotoista lähinnä Aasiasta ja Etelä-Amerikasta. Tuominen päätyi sulkemaan tilinsä, sillä sähköposti tukkeutui kokonaan.

”Etsivätkö he mahdollisuutta päästä Suomeen, vai olivatko he huijareita?”

Nettideittimaailmasta ei lopulta löytynyt lopuelämän kumppania, vaikka romantiikkaa oli ilmassa.

Tilaa
heti!

Kotiliesi

Erikoistarjous Yhteishyvän lukijoille!

Lämminhenkisestä ja inspiroivasta Kotiliedestä löytyy kiinnostavia haastatteluita ja tarinoita, runsaasti hyötytietoa mm. terveydestä, ideoita kotoiluun sekä matkailu- ja kulttuurivinkkejä.

Valitse mieleisesi
LAHJA:

Pitsineulos-poncho

Luonnonvalkoinen pitsiponcho on edestä avoin, ja kulmissa on koristeena viehkeät tupsut.

- Koko on n. 135 x 88 cm.
- Kierrätetty materiaali on joustavaa 100% akryyliä.

Arvo
59,00 €

tai

Lisää luettavaa

1 kk lisää Kotiliesiä tilauksesi jatkoksi.

+ 1 kk

Tilajalahjoja on rajoitettu määrä. Pidätämme oikeuden toimittaa tuotteen tilalle toisen vastaavan tuotteen, mikäli kysyntä ylittää varaamiemme tilajalahjojen määrän. Lahjat toimitetaan postitse noin 3 viikon kuluessa siitä, kun tilausmaksu on kokonaan maksettu. Noutamatta jääneitä tilajalahjoja emme lähetä uudelleen.

4 kk
vain
39 €
(norm. 106,00 €)
+ lahja!

Netissä
lisää lahja-
vaihtoehtoja!

TILAA NOPEIMMIN NETISSÄ:

tilaus.kotiliesi.fi/toukotarjous

TAI skannaa QR-koodi

TAI puhelimitse (09) 156 665

ma-pe klo 8:00-19:00

Käytä QR-koodia,
skannaa älypuhelimella.

Tilauskortti

Kyllä kiitos!

☒ Tilaan **4 kk Kotiliedet** (8 nroa) **vain 39 €**. Säästän **67,00 €** normaalihintaan (106,00 €) verrattuna. Tilaus alkaa seuraavasta mahdollisesta numerosta.

☒ Saan Kotiliesi digin **veloituksetta**

Saan valitsemani **lahjan** (rasti ruutuun)

☐ Pitsineulosponcho, arvo 59,00€

☐ 1 kk (2 nroa) Kotiliettä tilaukseni jatkoksi

ID 409965 OT 3030407

SUKUNIMI

ETUNIMI

LÄHISOITE

POSTINUMERO

POSTITOIMIPAIKKA

SÄHKÖPOSTIOSOITE

PUHELIN

1309/24

POSTI-
MAKSU
MAKSETTU

Kotiliesi

OTAVAMEDIA

Tunnus 5005030

00003 VASTAUS-

LÄHETYS

Tarjous koskee vain uusia tilauksia, ulkomaan tilauksiin lisätään postimaksu. Tilajalla on oikeus peruuttaa tilaus 14 vuorokauden kuluessa. Jatkuva tilaus jatkuu automaattisesti kiinteän tarjousjakson jälkeen kulloinkin voimassa-olevaan tilaushintaan. Seuraavan tilausjakson hinta on voimassaolevan hinnaston mukainen hinta vastaavalla tilauspituudella kuin ensimmäinen tarjousjakso. Tilaus voi päättyä aikaisintaan ensimmäisen kiinteän tarjousjakson lopusta. Voimassaolevan jatkuvan tilauksen voi kiinteän tarjousjakson jälkeen irtisanoa 30 päivän irtisanomisajalla. Tilaukseen liittyy maksuvelvollisuus, ellei sitä ole erillisesti määritelty näytetilaukseksi. Paperilaskuista veloitamme käsittely- ja postituskulut 4,90 €. Saat lisätietoja maksuttomista vaihtoehtoista otavamedia.fi/asiakaspalvelu.

Kaskisten Sale on Suomen
pienimmän kaupungin
ainoa ruokakauppa.
Myymläpäällikkö Josefine
on tuntenut Andersin jo
lapsuudesta saakka.

Veljesten silakkabisnes

Granforsin veljekset ovat kolmannen sukupolven kalastajia Suomen pienimmässä kaupungissa.

teksti MINNA PEROVUO kuvat SAMI HEISKANEN

Anders ja Jonas Granfors seisovat Kaskisten kalasatamassa ja katsovat merelle. Toinen kaipaa sinne, toinen voi siellä pahoin. Molemmat saavat merestä elanton-
sa, mutta eri työtehtävistä. Veljekset omistavat silakkatoolari Sonnskärin, joka on juuri lähtenyt satamasta.

Kirkuen ja syöksen lokkiparvi noukkii sata-
ma-alueelle pudonneita pikkukaloja.

Isoveli Anders, 36, on troolarin kapteeni, pikku-
veli Jonas, 33, hoitaa maissa tapahtuvia toimintoja. Hän tulee merellä huonovointiseksi ja painottaa sanojaan tunnustettavin elein.

Anders on ymmärtäväinen. Meri ei ole kaikille. Hän näyttää puhelimestaan videota, jossa sivutuuli on nostattanut isot valkopäiset aallot. Silloin sän-
gyssä ei pysy makuullaan eikä kannelle ole asiaa.

Troolarilla ajetaan yötä päivää rannikon ja avomerien välillä, missä silakat vaeltavat parvissa. Kipparit tietävät kokemuksesta, missä kala liikkuu. Päivisin silakka ui syvällä, ja yöksi se nousee lä-
helle pintaa. Hopeakylkiset kalat napataan suuriin trooliverkkoihin ja säilötään aluksen tankkeihin. Sonnskärin säiliöihin mahtuu kerrallaan 150 tonnia silakkaa, mutta läheskään aina ei päästä noihin lukemiin.

”Kalastaja ei ole koskaan tyytyväinen. Aina mahtuu pari kiloa lisää”, Anders sanoo ja nauraa äänekkäästi.

NOIN PUOLET
SUOMESSA SYÖTÄVÄSTÄ
RUOKASILAKASTA
TULEE KASKISISTA.

Eväät merelle ainoasta ruokakaupasta

Pohjanmaalla sijaitseva Kaskinen on saari, jonka perinteisiin on aina kuulunut kalastus ja kalan-
jalostus eri muodoissa. Kalasatama syvine väylineen tunnettiin jo keskiajalla, ja tänä päivänä arviolta noin puolet Suomessa syötävästä ruokasilakasta tulee Kaskisista. Anders miehistöineen kalastaa siitä ison osan.

Ruutukaavaan rakennetun puutaloidyllin reu-
nalla on Suomen pienimmän kaupungin ainoa ruokakauppa, Sale. Sen myymäläpäällikkö **Josefine Toivola** on tuntenut Andersin ja Jonaksen jo pikkupojista lähtien. Itse asiassa Josefina isä työ-
kenteli kalastajana myös Granforsin veljesten isän ja sedän kanssa. →

Anders ja Jonas ottivat suvun yrityksen haltuunsa kahdeksan vuotta sitten. Anders Granfors on kalastaja kolmannessa polvessa.

Kalarehuksi menevä silakka pakastetaan ja säilytetään suuressa hallissa, jonka lämpötila on -24 astetta. Rehukalaa viedään enimmäkseen Viroon.

”Täällä kaikki ovat tavalla tai toisella tekemisissä meren ja toistensa kanssa”, Josefine kertoo.

Josefine ja Anders tapaavat usein kaupalla, kun Anders hakee kerran viikossa Sonnskärille ison satsin ruokatarvikkeita. Neljän hengen miehistö syö troolarilla *husmanskottia* eli tavallista kotiruokaa, kuten lihapullia tai savustettua lohta. Perjantaisin on tortilloja, ja kovalla tuulella ruokalista menee kokonaan uusiksi. Silloin kokki valmistaa myrskypitsoja.

”Soppaa ei ole helppo tehdä, kun tuulee kaksikymmentä metriä sekunnissa”, Anders perustelee.

Ruoanlaitto merellä on Josefinellekin tuttua, sillä kesällä hän viettää paljon vapaa-aikaansa vesillä, kuten moni Kaskisten 1 200 asukkaasta. Josefinelle venekokkauksen kulmakiviä ovat nopeasti valmistuvat wokkiruoat.

Kesällä Kaskisten vierasvenesatama täyttyy pienveneistä ja purjeveneistä. Salessa veneilijöiden saapuminen näkyy erityisesti yhden tuotteen myynissä: pullotettu vesi on jokaisen merellä liikkujan välttämätön perustarvike.

Avomerikonttorissa työvuoro on kaksi viikkoa

Anders on toistaiseksi kippari kuivalla maalla. Perheeseen on vastikään syntynyt kolmas lapsi, ja työtä riittää aluksen ulkopuolellakin.

UUTUUS

It's
cru nch
Time

**Koko perheen
täysjyvä-
kauramuro
nyt saatavilla!**

Troolarilla ei nimittäin työskennellä toimistoaikojen mukaan, vaan yksi työvuoro kestää kaksi viikkoa. Kapteeni nousee ylös kuudelta ja menee nukkumaan iltakymmeneltä. Siinä välissä hän istuu ohjaamossa ja ajaa. Viisitoista tuntia. Henkisen kantin on kestettävä tilanteita, joissa työskennellään pitkiä aikoja vaikeissa olosuhteissa. Eräällä kerralla, kun kylmävesipumppu meni rikki, vajereita katkesi, tuuli riepotteli troolaria, kone ei startannut ja oli odotettava hinaajaa apuun, kesti 32 tuntia ennen kuin miehistö pääsi lepäämään.

”Silloin oli huono fiilis”, Anders tokaisee. Pelkoa hän ei ole tuntenut. Merellä kouraisee, kun vaimo soittaa ja kertoo lasten olevan kovassa kuumeessa. Kymmenen tunnin ajon päästä on mahdotonta päästä hetkessä apuun – eikä palkka juokse, jos kalaa ei nouse.

Oma tehdas ja usko tulevaisuuteen

Andersin isoisa kalasti verkoilla. Isä ja setä hankkivat ensimmäiset troolarit. Anders on päättänyt jatkaa sukunsa kalastajien tarinaa, mutta se edellyttää, että silakalle löydetään uusia käyttötarkoituksia.

Silakka on Suomen tärkein kaupallinen kalalaji, mutta sen syöminen vähenee vuosi vuodelta. Vielä 40 vuotta sitten suomalaiset söivät silakkaa vuosittain kaksi kiloa per henkilö. Nykyään määrä on 200–300 grammaa

”Silakka on nuorten mielestä *skräpfisk*, roskakala”, Jonas toteaa. Anders nyökyttelee veljensä mielipiteelle ja jatkaa: ”Hesburger maistuu heistä paremmalta.”

Anders toivoo kalastajan ammatin olevan mahdollinen tulevaisuudessa myös hänen omille pojilleen. Hän perusti pari vuotta sitten Kaskisten satamaan Suomen ensimmäisen elintarvikekäyttöön tarkoitettun kalajauhotehtaan, jonka pääraaka-aineena on silakka.

Kalajauhon lisäksi tuotannossa syntyy kalaöljyä muun muassa ravintolisiin ja kosmetiikkateollisuuteen.

Iltapäivällä Anders hakee vanhimman poikansa koulusta. Kalastaja huomataan pihalla jo kaukaa. ”Nyt se kalamies taas tulee ja haisee pahalta”, lapset kommentoivat tuttua isää.

Illalla Granforsin kalastajaperhe kokoontuu pöydän ääreen. Kala maistuu 10-vuotiaalle **Valterille** paistetuna perunamuusin kanssa, mutta kaksivuotias **Falke** totuttelee vielä uusiin makuihin.

”Hän tykkää enemmän nakista”, Anders sanoo ja nauraa jälleen. ■

Silakka on monikäyttöinen kala, jonka pyynti edistää Itämeren hyvinvointia. Sen ilmasto-jalanjälki on kaloista pienin. Alle kouluikäisille ja hedelmällisessä iässä oleville naisille perkaamatomana yli 19 senttisen silakan syöntiä suositellaan enintään kerran kahdessa kuukaudessa, sillä niihin voi kertyä ympäristömyrkyjä. Pienempiä silakoita voi syödä huoletta ilman rajoituksia. Muille silakka on turvallista kaikenkokoisena, ja sen terveyshyödyt ovat merkittäviä.

Lisää aiheita verkossa

Millaiset hiukset imartelevat minua?

Mihin työhön sopisin parhaiten?

Mitä viedä tuliaiseksi?

Miltä näyttää kesän asustetrendit?

Mitä Sointu Borg teki opintolainalla?

yhteishyvä.fi

Vastauksia (a)ikuisuuskysymyksiin
jo 120 vuotta.

Kiusallinen tilanne kassoilta poistuu

S-ryhmän myymälöissä ei jatkossa enää nähdä tilannetta, joka on jakanut ihmisiä eriarvoiseen asemaan. Utta maksutapaa on kokeiltu jo Lahdessa.

teksti JUHO KAHILAINEN kuva EVELIINA VUORMA

Kassalla asioidessaan moni tuntee jonottajien katseet niskassaan. Ostoskärry on tyhjennetty ja ostokset rullaavat hihnalla. Koittaa maksun hetki.

Tässä vaiheessa suurin osa asiakkaista kaivaa lompakostaan maksukortin, ja tilanne on ohi hetkessä. On kuitenkin heitä, jotka joutuvat kaivamaan kassalla taskussa rypistyneen paperiarkin. He maksavat maksu-sitoumuksella, joita myöntävät muun muassa kunnat, seurakunnat ja Kela.

Yksi ongelma paperisissa maksusitoumuksissa liittyy siihen, että paperille merkitty summa on käytettävä yhdellä asiointikerralla.

”Kassatilanteet paperisen maksusitoumuksen kanssa ovat olleet sellaisia, että asiakas kysyy kassalla, mitä ostoksista täytyy jättää pois, että summa riittää. Lisäksi papereissa lukee kaikki syntymäajasta lähtien, joten niihin liittyy tietoturvariski”, Lahden Launeen seurakunnan johtava diakoniatyöntekijä **Lotta Jensen** pohtii.

S-Ostokorttia on kehitetty yhdessä hyvinvointialueiden, seurakuntien ja avustusjärjestöjen kanssa nämä tilanteet mielessä pitäen. Avun tarpeessa olevan on voitava maksaa kassalla kuten kenen tahansa muunkin.

Lahdessa Launeen seurakunnassa S-Osto-kortti on ollut käytössä vajaan vuoden verran. Asiakkaiden kokemukset ovat olleet positiivisia ja kassalla asiointi sujuvampaa.

”Kortin kanssa näkee asioinnin päätteeksi, paljonko saldoa jää jäljelle. Kaikkea ei ole pakko käyttää yhdellä kertaa, vaan kortti on voimassa tietyn ajan”, Jensen kertoo.

Ihmiset saapuvat hakemaan apua seurakunnalta, kun elämä heilahtaa raiteiltaan. Tilanteita ovat esimerkiksi äkillinen työttömyys tai sairauspäivärahalta pois putoaminen. Tulot muuttuvat yllättäen.

”Äkillisen työttömyyden tapauksessa käsittelyajat voivat olla pitkiä. Tilanne on vaikea, jos ei ole säästöjä”, Jensen esimerkittää.

Seurakunnan myöntämässä avussa oleellista on, että apu menee tarpeeseen. Launeen seurakunnassa on varattu kuusi viikoittaista tapaamisaikaa.

”Keskustelemme henkilökohtaisesti, mitä henkilö tarvitsee. Jos on vaikka sattunut tulipalo eikä asiakkaalla ole mitään, voidaan kortille laittaa rahaa elintarvikkeisiin, kattilaan ja paistinpannuun. Ja jos tilanne on pitkittynyt, korttia voidaan ladata uudelleen.”

Kun henkilö ei enää tarvitse S-Ostokorttia, hän palauttaa sen seurakunnalle.

”Ihmiset ovat meille tuttuja ja palauttavat kortit sovitusti. Ne voidaan sitten tyhjentää ja antaa seuraavalle käyttäjälle”, Jensen kertoo. ■

MIKÄ ON S-OSTOKORTTI?

- S-Ostokortti on paperisen maksusitoumuksen vastine, joka sujuvoittaa ja tasa-arvoistaa asiointia kassalla. S-Ostokortilla voi tehdä ostoja S-ryhmän kaupoissa.

- S-Ostokorttia hallitaan Manager-palvelussa, jossa määritellään sallittu ostosumma, voimassaoloaika, sallitut tuoteryhmät sekä laskutustiedot.

- Kortille ladattua summaa ei tarvitse käyttää yhdellä asiointikerralla.

- Lisätiedot: www.s-ostokortti.fi

Intensiivinen
ja vahva

Makea ja
täyteläinen

Rakastu uudelleen ketsuppiin

Täynnä puhdasta tomaatin makua

Muttin uutuusketsupit on valmistettu 100 % italialaisista tomaateista ja herkullisista mausteista. Original-ketsuppi sisältää jopa 750 g tomaattia, mikä takaa intensiivisen maun, kun taas luonnostaan makeista Datterini-tomaateista valmistettu Datterini-ketsuppi säväyttää ihanalla makeudella ja runsaalla tomaattisuudella.

Mallilla kuvassa
Tom Ford FT0711.

 MEILTÄ
SAAT
BONUSTA
s-kanava.fi

AURINKOLASI- TRENDIT / TOP 3

1. KLASSIKOT

Ajattomat klassikkomallit ovat saaneet päivityksen tähän päivään.

2. MATALA vs OVERSIZED

Tämän kauden aurinkolasimuoti liikkuu kokojen ääripäissä.

3. YKSITYISKOHDAT

Kiinnostavat yksityiskohdat ovat kevään aurinkolasien juju.

Tutustu ja sovita
virtuaalisesti!

SILMÄASEMA

MAAKUNTASUKAT

Neulo kotiseutu sukkiin

Rantakallioilta kukkiville lehdoille

Meren ympäröimän Ahvenanmaan maakunnan sukissa kurkistelevat suloiset metsäkauriit. Kukkaan puhjennut lehtometsä tuo lupauksen pian koittavasta kesästä.

ohje MINTTU WIKBERG kuvat JOHANNA LEVOMÄKI
kuvausjärjestelyt JENNI VALPIO

Vehmailla niityillä

Ahvenanmaan luonto ihastuttaa monimuotoisuudellaan. Sileiden rantakallioiden lisäksi lajirikkaat lehtoniityt ovat tunnetuinta Ahvenanmaan luontoa. Niissä voi nähdä myös Ahvenanmaan maakuntaeläimen, metsäkauriin. Ahvenanmaalla toimii Osuuskauppa Varuboden-Osla, jolla on alueella muun muassa kolme päivittäistavarakauppaa.

Kuka saa sukat?

Ehdota Ahvenanmaan sukille saajaa: yhteishyvä.fi/maakuntasukat. Malliparin koko on 38.

Ahvenanmaa

Koko: 38

Langan menekki: Novita Viola (80 % villa, 20 % polyamidi, 50 g / 200 m)

(010) luonnonvalkoinen 20 g

(307) verso 35 g

(372) pujo 45 g

(663) tatti 15 g

Puikot: Sukkapuikot 2,5 mm tai käsialan mukaan

Tiheys: 34 s / 10 cm kirjo-neuletta

Huomioitavaa: Sido 5 s pidemmät lankajuoksut kiertämällä lankoja keskenään ristiin työn nurjalla puolella. Tee sidonnat eri kohdissa, etteivät ne osu samaan silmukaväliin peräkkäisillä kerroksilla.

Ohuesta langasta neulottavat sukat lahduttavat viileämpinä kevät- ja kesäpäivinä.

Varsi

Luo sukkapuikoille version värisellä langalla 66 s ja jaa s:t neljälle puikolle, I puikko 17 s, II puikko 16 s, III puikko 16 s, IV puikko 17 s. Kerroksen vaihtumiskohta on IV ja I puikon välissä.

Neulo joustinneuletta suljetuna neuleena:

1. krs *1 n, 1 o,

2. krs 1 n, 1 o kierteäen eli takareunasta*, toista *-*, kunnes työn korkeus on 3 cm. Neulo vielä 1 krs o version värisellä langalla.

Aloita kirjoneule suljetuna neuleena A-kaavion 1. krs:lta. Neulo kaavion kaikki krs:t. Viimeisellä kerroksella kavenna 2 s kaavion mukaan, työssä on 64 s.

Kantapää

Neulo kantapää pujon värisellä langalla. Aloita kantalapun neulomalla I puikon s:t oikein IV puikolle = 32 s. Jätä muut s:t odottamaan.

Käännä työ ja neulo vahvennettua neuletta:

1. krs (työn nurja puoli): Nosta 1. s neulomatta (lanka työn nurjalla puolella) ja neulo muut s:t nurin. Käännä työ.

2. krs (työn oikea puoli): *Nosta 1 s neulomatta (lanka työn nurjalla puolella), neulo 1 s oikein*, toista *-* krs:n loppuun. Käännä työ.

Toista krs:t 1-2 yhteensä 16 kertaa (= 32 krs). Neulo vielä nurjan puolen krs.

Kantapohjan kavennukset

Aloita kantapohjan kavennukset: Jatka samaa vahvennettua neuletta kuin edellä. Neulo kantalapun oikean puolen kerrosta, kunnes jäljellä on 11 s. Tee ylivetokavennus (= nosta 1 s oikein neulomatta, neulo 1 s oikein ja vedä nostettu s neulotun yli) ja käännä työ. Nosta 1. s neulomatta, neulo 10 s nurin ja neulo 2 seuraavaa s:aa nurin yhteen, käännä työ. Nosta 1. s neulomatta, neulo, kunnes jäljellä on 10 s, tee ylivetokavennus ja käännä työ.

Jatka kavennuksia samalla tavalla, eli sivusilmukat vähenevät joka krs yhdellä ja kantapään keskellä on koko ajan 12 s. Kun sivusilmukat loppuvat, jaa silmukat kahdelle puikolle, 6 + 6 s, ja neulo ensimmäisillä 6 s:lla vahvennettua neuletta. Kerroksen vaihtumiskohta on nyt tässä.

Kiila ja terä

Neulo kantalapun 6 s. Poimi neuloen o kantalapun vasemmasta reunasta 17 s. Poimi kantalapun ja II puikon välistä 1 s ja neulo se kierteäen o. Neulo II ja III puikon s:t o. Poimi III puikon ja kantalapun välistä 1 s ja neulo se kierteäen o. Poimi neuloen o kantalapun oikeasta reunasta 17 s. Neulo kantalapun 6 s. Työssä on 80 s.

Aloita kirjoneule B-kaavion 2. krs:lta. Neulo B-kaavio loppuun kerros kerrokselta. Kiilakavennusten jälkeen työssä on 66 s.

B-kaavion kerrosten jälkeen

jatka neulomista C-kaaviosta. Toista C-kaavion kerroksia, kunnes pohjan pituus on 19 cm tai pikkugarvas peittyy. Neulo vielä 1 krs o värillä verso ja kavenna samalla pohjan I ja IV puikoilta molemmilta 1 s, työssä on 64 s.

Kärki

Neulo kärki loppuun version värisellä langalla. Jatka sileää neuletta ja aloita kärjen nauhakavennukset: Neulo I ja III puikon lopussa 2 o yhteen + 1 o sekä neulo II ja IV puikon alussa 1 o + tee ylivetokavennus. Tee kavennukset kuten edellä joka 2. krs, kunnes työssä on jäljellä 36 s. Tee sen jälkeen kavennukset joka kerroksella. Kun työssä on jäljellä 20 s, päättelee sukan ylä- ja alapuolen silmukat yhteen nurjalta puolelta kolmen puikon päättelyllä tai silmukoi ylä- ja alapuoli yhteen.

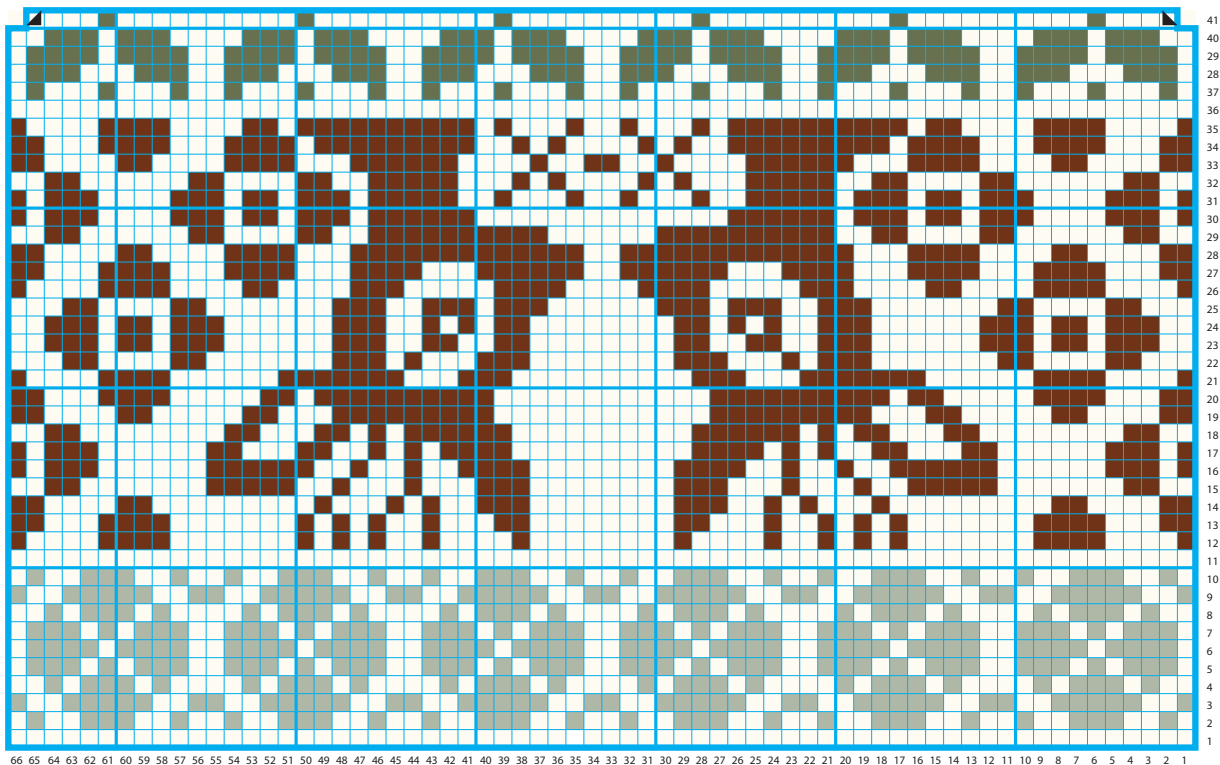
Viimeistely

Höyrytä sukat kevyesti.

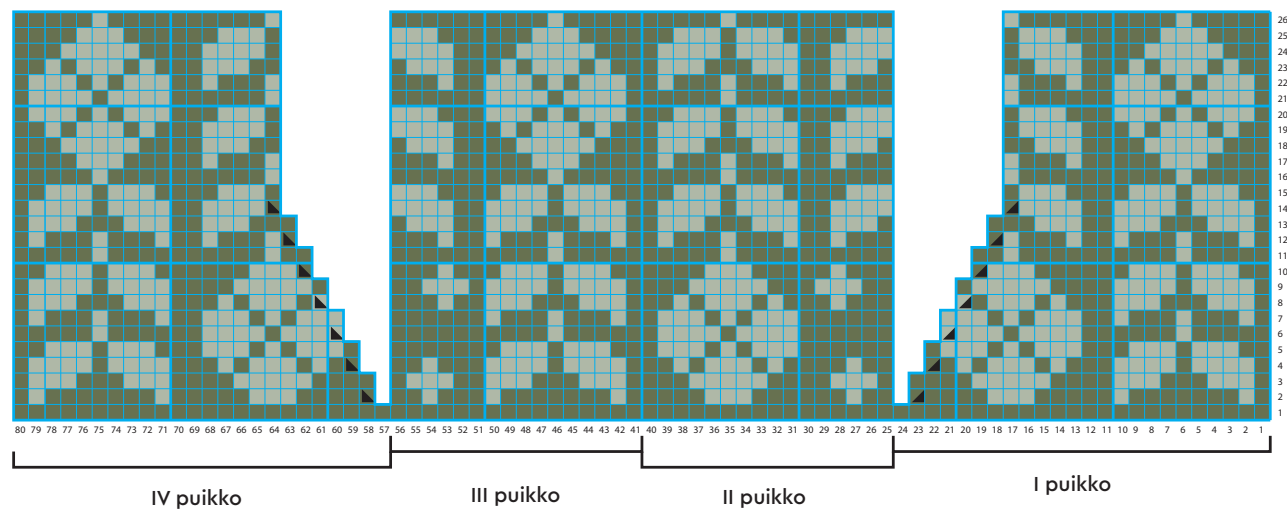
- = neulo oikein pujon värisellä langalla
- = neulo oikein luonnonvalkoisella langalla
- = neulo oikein tatin värisellä langalla
- = neulo oikein version värisellä langalla
- = neulo 2 s oikein yhteen
- = nosta 1 s oikein neulomatta, neulo 1 o
ja vedä nostettu s neulotun yli

JAA KUVA SOMESSA
JA MERKITSE KUVAAN
@YHTEISHYVA.

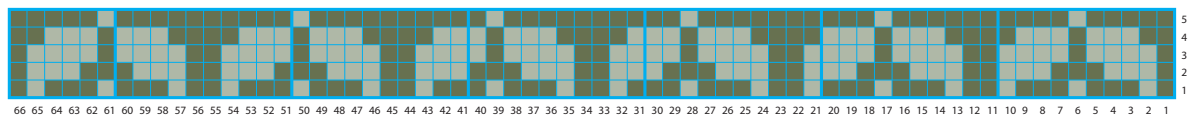
A-KAAVIO

B-KAAVIO

C-KAAVIO

JOZO-suolan kanssa kaikki maistuu paremmalta

Suola on aito maun vahvistaja,
joka tuo esiin parhaat maut
käyttämistäsi raaka-aineista.

Jozo jodioitu suola

Kätevä sirotin kahdessa
koossa, 600g ja 125g.
Valitse sinulle sopivin!

jozo.fi

 JOZO suola Suomi

UUTUUS!

Camargue Fleur de Sel 125g

–suolahiutaleet ruoan viimeistelyyn!

VILAUTA VIHREÄÄ KORTTIA

Rahanarvoisia etuja asiakasomistajalle

YHTEISHYVÄ ei vastaa lehden painoonmenon jälkeen
tapahtumatietoihin tulleista muutoksista.
Edut eivät kerrytä Bonusta, ellei toisin mainita.
Lisää etuja osoitteessa: yhteishyvä.fi/edut

MATKALLE

Päivä Tallinnassa & buffet -risteily Eckerö Linen m/s Finlandialla S-etu 9 €

S-Etukortilla Päivä Tallinnassa & buffet -risteily 49 €/hlö (norm. alk. 58 €/hlö). Risteilyyn kuuluu reilusti aikaa Tallinnassa ja illallinen Buffet Eckerössä ruokajuomineen. Voimassa 31.12.2025 saakka.
Liput ja lisätiedot: eckeroline.fi/s-etukortti. Liitä S-Etukortti Eckerö Linen asiakastiliin, niin varaat matkan asiakasomistajahintaan.

Helsinki Cardilla rahanarvoisia etuja S-etu -10 % (5,10-9,70 €)

S-Etukortilla 24h/48h/72h Helsinki Card, Helsinki Card City ja Helsinki Card Region -10 % (norm. 51-97 €), myös lasten kortit. Kortti sisältää Helsingin tärkeimmät nähtävyydet ja käyntikohteet.
Liput ja lisätiedot: Alennushintaiset kortit verkosta www.helsinkicard.com koodilla SETU25

MUSIIKKI

Tangokatu Seinäjoella S-etu 5-10 €

S-Etukortilla Tangokadun päiväkohtaiset liput 54 € (norm. 59 €) ja kolmen päivän lippu 139 € (norm. 149 €).
Liput ja lisätiedot: www.tangomarkkinat.fi, www.lippu.fi/tangomarkkinat p. 0600 900 900 (2 € / alk. min+mpm / pvm)

Ilmajoen Musiikki- juhlat: Isoviha 1713-1721 -ooppera ja Viihdeilta – Arttu Wiskari S-etu 3-5 €

S-Etukortilla 5 €:n alennus Isoviha 1713-1721 -oopperan pe 6.6. ja 13.6. sekä su 8.6. ja 15.6. esityksistä (norm. 87/80/43,50 €) Ilmajoen Ooppera-areenalla.
S-Etukortilla 3 €:n alennus Viihdeillasta 7.6., esiintyjinä Arttu Wiskari ja Pirulainen (norm. 39 €) Ilmajoen Ooppera-areenalla.
Liput ja lisätiedot: Ilmajoen Musiikkijuhlat, www.musiikkijuhlat.fi

Vietä päivä
Tallinnassa asiakas-
omistajahintaan.

Provinssi järjestetään
kesäkuussa Seinäjoella.

Sastamala Gregorianassa vanhaa englantilaista musiikkia S-etu -15 %

S-Etukortilla -15 % alennus
kirkkokonserttien lipuista
16.–20.7. Sastamalan Pyhän
Marian kirkossa. Etu koskee
normaalihintaisia ja eläkeläis-
lippuja.

Liput ja lisätiedot:

www.sastamalagregoriana.fi
ja Lippupiste 0600 900 900
(1,98 e/min.+pvm), www.lippu.fi.

Provinssi Seinäjoella S-etu 20 €

S-Etukortilla kahden 3 päivän
Provinssi-lipun (peruslippu tai
VIP) ostajalle 20 €:n alennus

loppusummasta. Kampanja on
voimassa 10.5.–24.5. S-mo-
biilissa. Provinssi järjestetään
Seinäjoella 26.–28.6.2025.
Provinssin pääyhteistyö-
kumppani on Eepee.

Liput ja lisätiedot: Lippuetu
saatavilla S-mobiilissa. Lisä-
tietoa Provinssista, ohjelmasta
ja esiintyjistä osoitteesta
www.provinssi.fi.

Kuhmon 55. Kamarimusiikki S-etu 2–3 €

S-Etukortilla

- Keisarin uudet vaatteet
-lastenkonserhti 14.7. Kuhmo-
talossa 12 € (norm. 15 €)
- Nordic Noir -konserhti 17.7.
Kuhmo-talossa 25 € (norm. 27 €)

- Korvakarkkia Kuhmosta
24.7. Sotkamon kirkossa 25 €
(norm. 27 €)
- Tabula rasa 26.7. Kuhmo-
talossa 25 € (norm. 27 €)

Lisätiedot:

www.kuhmofestival.fi.

TEATTERI

Loistava ystäväni -näytelmä Lahden kaupunginteatterissa S-etu 9 €

S-Etukortilla liput Loistava
ystäväni -näytelmään perus-
lippu 46 €/ eläkeläiset 44 €/
opiskelijat ja työttömät 22 €
(norm. 55/53/31 €) pe 12.9.
klo 18.30, la 13.9. klo 13 ja pe
19.9. klo 18.30 Lahden kaupun-
ginteatterissa.

Liput ja lisätiedot: Lahden
kaupunginteatteri p. 0600
30 5757 (1,55 €/min+pvm),
lahdenkaupunginteatteri.fi,
Lippu.fi p. 0600 900 900
(2 €/min+pvm), www.lippu.fi

Dolly Parton -musikaali 9 to 5 – hommat hoituu! Lappeenrannan kaupunginteatterissa S-etu 5 €

S-Etukortilla liput menestys-
elokuvaan perustuvaan
musikaaliin ma-pe 44 €
(norm. 49 €) Lappeenrannan
kaupunginteatterissa. Ensi-ilta
on 8.11.2025.

KESÄN DORO MATKAPUHELMET

309€

Doro Aurora 21

Helppokäyttöinen älypuhelin,
jossa on taitettava taustavalaistu
näppäimistö. Suuri näyttö 4,5".
Etätukea varten TeamViewer-
sovellus ja Doro Secure -painike,
joka lähettää hälytyksen läheisille,
jos tarvitset apua. Väri: grafiitti.

119€

Doro 2821

Tyylikäs ja helppokäyttöinen 4G
simpukkapuhelin kameralla. Kuulo-
keäni on voimakas ja erittäin selkeä.
Ominaisuuksiin kuuluvat mm. kamera,
päivittäinen muistutus -toiminto,
Bluetooth® ja turvaominaisuudet.
Väri: pun/valk ja sin/valk.

79€

Doro 1881

Helppokäyttöinen 4G peruspuhelin
soittamiseen ja viestien lähettämiseen.
Ominaisuuksia mm. taskulamppu,
turvanäppäin sekä säädettävä tekstin
koko. Väri: musta ja punainen.

Kuva: Antti Sepponen

Elena Ferranten romaanisarjaan perustuva
Loistava ystäväni nähdään Lahdessa.

**Kauneutta
ja hyvinvointia
sisältäpäin!**

Hyvän Olon

Piimaa, Biotiini & C-vitamiini

Ravintolisä

**– tehokas yhdistelmä
hiuksille, iholle ja kynsille.**

Piimaa

kolmen tabletin
vuorokausiannos
sisältää 893 mg
piimaata, josta
piitä 375 mg.

Biotiini

auttaa hiusten, ihon ja
limakalvojen pysymistä
normaaleina.

C-vitamiini

edistää normaalia
kollageenin
muodostumista
ihon, verisuonien,
luuston, rustojen
ja ikenien
hyvinvointia varten.

**Uusi
tehokas
koostumus!**

Via Naturale®

Via Naturale Oy, Kalliotie 2, 04360 Tuusula
info@vianaturale.fi | www.vianaturale.fi | (09) 8709 856

Kutsu kaverit
keilaamaan.

Etua ei voi yhdistää muihin alennuksiin. Edun saa asiakas-palvelukeskus Winkistä.

Liput ja lisätiedot: Liput myy asiakaspalvelukeskus Winkki ma-pe klo 8.30–16.30 p. 05 616 2290, teatteri@lappeenranta.fi

MUUT

**Tapanilan Urheilu-
keskuksessa puuhaa
koko perheelle**

S-etu 3-75 €

S-Etukortilla

- Jousiammunta-, veitsenheitto- ja ecoaims-ammuntalajikokeilut maanantaisin 3 lajia yhteensä 40 € (norm. 50 €).
- Seinäkiipeilyn alkeiskurssilaisille -15 %:n kerta-alennus varustepuotistoksista.

- Jousiammunnan alkeiskurssilaisille ilmainen jatkokurssikerta (norm. 17 €).

- 30 pv:n kuntosalikortti -25 %. Kokopäiväkortti 45 € (norm. 62 €), maks. kerran vuodessa.

- Keilarata arkipäivisin, arki-iltaisin ja viikonlopun ei-hohto 25 € (norm. 28 €) ja pe-la hohto 36 € (norm. 40 €).

- Keilahallin poolkeskuksessa biljardi ja hohtobiljardi 14 €/t (norm. 16 €).

- Kuplafutis-, jousitaistelu-, jousiammunta- ja kiipeily-synttäreihin ja polttareihin tilaussauna+pyyhevuokra veloituksetta (norm. 75 €).

Lisätiedot ja varaukset:

www.tapanilanurheilu.fi,
myyntipalvelu@tapanilan-urheilu.fi. Tapanilan Urheilu-
keskus, Erätie 3, Helsinki

Mikä juttu on paras?

Vastaa ja voita 100 euron lahjakortti!

ARVOMME vastaajien kesken 100 euron lahjakortin, jonka voi käyttää S-ryhmän toimipaikoissa.

VASTAA 10.6.2025 MENNESSÄ osoitteessa yhteishyvä.fi/osallistu tai postitse Yhteishyvän toimitus, Lukijakilpailu, PL 1, 00088 Helsinki.

EDELLISEN lukijakilpailun voittajaan on oltu henkilökohtaisesti yhteydessä.

SUDOKUT

Löydät ratkaisut sudokuihin osoitteesta
yhteishyvä.fi/sudoku.

		8		5			4	1
6							5	
3					2	7		
	5				4		8	7
7			1	9	8			4
1	8		7				9	
		6	8					3
	7							6
8	3			7		9		

●●● HELPPO

5	3			9		1	6	
	2			1	3	4		
4			5				8	
7						5		9
6		3						8
	1				2			5
		9	7	5			2	
		4		6			7	1

●●● KESKITASO

			1		7			3
		9		2	4	6		7
			5	6		1		8
9						5		
	7						3	
		1						2
6		7		1	2			
		3		7		4		
5			6		8			

●●● VAIKEA

Laatinut: Jyrki Takala

Piknikille

UUTUUS! Black Tower Fruity White viinipussi 8 %

Kätevässä viinipussissa kulkeva Black Tower Fruity White valkoviini ilahduttaa hersyvällä hedelmäisyydellä ja ryhdikkäällä hapokkuudella. Kesäisiin nautiskeluhetkiin piknikillä tai salaattien ja mausteisen ruoan keralle.

Nautiskeluun

UUTUUS! Black Tower Mango Spritz 8 %

Kesän herkullisin valmis spritz-juoma tarjoilee lasintäydeltä mangon ja passionhedelmän makuja. Kevyesti pirskahteleva puolimakea spritz-juoma sopii nautittavaksi sellaisenaan tai jäiden kera aurinkoisena kesäpäivänä.

Black Tower

Kesäisiin hetkiin
RUOKAKAUPOISTA

Seurusteluun

Black Tower Fresh Rosé 8 %

Ihanan hedelmäinen ja puolimakea roseeviini, jossa on punaisten metsämarjojen raikasta makua. Black Tower Fresh Rosé sopii niin seurusteluun kuin kepeiden kesäruokien kumppaniksi.

Kesäruoille

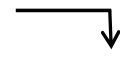

Black Tower Fruity White 8 %

Hersyvän hedelmäinen, ryhdikkään hapokas ja kevyt Fruity White maistuu sellaisenaan kesäisenä seurusteluviininä, mutta on loistava viinipari myös kesän kevyille salaateille ja mausteisille aasialaisille herkuille.

Löydä ajankohtaiset juomasuosituksesi ruoille: viiniposti.fi

RISTIKKO

								HOUKUT- TELUA		NÄILLÄ KÄY- DÄÄN KAUPPAA				NÄH- DÄÄN		PER- HETTÄ							
						MUR- RE- ALUE								KESKI- VAR- TALOA									
								APP- LELTA MÄTÄ				1											
						KALLIO VAINIO								METAL- LINEN									
														KÄTEEN									
																		FAZER		MONI SOPI- MUS		BLYTON	
TES- TAUK- SIA																		2					
		PER- HETTÄ		KYLÄ- KISKOI- SUUS		HUOLTO- ASEMIA						KIRJAI- LIJA DONNA				PERÄLLÄ				AKSE- LISTO			
KOVA- ÄÄNIS- TÄ								NÄISSÄ ON SIRU		7													
						HYVIN OHUT NYNNY								UKKO ????									
ILMA- KEHÄS- SÄ								????- MENTTI- OHJELMA						KAUPAN- KÄYNTIÄ				TARK- KAIL- TUJA					
TÄL- LAINEN TAIPALE KAUKANA KAIKESTA		8		MAR- COS		BEAN OMI- TUISTA		 POLVA								LINTU				3			
										CHRIS- TIAN SUUNTA						KAN- KAAN- PÄÄSTÄ							
YDIN- TÄ						TV- VIIH- DETTÄ												4					
		TOI- SAALLE		-TUULI VALMIS- TUKSIA						DILLON				LASKEE MOSE- LIIN		VIEHÄT- TÄVÄ RASVAA							
						OLYM- PIA- AREENA																	
HEN- GAILUA				6								5				YKSIK- KÖ							
BILLY																							
								THE- VONEN															

Edellisen
ristikon
ratkaisu:
TARKASTI

Ristikon voittajiin on oltu henkilökohtaisesti yhteydessä.

[illegible]

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Vastaa **10.6.2025** mennessä osoitteesta www.yhteishyva.fi/osallistu löytyvällä lomakkeella tai postitse lähettämällä numeroiduista ruuduista muodostuva avainsana osoitteeseen Yhteishyvän toimitus, ”Ristikko”, PL 1, 00088 Helsinki. Liitä mukaan nimesi ja osoitteesi. Arvomme kaikkien vastaajien kesken kolme S-ryhmän 50 euron lahjakorttia.

AINO

Churros

LAKTOOSITON
UUTUUS

VIISI MARKETTILOÛTÖÄ

Aarteita kauppareissulta

1

2

4

3

5

SIIVOA KUIN AMMATTILAINEN

Erivärisille liinoille on ammattilaisten keskuudessa olemassa ihan todelliset värikoodit.

LOISTAVA IMUTEHO!

Hyvästi, pölypallerot!

Kevään valo paljastaa kodissa majailevat pölypallerot. Testasimme marketista löytyviä välineitä pölyn ja lian poistamiseen. Parhaimmillaan ne tekivät siivoamisesta hauskaa!

teksti **YHTEISHYVÄN TOIMITUS** kuva **ALEKSI POUTANEN** kuvausjärjestelyt **JENNI VALPIO**

1. SWIFFER DUSTER

Pölyhuiskassa viehättää sen pieni koko ja keveys. Varsi on todella kapea, joten huiskan saa mahtumaan ahtaisiinkin paikkoihin, kuten sälekaihtimien väleihin.

Likaisen vaihtopään voi kätevästi vetäistä kahvasta pois ja vaihtaa uuteen. **6,49 €**

2. VILEDA ULTRA FRESH MIKROKUITULIINA 3 KPL

Mikrokuituliina on pölyhuiskaa monikäyttöisempi, ja sen voi

pestä koneessa puhtaaksi.

Esimerkiksi likaisen lieden saa märällä mikrokuituliinalla puhtaaksi ilman pesuaineita! **3,95 €**

3. SINI PÖLYMIEKKA

Pölymieikka ratkaisee monta kodin ongelmaa: lapset saa houkutelua mukaan siivoukseen, ja aikuiselle pölymieikka tuo lisää pituutta ja ulottuvuutta.

Pölymieikka onkin mainio ratkaisu etenkin hankalien

paikkojen saavuttamiseen ja erilaisten kapeiden välien puhdistamiseen. **6,79 €**

4. SCRUBDADDY DAMP DUSTER

Pesusientä muistuttavaa Scrubdaddy Damp Dusteria käytetään nihkeäksi kostutettuna. Kostealla sienellä saa pölyn lisäksi pyyhittyä pois myös muuta likaa, joka ei kuivalla mikrokuituliinalla lähtisi.

Kylpyhuoneessa sieni yllättää positiivisesti, sillä hanat ja

allas puhdistuvat näppärästi ja täysin ilman puhdistusaineita. **4,59 €**

5. SINI PIKASIIVOUSLIINA

Siivousliinat sopivat hyvin lapsiperhe-hurlumheihin, sillä niillä on erinomainen imukyky. Yksi liina vetäisee lapsen kaatuneen maitolasillisen kokonaisuudessaan sisäänsä, mikä on vaikuttavaa!

Vedellä kostutettuna liina poistaa pölytkin kätevästi. **3,59 €**